

KOMMUNISTI

v. 1925

15 p. Lokakuuta

No 10.

Kahdeksan vuotta sitten.

Itsevaltiuden Venäjällä kukistuttua oli kaikkien edessä kysymys: miten järjestetään valta ja vallankäyttö eteenpäin?

Suuntia ja paikkojen täyttäjiä ei tietenkään puuttunut. Kukin luokka ajoi omaa kantaansa.

Tilanomistajat ja suurkapitalistit pyrkivät kukistuneen tsarin paikkaa täyttämään uudella oliolla, joka aluksi suurilla lupauksilla ja pienillä myönnytyksillä rauhoittaisi tyytymättömät kansanjoukot ja saattaisi sodan voittoisaan loppuun. Saadakseen viljansa ja muiden riistotuotteittensa kuljetuksen taatuksi, uusia hallintopaikkoja, arvomerkkejä ja eläkkeitä kenraaleille ja sukujensa jatkajille, mainitut piirit vaativat merittien valtaamista Mustalta mereltä Välimerelle.

Varsinainen porvaristo sekä sen keskuudesta lähtenyt sivistyneistö kuvitteli itse astuvansa vallan ohjiin, vievänsä sekin sodan voittoisaan loppuun ja sitten, palkkiotaan unhoittamatta harjoittavansa työväestön ja talonpoikain holhoamista. Porvaristo pyrki jonkinlaiseen länsimaiseen demokratiaan, jossa ylimmällä hallituspaikalla on presidentti tai kuningas, mutta, jossa valta on porvaristolla.

Talonpoikaisto harkitsi vähimmän vallanomistus- ja hallitusmuutoskysymyksiä. Mutta se kaipasi rauhaa ja maata. Se oli valmis kannattamaan sitä, joka käytännössä saisi aikaan rauhan ja todellakin antaisi maata.

Kaikkien näiden luokkain keskuudessa oli tietenkin henkilöitä ja

ryhmiä, jotka ajattelivat toisin ja joiden vaatimukset olivat jossakin määrässä toisenlaisia, mutta yleensä työväestön ulkopuolella olevat luokat suhtautuivat vaatimukseen sanotulla tavalla.

Työväen luokka oli itsevaltiutta, sotaa ja kapitalistista orjuutta vastaan. Mutta miten säilyä itsevaltiudelta, syöstä yltään kapitalistinen sorto, miten saada sota loppumaan, siitä ei vielä keisariuden kukistuessa ollut yhteistä ja selvää käsitystä.

Venäjän työväenluokalla oli kuitenkin jo silloin itsevaltiuden ja porvariston vastaisessa taistelussa kehittynyt sekä karaistunut etujoukko, joka tunsu luokkataistelun historian ja osasi käyttää sen opeuksia.

Tämä etujoukko, Ven. Sos.-dem. Työväenpuolueen leniniläinen joukko, tiesi että työväen luokka oli muiden luokkain välineenä vuodattanut vertaan länsimaiden kaikissa vallankumouksissa ja samoin kaikissa niissä tullut petetyksi. Voiton hankittuaan se oli joutunut toisesta orjuudesta toiseen. Se muisti Pariisin Kommunistin kukistuneen sen takia että työväkeä eivät tukenet talonpojat, että toiminnassa ei ollut riittävää päätäväisyyttä ja että viholliseen suhtauduttiin keveästi.

Vuoden 1905 omissa kokemuksissa oli nähty porvariston petollisuus ja sivistyneistön epäluottavaisuus. Loppujen lopuksi oli koko työväestön nähtävissä vallankumoukselliseksi ja sosialistiseksi itseään nimittävään puolueiden taantumuksellisuus, nehan jo sodan aikana isänmaallisuuden

nimellä puolustivat riistävän luokan asemaa ja valtaa.

Maanomistajiston ja suurkapitaliston järjestellessä uutta itsevaltiutta ja porvariston toteuttaessa luokkadiktatuuriaan johtaa leniniläinen puolue, bolshevikit, työväenluokan itsenäiselle taistelun tielle. Puolueen johtaja, тов. Lenin, antaa tunnussanat, joiden toteuttaminen lupaa voiton sekä estää voiton hedelmien luisumisen porvaristolle.

Epäselvyys työväenluokalta häviää. Porvarien lupausten, uhkan ja pelottelun keskellä se löytää oikean tien. Leningradin työväestö kulkee muiden edellä. Huhtikuulla 1917 se protesteeraa kadettiporvaristoa vastaan, joka ilmoittaa liittolaisten säilyttävän sodan aikaisemmat päämäärät, kesäkuussa se vaatii kapitalistien ministerien eroa ja heinäkuussa on uhkaavana kadulla. Proletariaatti kokoontuu nopeasti тов. Leninin johtaman bolshevikkipuolueen ympärille.

Liitto työväkeä ja talonpoikaistoa edustavain sotilaitten välillä! Yleinen rauha jos siihen suostuvat liittovallat, yksityinen jos vaativat edelleen verisen sodan jatkamista! Kaikki maa viipymättä talonpoikain käytettäväksi! Ei porvarillista demokratiaa vaan työläisten ja talonpoikain Neuvostotasavalta toteuttamaan kapitalismista sosialismiin siirtymistä! — Tämän sisältöisiä tunnuseita omaten ja niitä toteutukseen Leningradin työväestö yhdessä matruusien ja sotilaitten kanssa ryntäsi Talvipalatsia vastaan. Niitä toteutukseen Toinen Yleisvenäläinen Neuvostojen edustajakokous lokak. 25 pnä (marrask. 7 pnä) otti käsiinsä korkeimman vallan ja asetti toimeenpanevan elimen: Kansankomissaarien Neuvoston.

Lokakuun kumous oli työväen toimeenpanema vallankumous. Se on maailman historiassa ensimmäinen, jota todella voidaan nimittää suureksi vallankumoukseksi. Kumous oli

perinpohjainen eikä sen hedelmiä korjanneet anastajaluokat. Tunnuslauseet eivät jääneet paljaksi sanoiksi.

Jo toinen Neuvostojen edustajakokous hyväksyi dekreetit maasta, rauhasta ja työväen kontrollista. Seurasi toinen toisensa jälkeen asetuksia ja määräyksiä, jotka kukin alallansa särkevät riistäjäluokan linnakkeita ja loivat proletaarisia hallinnon muotoja.

Porvariston taloudellisen mahdin särki pankkien kansallistuttaminen ja yhdistäminen yhdeksi Kansan pankiksi. Iskuja täydensi dekreetti perinto- ja lahjoittamisoikeuden kiellosta. Tsaarihallituksen tekemiä velkoja kieltäydyttiin maksamasta. Teollisuuden kansallistuttaminen oli pantu alulle jo työväen tarkastuksen määräämisen kautta. Sitä täydensi määräys Korkeimman Kansantalousneuvoston perustamisesta. Ennen vuoden loppua määrättin violä lakautetuiksi kaikki vanhat lait ja tuomioistuimet. Kirkko erotettiin valtiosta ja kouluista jne.

Oli selvää ettei niin perinpohjainen kumous kuin Lokakuun vallankumous voinut rajoittua itse kumouspäiväin tapauksiin. Sekä koti- että ulkomaiset mustat ja valkoiset voimat panivat liikkeelle kaikki keinonsa kukistaakseen työväen ja talonpoikain vallan. Salamurhat, murhapoltot, vastakumoukselliset yritykset kuuluivat jo Lokakuun päivinä raivostuneen anastajaluokan toimiohjelmaan.

Suuri kumous oli kuitenkin tapahtunut. VKP:n toimesta, тов. Leninin johdolla vastaiskut torjuttiin, noustiin puutteesta ja rappiostilasta. Lokakuun saavutukset yhä lujittuvat. Ja ulkopuolella, itse kapitalistien maissa käyvät uudet ja uudet työtätekevien joukot Venäjän proletariaatin kulkemaa tietä yleismaailmallista Lokakuun kumousta kohden.

J. A. Komu.

Lokakuun vallankumous ja talonpoikaisto.

Sosiaalidemokratiset puolueet eivät koskaan ole vakavasti pyrkineet ottamaan porvaristolta koko valtaa työtätekevään käsiin. Ne eivät ole katsoneet vallanottoa mahdolliseksi, koska kapitalismi — kuten he sanovat — ei vielä ole kehittynyt huippuunsa. Ja varsinkin niissä maissa, joissa talonpoikaisto muodostaa valtaosan osan kansasta, pitävät sos. dem.:it proletaarista vallankumousta mahdollisena, koska talonpoikaisto heidän selostuksensa mukaan on taantumuksellinen luokka, jonka edut ja pyrkimykset ovat ristiriidassa työväestön etujen ja pyrkimysten kanssa. Lähtien tästä käsityksestä eivät sos. dem.:it ole etsineet todellista taisteluliittoa talonpoikaiston kanssa kapitalismia vastaan. (Parlamenttivaaleissa sos. dem.:it kyllä ovat olleet valmiit kalastamaan puolueelleen talonpoikain ääniä, selittäen ajavansa talonpoikain etuja. Mutta tuollainen talonpoikain etujen ajaminen on merkinnyt vain joitain tilapäisiä pikkuetuja eikä suinkaan vakavaa pyrkimystä varsinaisen taisteluliiton muodostamiseen vallan ottamiseksi työläisten ja työtätekevään talonpoikain käsiin, ei edes talonpoikain etujen kannalta ennakkolta määritellyn yhtenäisen ja määrätietoisien parlamenttipolitiikan jatkuvaa ajamista). Sen sijaan ovat sos. dem.:it etsineet yhteyttä ja yhteistoimintaa kaupunkien pikku-porvariston, alemman virkamiehien, porvarillisen intelligen-tiaineksen, porvariston kuvitellun „edistysmielisen“ osan kanssa. Ja kun näin on ollut, niin on ilmeistä ettei työläisten ja työtätekevään talonpoikain kesken ole voinut syntyä pysyväistä yhteisrintamaa kapitalismin vallan kukistamiseksi. Talonpoikain edut eivät koskaan ole voineet tulla siinä määrin huomioon otetuksi sos. dem.:ien politiikassa, että kouraantuntuvien tosilojen pohjalla toimiva ja

toimintaan lähtevä talonpoika olisi saattanut havaita etujensa yhtenäisyyden työväestön kanssa ja antautua yhteisen taistelun vaivoin ja vaikeuksiin, seisomaan loppuun saakka samassa taistelurintamassa työväen rinnalla. Sitä, että sos. dem.:it ovat lupailleet ajavansa kaikenlaisia pikkuetuja talonpojalle, ei talonpoika ole voinut pitää kuin korkeintaan viivan vedon arvoisena parlamenttivaaleissa sos. dem.:ien listalle. Eikä se sitäkään ole aina ansainnut, sillä sos. dem.:it eivät ole noitakaan lupauksiaan rehellisesti täyttäneet.

Niin oli myöskin Venäjällä. Menshevikit ja es-errät olivat tyytyväisiä porvarilliseen helmikuun vallankumoukseen. Heille riitti se että valta saadaan vakiinnutetuksi vähän laajemman porvariryhmän kuin aatelisylimystön, n. s. aatelishärkien, muutamien suurenkapitalistien ja korkeimman virkamieskluukin käsiin, joilla se tsaarivallan aikana oli ollut. Tsaarivallan kukistuttua alkoivat menshevikit ja es-errät kuherrella kadettien, tilanomistajien yms. kanssa, kunhan vain saivat olla osamiehinä porvarien hallituksessa ja pelata jonkinlaista näennäistä „kansanvaltaa“, joka kuitenkin oli yhtä valmis riistämään ja ruoskimaan työläistä ja talonpoikaa kuin tsaarivaltakin, milloin työläinen ja talonpoika ei nurkumatta alistunut herrojen menshevikien, es-errään ja koko kapitalistikkluukin määräysvallan alaiseksi. Yhdessä koko porvariluokan kanssa kielsivät menshevikit ja es-errät tilanherrojen, kirkon ja valtion hallussa olevan maan pakko-luovutuksen valtion yhteiseksi omaisuudeksi ja talonpoikain käytettäväksi. He tahtoivat pakoittaa työläisen ja talonpoikain edelleen alistumaan entisen tsinovnikkakomennon alaiseksi. He alistuivat ententeimperialismin käskyläisiksi, saattamaan „sodan

voittoisaan loppuun“, uhraamaan työläiset ja talonpojat viimeiseen saakka maailmansodan kentillä imperialismin alttarille jne. Heidän ohjelmansa mukaan riitti Venäjän työläisille ja talonpojille se, että saisivat „länsimaisen“ parlamentaarisen hallituksen, joka itse asiassa ei olisi merkinnyt muuta kuin nimen muutosta tsaristiselle työläisten ja talonpoikain riisto- ja kidutushallitukselle. Totta kyllä, että menshevikit ja es-errät lohduttelivat työläisiä ja talonpoikia sillä, että tilanherrojen maan talonpojille luovuttaminen voisi tapahtua perustavan kokouksen päätöksellä — jos perustava kokous sellaisen päätöksen hyväksyisi. Mutta perustavan kokouksen kokoonkutsumista viivytettiin. Tilanne näytti heistä liian vallankumoukselliselta. He tahtoivat antaa aikaa taantumuksen vakiintumiselle, jotta perustava kokous saataisiin valituksi kapitalisteille suotuisemmissa olosuhteissa ja siten takeita sille, että se ei yrittäisi tehdä porvarille vastenmielisiä päätöksiä.

Näin eivät bolshevikit suhtautuneet talonpoikiin ja vallankumoukseen. Jo huhtikuulla 1901 kirjoitti тов. Lenin „Iskra“-lehdessä: „Kapitalismin ikeestä voi pikkutalonpoikaisto pelastua ainoastaan yhtymällä työväenliikkeeseen, auttamaan sitä sen taistelussa sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän muodostamiseksi, maan samoin kuin muittenkin tuotantovälineitten (tehtaitten, työläistosten, koneitten ym.) muuttamiseksi yhteiskunnan omaisuudeksi“. Ja elokuulla 1917, luetuaan „Talonpoikain Edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston „Isvestijassa“ julkaistun artikkelin, jossa esitettiin talonpoikain paikallisille edustajilleen Pietarissa v. 1917 pidettävässä Ensimmäisessä Yleisvenäläisessä Talonpoikain Edustajakokouksessa antamat 242 evästyystä, kirjoitti тов. Lenin elok. 29 p:nä 1917 ilmestyneessä „Rabotshij“-lehdessä mm.: „Me, työläiset, voimme antaa ja annamme

sen mitä talonpoikaisköyhälistö haluaa ja etsii, vaikka se ei aina tiedä mitä ja kuinka se etsii. Meidän, työläisten, ja talonpoikain verrattoman suuren enemmistön intressit pysyvät kapitalismin vastaisina, mutta es-errät, ollen liitossa kapitalistien kanssa, pettivät nämä intressit“. Samassa kirjoituksessaan тов. Lenin ilmaisee erikoisen ihastuksensa siitä, että nuo talonpoikain evästykset on saatettu julkisesti tiedoksi, ja sanoo että jokaisen bolshevikiaagitatorin on otettava ne ohjeekseen — bolshevikien on otettava ne toteuttaakseen.

Ja loppuun asti oli Venäjän Kommunistinen puolue uskollinen tuolle lupaukselleen. Kohta saatuaan vallan käsiinsä Lokakuun vallankumouksessa, julkaisi Neuvostovaltaa ohjaava V. K. P. tilanherrojen, kirkon ja valtion hallussa olleen maan kansallistuttamisen. Maa annettiin talonpoikain käsiin ja kaikki talonpoikain velat kapitalisteille ja valtiolle julistettiin mitättömiksi, talonpojat vapautuivat kaikista veloistaan ja saivat sekä tilanherrojen maat että niiden irtaimiston. Ainoastaan kolme prosenttia viljellystä maasta jäi kommunien ja neuvostotalouksien haltuun. Talonpojille, joilla tsaarivallan aikana oli ollut viljeltävänä vain 35 prosenttia viljellyn maan pinta-alasta, jäi Lokakuun vallankumouksen jälkeen 97 pros. kaikesta viljelysmaasta. Samalla joutui valta kylissä ja volosteissa talonpoikain valitsemain neuvostojen — siis talonpoikain itsensä käsiin. Näin olivat talonpojat Lokakuun vallankumouksen avulla saaneet vaatimuksensa toteutetuksi.

Seurauksena tästä oli, että talonpoika puolestaan astui ase kädessä puolustamaan vallankumousta — omaa neuvostovaltaansa. Ainoastaan kulakki-talonpojat, jotka tsaarivallan aikana olivat keinotelleet, eläneet työtätekevän talonpojan kustannuksella ja edustaneet kylissä orjuuttavaa tsaarivaltaa, asettuivat

tietoisesti vehkeilemään Neuvostovaltaa vastaan, tukemaan tilanherrojen, suurkapitalistien ja tsaarin kenraalien yrityksiä Neuvostovallan kukistamiseksi. Totta kyllä, että myöskin osa työtätekevästä talonpojista joutui eri seuduilla maata vastavallankumouksellisten riveissä taistelemaan Neuvostovaltaa vastaan, mutta johtui se joko kulakkien ja vastavallankumouksellisten kenraalien pakotuksesta taikka menshevikien ja es-errien kavalasta agitatsioonista. Kaikkialla antautuivat menshevikit ja es-errät vastavallankumouksellisten kenraalien ja suurporvarin palvelukseen, harjoittivat työläisten ja talonpoikain keskuudessa kavalaa agitatsionia Neuvostovaltaa ja sitä johtavaa Venäjän Kommunistista puoluetta vastaan. Ei ollut mitään niin häpellystä tekoa, ei mitään niin ruokotonta valhetta ja parjausta, johon he eivät olisi katsoneet voivansa ryhtyä, saadaksen työläisten ja talonpoikain vallan kukistetuksi. Ja kun he esiintyivät työläisten ja talonpoikain puolueen nimellä, olivat aikaisemmin taistelleet tsaarivaltaa vastaan, niin he saivat joukon talonpoikia ja työläisiäkin petetyksi, houkuteluksi taistelemaan omaa valtaansa vastaan. Siten joituivat työläiset ja talonpojat menshevikien ja es-errien kavalan menettelyn takia vuodattamaan paljon vertansa, kärsimään puutetta ja aineellista vahinkoa paljon enemmän kuin mikä olisi ollut välttämättöntä taistellessa yksinomaan suurkapitalisteja, tilanherroja ja tsaarin kenraaleita vastaan. Sillä nuo kautta aikain työläisten ja talonpoikain veriseksi riistäjiksi tunnetut eivät olisi voineet ilman menshevikien ja es-errien apua houkutelua ainoatakaan työläistä ja talonpoikaa riveihinsä. Siinä ne olisivat voineet harjoittaa vain väkivaltaista pakkoa. Menshevikien ja es-errien menettelyssä toteutui perinpohjaisesti se tunnettu tosiasia, että petolliset ystävät ovat aina vaarallisempia

kuin avonaisesti vihollisina esiintyvät vastustajat.

Menshevikien ja es-erräin antaututtua tsaarin kenraalien ja ulkomaisen imperialismin apureiksi, vennyi vastavallankumouksellisten aikaansaama kansalaissota pitkäksi. Menshevikien ja es-errien agitatsioonin tukemana voivat vastavallankumoukselliset Krasnov, Denikin ja Vrangeli etelässä, Koltshak Siperiassa, Miller Arkangelissa, kasakka-atamaani Skoropadski Ukrainassa ja Judenitsh Virossa muodostaa rintaman Neuvostovaltaa vastaan. Osa talonpojista joutui menshevikien kavalan petoksen johdosta vapaaehtoisesti taistelemaan omaa valtaansa vastaan, osan pakoittivat vastavallankumoukselliset kenraalit kulakkien ja menshevikien avulla ja veristä väkivaltaa käyttäen alistumaan komentonsa alaiseksi. Mutta kaikkialla työtätekevät talonpojat ennen pitkää havaitsivat joutuneensa toimimaan vihollisiensa tilanherrojen ja tsaarivallan kenraalien hyväksi ja pyrkivät jälleen kääntämään aseensa Neuvostovallan puolelle — riistäjiä ja verenimijöitä vastaan.

Talonpojat eivät kavalimmankaan agitatsioonin sokaisemina voineet unoittaa sitä tosiasiaa, että bolshevikit ja Neuvostovalta oli antanut tilanherrojen, kirkon ja valtion maat heidän käsiinsä, että tsinovnikkain valta kylissä ja volosteissa oli lopetettu ja vallan pito annettu talonpoikain neuvostoille, että talonpojat olivat vapautetut pankkien ja yksityisten velkaikeen alaisuudesta. Vastoin kavalimpiakin uskoteluja tunsivat talonpojat ettei sillä ollut mitään hyvää odotettavissa, jos valta uudelleen joutuisi tilanherroille ja kenraaleille. Ja kokemus heille osoitti, että kaikkialla missä valta tilapäisestikin oli taistelun riehussa joutunut vastavallankumouksellisille, oli samalla myöskin menshevikien ja es-errien määräysvalta sivuutettu. Todellista valtaa pitivät silloin tilanherrat ja kenraa-

lit. Vaikkapa antoivatkin menshevikien ja es-erräin edustajain istua nimellisesti ministerituoleilla. Aina oli vastavallankumouksellisten valtaamalla alueilla kenraalien, tilanomistajain ja tsinovnikkain nagaikkavalta sama kuin tsaarivallan aikana konsanaan.

Mutta toisaalta ei Neuvostovalta-kaan voinut kansalaissodan riehuessa tarjota talonpojalle tuntuvampaa etua ja helpotusta. Monivuotinen imperialistinen sota oli kiihdyttänyt maan tuotantovoimat ja kansalaissota raateli sekä talonpojan viljelyksiä että teollisuuskeskuksia. Liikennevälineet olivat rappiolla, rautateitä, siltoja, asemia, vaunuja ja vetureita oli suunnattomasti tuhoutunut. Kaikki voimat oli jännitettävä sotatarkoituksiin, sillä vastavallankumoukselliset, joita koko maailman imperialismi tuki kaikilla rintamalla, uhkasivat kukistaa työläisten ja talonpoikain vallan. Neuvostovallan ensimmäinen ja välttämättömin tehtävä oli vastavallankumouksellisten joukkojen kukittaminen. Muuta ulospääsyä ei ollut. Kaikki voimat ja varat olivat heitetävät palvelemaan sotatarkoituksia. Työläiset tehtaista ja talonpojat pelloiltaan oli lähetettävä rintamille. Ja talonpojalta oli otettava kaikki mitä talonpoika suinkin voi antaa armeijan ruokkimiseen ja teollisuuskeskuksiin vielä työskentelemään jääneitten työläisten välttämättömpään ylläpitoon, että sotateollisuus ja ehdottomasti välttämättömän määrän rauhanaikaista tuotantoa saatiin pystyssä pidetyksi. Sillä tämä oli voiton saavuttamisen ehdoton edellytys.

Vaikka talonpoika oli saanut tilanherrojen maat ja irtaimiston ja ja vapautunut veloistaan, vaikka talonpojat itse hoitivat valtaa kylissä niin koskivat sodan vaatimat uhraukset kipeästi. Olihan miltei kirjaimellisesti käsitettynä ei ainoastaan proletariaatin tietoisimman etujoukon, mutta myöskin talonpojan

luovutettava kaikkensa Neuvostovallan käytettäväksi. Ja kun näin oli niin ei pakkovallan käyttämistä voinut välttää. Ainoastaan proletariaatin rautaisella diktatuurilla voitiin selviytyä tilanteesta.

On itsestään selvä asia, että silloin kuin kaikki liikenevä oli talonpojaltakin otettava, niin voitiin se suorittaa vain pakko-otolla. Se pakotti keskusvallan taholta sekaantumaa myöskin kylien itsehallintoon, painostamaan talonpoikaa uhraamaan kaikkensa voiton saavuttamiseksi. Näin syntyi niin kutsuttu sotakommunismi. Ja kun hallintokoneisto ei vielä voinut olla vakiintunut ja hallinnollisiin tehtäviin oli pakko käyttää miesluvultaan suurta joukkoa, suuressa määrin vastakoista ja vähemmän luotettavaa pikkuporvarillista ainesta, koska parhaat voimat oli suureksi osaksi sijoitettava sotatehtäviin rintamille, niin ei varsinaisia väärinkäytöksiäkään talonpoikaa kohtaan aina voitu ehtäistä. Sitäpaitsä oli monasti toimittava ylen nopeasti, otettava sieltä minne käsi ensin ylettyi, joutamatta edes aina harkitsemaan kävikö kaikki täysin tasapuolisesti.

Näin täytyi myöskin talonpojan aseman kansalaissodan aikana Neuvostovallassakin muodostua varsin vaikeaksi. Talonpojan oli monasti vaikea käsittää oliko tuollainen diktatuuri todellakin ehdottoman välttämätön. Ja kun sitä kesti kauvan — vuodesta toiseen — niin alkoi jo usko lopulliseen voittoon käydä epävarmaksi. Talonpoikaa alkoi epäilyttää ja kyllästyttää, varsinkin kuin menshevikit ja es-errät samaan aikaan kuiskuttivat talonpojan korvaan ettei bolshevikien valta voi pysyä, että Neuvostovalta tulee kaikissa tapauksissa lopultakin kukistumaan, sekä samalla syytivät kommunistien niskoille suunnattoman joukon kerrassaan vääriä ja valheellisia syytöksiä, usein mitä mielettömimpiä parjauksia.

Toisaalta myöskin vähemmän kehittyneet kommunistit tekivät virheitä, pitivät tarpeellisena jonkinlaisella painostuksella ajaa talonpojat yhteisiin kommuunatalouksiin ja siten aiheettomasti synnyttivät talonpojissa vastenmielisyyttä Kommunistista puoluetta ja Neuvostovaltaa vastaan. Niinkään oli muutamain paikoin kohdeltu myöskin keskivarakasta talonpoikaa kulakkina ja siten annettu aihetta sellaisen käsitetyksen syntymiselle, että Neuvostovalta yleensä katselee karsain silmin keskivarakasta talonpoikaa. Näitä virheitä vastaan nousi vakavasti tov. Lenin. Puhuessaan työstä maaseudulla V. K. P:n VIII edustajakokouksessa toukok. 23 p:nä 1919, hän huomautti kuinka jo Engels aikoinaan sanoi: „voi olla että kaikkialla ei suuritalonpoikiakaan ole väkivalloin masennettava“ — ja jatkoi: „Ja että me olisimme jolloinkin soveltaneet väkivaltaa keskivarakkaisiin talonpoikiin (köyhät ovat ystäviämme) — sitä ei yksikään järkevä sosialisti ole koskaan edes ajatellut“. Samassa puheessaan sanoi tov. Lenin: „Taloudelliselta näkökannalta katsoen on selvää, että meidän tulee auttaa keskivarakasta talonpoikaa“ — „Ensin auttakaa ja sitten etsikää luottamusta. — „Nyt meidän tulee antaa hänelle (talonpojalle) apua, antaa neuvoa. Tämä ei tule olemaan mikään komentajan käsky, vaan toverillinen neuvo. Talonpoika tulee silloin olemaan täydellisesti meidän takanamme“.

Ja muutamia poikkeuksia ja horjauttelemisia lukuunottamatta talonpoika seisoi lujana vallankumouksen

puolesta, piti liiton työläisen kanssa voimassa. Neuvostovalta antoi talonpojalle sitä apua mitä silloisissa ylen vaikeissa olosuhteissa voi antaa. Ja kun vihollinen vihdoin saatiin lyödyksi, riensi Kommunistinen puolue lopettamaan sotakommunismia aikaiset menetelmät. Talouspolitiikka muutettiin talonpoikain etuja ja vaatimuksia vastaavaksi. Pakko-otto lopetettiin, siirryttiin luontaisveroon ja yhtenäiseen maatalousveroon, jota jo viime vuonna voitiin melkoisesti alentaa.

Neuvostovallan taloudellinen asema on rauhan vuosina valtavasti kohonnut. Myöskin talonpoika on vaurastunut. Kylissä vallitsee nyt täydellinen talonpojan valitsemain neuvostojen valta. Samoin on volosteissa ja ujesteissa sekä koko Neuvostoliitossa — alhaalta ylös asti kaikki valta työläisten ja talonpoikain vapaasti valitsemilla neuvostojen edustajilla.

Taistelu oli tavattoman vaikea. Mutta työläisen ja talonpojan liitto pysyi lujana ja voitti vaikeudet. Työläisten ja talonpoikain Neuvostovalta seisoo Lokakuun vallankumouksen kahdeksanvuotisena muistopäivänä horjumattomalla kalliipohjalla. Ja niin kauvan kuin työläisen ja talonpojan liitto pysyy lujana, on Neuvostovalta voittamaton. Siksi lujitakaamme lakkaamatta työläisen ja talonpojan liittoa. Se on varmana takeena myöskin siitä, että työläisen ja talonpojan vallan punainen lippu tulee ennen pitkää liehumaan maapallon kaikilla ääriillä.

K. M. Evä.

Kun Suomen lahtarit talvella 1918 pyysivät ja saivat Saksan keisarilta sotajoukkoja avustajikseen Suomeen, teurastamaan Suomen proletariaattia, niin siunasiivat sekä Scheidemannit, Nosket että Kautskyt

tuon saksalaisten sotilaitten lähettämisen Suomen työläisten teurastajiksi. Kautsky kumppaneineen esiintyi silloin Suomen työläisten teurastuttajana — Suomen lahtarien apurina.

Talonpoikaiskumous ja Neuvostovalta.

Olut, joista lähdettiin, olivat puolifeodaliset.

Suomesta on kyläyhteisö ollut hävinneenä jo niin monta sukupolvea, etteivät nykyajan maanviljelijät tiedä siitä mitään. Kun suomalainen tulee esim. karjalaiseen kylään, missä vielä vallitsee kyläyhteisö, s. o. kyläkunta juridisena maa-yhdyskuntana hallitsee kaikkia kylän talonpoikain tontti-, pelto-, niitty- ja laidunmaita samoin kuin nykyisin jaettavia metsämaitakin, — niin joutuu kuin uuteen, ennen tuntemattomaan maailmaan. Muistaa joskus historiasta lukeneensa tällaisista oloista. Vie kotvan aikaa, ennenkuin pääsee perille kylän asiainjärjestyksestä ja psykologiasta.

Kullakin talolla on kylän maista osuus, jonka suuruus riippuu perheen jäsenten lukumäärästä—ennen vallankumousta miespuolisten jäsenten määrästä, jälkeen vallankumouksen sekä mies- että naispuolisten perheenjäsenten luvusta. Kun perheet jonkun ajan perästä ovat jälleen erisuuriset, pitää suorittaa peltojen suhteen **tasointajako**. Se ei kylläkään merkitse sitä, että talonpojan pitäisi vaihtaa kaikki maansa uusiin. Sellaiselle **uusintajaolle** panee neuvostolaki tiukkoja esteitä, kuten myöhemmin näemme.

Kullakin talolla on kylän eri vainio-aloista omat palasensa. Talolla on tavallisesti kymmenkunta (jopa 15—20:kin) peltopalasta (ojattomia, monenmuotoisia, leveän pientareen ympäröimiä). Jos talolla on esim. $\frac{3}{4}$ osaa hehtaaria peltoa, kuten tavallisesti keskikokoisella pohjoiskarjalaisella perheellä, ja peltopaloja 10—15, niin voitte laskea, isoko tuollainen peltopala keskimäärin on. Ja yhden talon palat ovat kaukana toisistaan ja usein ilman teitä, niin että sahroja ja karhia saa kuljettaa

(usein selässään) virstakaupalla palalta toiselle. (Karjalainen karhi on kuusipuusta laitettu oksakarhi).

Näillä peltopaloilla on vallalla viljanviljelys kolmijako-järjestelmän mukaan, johon siihenkin kehittyneemmissä maissa saa tutustua vain historioista.

Tämä suunnaton takapajuisuus on tsaarinvallan ansiota. Tsaarinvalta näet edusti puolifeodalista järjestelmää, jonka vallitessa talonpoikaistalous pidettiin tuollaisessa tilassa. Talonpoikaisvallankumous (joka valtavana tekijänä liittyi Venäjän yleiseen vallankumousliikkeeseen) se nousi juuri raivaamaan pois niitä kahleita, mitä tsaristinen järjestelmä asetti talonpoikaistalouden kehittymiselle.

Kyllä oli tsaarinvallankin aikana toimenpiteitä maa'alouskysymyksen ratkaisemiseksi. Sillä nuo puolifeodaliset olot ehkäisivät kapitalismin paisumista. Mutta ne olivat aito-porvarillisia toimenpiteitä (ns. stolypiniläinen maalainsäädäntö). Niiden tarkoituksena oli köyhdyttää talonpoikaisjoukot ja luoda rikas talonpoikainen huippukerros, kyläporvaristo, kyläyhteisöiltä väkisin leikatuille itsenäis-mautille. Se tie vei kuitenkin—ei lujittuneeseen nykykaiseen porvaris-yhteiskuntaan, vaan—vallankumoukseen.

Mihin talonpoikaiskumous tähtäsi?

Miljoonat köyhtyneet ja nälästyneet talonpojat olivat jo vuosikymmenien kuluessa kehittäneet omaperäisen maaohjelman — maitten ja kartanoitten valtaussuunnitelman.

Tämä ei luonnollisesti ollut **sosialistinen** päämäärä. Se oli yksityisomistuksellisen pikkuporvarillisen tavaran tuottaja - talonpojan vallankumouksellinen pyrkimys päästä tuotannonvälineitten omistajana ja tava-

rantuottajana oloihin, missä hänellä ja hänen taloudellaan olisi elämisen ja kehittymisen mahdollisuudet. 100-miljoonainen pikkuporvarillinen talonpoikaisjoukko nousi avaamaan kehityksen tien, jonka tsaarivalta oli sulkenut.

Kartanoherrain maiden konfiskoimis-vaatimus, jonka talonpoikaismiljoonat kirjoittivat tuimaan lippuunsa, ei ollut sosialistinen, joskin siitä sitte lokakuussa 1917 tuli sangen suotuista ja hedelmällinen liike proletariseen vallankumoukselle.

Lenin osoitti Marxiin viitaten jo 1905:den vallankumouksen jälkeisvuosina, että talonpoikaisjoukkojen silloin (esim. valtakunnanduumassa) kohottama konfiskoimisvaatimus olisi teoreettisesti katsoen mahdollinen toteutettavaksi myös porvarillisessa yhteiskunnassa. Vieläpä, että maakoron poistuessa, kiinnitys-ym. rasituksista vapautunut talonpoikaistalous olisikin vasta nationaliseeratulla maaperällä asetettu pikkuporvarillisenä tavarantuottajana ihanteellisen edulliseen asemaan.

Todellisuudessa tuo ihanteellinen (kapitalistisesta maakorosta ym. vapautettu) asema luotiin Venäjän talonpoikaistalouksille vuoden 1917 lokakuun vallankumouksen kautta. Yleiset (maailmansodan kärjistämät) olot olivat nyt kuitenkin sellaiset, että yleinen vallankumousliike ei enää pysynyt porvarisdemokratian vallankumouksen puitteissa (kuten vielä 1905:den vallankumouksen jälkeisvuosina oli ajateltu), vaan se hypähti noitten puitteitten ylitse proletarisen vallankumouksen uomaan. Yhtä kaikki — ja vasta nyt oikein — toteutuikin talonpoikaiston vaatimus. Talonpoikaisvallankumous yhdistyi proletariseen vallankumoukseen. Maat nationaliseerattiin s. o. todellisuudessa talonpojat valtasivat haltuunsa melkein kaikki maat ja suuren osan suurtilallisten irtaimestakin omaisuudesta, ja ryhtyivät yhdessä työläisten kanssa järjestämään oloja.

Toteutuuko maatalous-uudistus neuvostopuitteissa.

Mitenkä kysymys on nyt järjestynyt, ja toteutuuko Neuvostovallan puitteissa tuo jättäjäismäinen maatalous-uudistus, tuo talonpoikaisvallankumous, jota tsaristinen Venäjä ei jaksanut sulkea syliinsä ja joka ei mahtunut myöskään kerenskiläiseen, kapitalistis-sosialidemokratiseen järjestelmään vuonna 1917?

Neuvostovalta on sangen ymmärtäväisenä vallanpitäjänä avannut tien selkosen selälleen tuolle valtavalle historialliselle kumousprosessille ja ratkaissut kysymyksen vallankumouksellisen lainsäädännön kautta. Kommunistit ovat tässä joutuneet samantapaiseen tehtävään kuin jakobiinit Ranskan vallankumouksessa, jotka myös viisaasti ja päättävästi ratkaisivat loppuunsaakka talonpoikaisvallankumouksen kysymyksen sekä käytännössä että lainsäädännössä. Se ero vaan, että olot luistivat jakobiineilta porvariston käsiin, kun Neuvostovalta sen sijaan jaksaa pitää ohjakset käsissään (maailma on nyt näet toinen kuin vuonna 1794).

Neuvostovallan talonpoika on nyt tyytyväinen, ilmeisen, kuuluvan tyytyväinen kysymyksensä ratkaisuun. Nyt vasta se on oikein päässytkin selville siitä, mitä on tapahtunut, että sen sukupolvien aikaiset unelmat ovat toteutuneet, — ja se on noussut nyt miljoonaisin joukoin uuteen elämään ja neuvostolliseen uudestiluomistyöhön.

Karjalainenkin, Suomesta „opintoretkeltä“ palannut talonpoika pitää nykyisiä maanomistusoloja täällä parempina kuin mitä työtätekeville talonpojilla on Suomessa. Maa on nimittäin täällä paljo varmemmin työtätekevän talonpojan ja hänen perillistensä käsissä kuin Suomessa, missä maita kerääntyy rikasten porvarien haltuun.

Olen monta kertaa kuullut karjalaisilta, Suomessa olleilta talonpojilta sen tunnustuksen, että vaikka

Suomessa onkin maatalous hyvin kehittynyt karjalaisiin oloihin verrattuna, niin Punaisessa Karjalassa on kumminkin työtätekevän talonpojan asema varmempi kuin Suomessa. Useat talonpojista myöntävät kyllä täällä työtätekevän talonpojan aseman muutenkin alkavan jo olla paremman kuin valkoisessa Suomessa.

Maatalous-uudistuksen ehdot.

Mitä oli tsaarinaikaiselle talonpojalle ennen kaikkea tarpeen, jota saavuttaakseen hän perimmältä pohjalta katsoen nousi vallankumoukseen? Mitä talonpoikaiselle pikku-tavarantuottajalle oli tarpeen? Mitkä ovat suuren maatalous - uudistuksemme ehdot?

Ensinnäkin — tietoa, toiseksi — kauppavapautta, kolmanneksi — vapaat maa- oikeudet.

Mitä ensinmainittuun tulee, niin Neuvostovalta antaa talonpojalle, ennen kaikkea tietoa. Talonpojasta tehdään lukutaitoinen. V. 1927 ei Neuvostovallassa saa olla yhtään lukutaidotonta kansalaista, se on järkähtämätön silmämäärä, jonka eteen kaikki voimat ponnistetaan. Sitte on pantu käyntiin valtava kouluverkko riittävän agronomisen avun toimittamiseksi talonpojille. Ja nykyisin suuntautuu poliittisten kirjasten ja sanomalehtien ohella maakyliin valtava vyöry **maatalouskirjasia**.

Kauppavapaus — niin, suurtilallisista ym. riistäjistä vapautunut talonpoikaisto ja sen osuusliikkeet ovat nyt itse isäntinä maataloustuotteitten markkinoilla. Ja luuletko, etteikö käytännöllisestä älystään kuuluisa talonpoika pysty arvostelemaan tämän asemansa edullisuutta ja käyttämään sitä hyväkseen!

Vapaat maa- oikeudet? Siinä juttu, joka vaatii tarkemman selostuksen.

Talonpojalle ja hänen perillisillensä on maa täydellisesti turvattu natsionaliseeratulla maaperällä. Lisäksi

on hän täällä vapaa kiinnitys- ym. rasituksista, yleensä kapitalistisesta maakorosta, mikä porvarimaissa tekee pienviljelijän aseman niin tukalaksi ja hänen taloutensa kehitysmahdollisuudet toivottomaksi. Neuvostovaltan talonpojalta on vero nyt alennettu sinä määrin, ettei aina nurisemaan tottunut talonpoika viitsi siitä oikeastaan puhua enää mitään. (Talonpojan veron suuruudesta Karjalassa saa käsityksen, kun mainitsen, että esim. Tunkuan pitäjässä, jonka oloihin olen lähemmin tutustunut, tekee talonpojan vero vuotena 1925—26 keskimäärin 5 ruplaa taloa kohti. Mitä tämä 5 ruplaa merkitsee, ymmärtää kuullessaan, että viime talvena oli siinä pitäjässä tukkityöläisellä, joka teki työtä apulaisen ja hevosen kanssa, päivätienesti 4 ruplasta 4 ja 1/2 ruplaan. Talonpojan vuotuinen vero on kyllä useimmissa muissa pitäjissä Karjalassa hiukan suurempi (riippuen talonpoikaisväestön varakkuudesta).

Edellisen lisäksi täällä on vielä vapaa ja ilmainen lisämaan saanti.— Siinä etu, jonka Suomen maanalkää kärsivät pienviljelijät kyllä osaavat paikalleen arvioida.

Mutta riittääkö vielä kaikki tämä — tässä luetellut edut sekä aikaisemmin mainittu isännyys markkinoilla ja tiedonlähteitten avautuminen? Sisältyykö siihen jo kaikki ne „vapaat maa- oikeudet“, mitä talonpoikainen tavarantuottaja tarvitsee saat- taaksensa taloutensa uudenaikaiselle, voimaperäiselle kannalle?

Ei, ei sisälly.

Mitä ehtoja vielä tarvitaan?

Lainsäädännön pitää myös avata talonpoikaistaloudelle täysi vapaus uudenaikaistumiseen, tuotantotavan uudistamiseen (kiertoviljelys, karjatalous jne.) Tätä varten pitää lainsäädännön ja Neuvostovaltan vielä turvata 1) maankäytön lujittumisen ja vakiintumisen, 2) maankäyttömuotojen

valintavapauden, 3) maanjakotoimitusten joustavuuden, 4) oikeuden palkkatyövoiman käyttöön ja maanvuokraukseen, 5) laajan ja huokean maatalousluoton.

Mutta nyt on nämäkin kaikki ehdot toteutettu.

Maankäytön vakiintuminen toteutui lopullisesti jo maalakien kodeksin (kokoelman) julkaisemisen kautta Nepin (uuden talouspolitiikan) alkamis-aikoina (Maalakien kodeksi julkaistiin 1922), jolta ajalta on yleensäkin nykyisin voimassaolevat lakimme, siviili-, rikos- ym. lainsäädäntömme.

Myöhempien puolue- ja neuvostokongressien tarkoituksena on vain ollut edelleen lujittaa yksityisen talonpojan maankäyttöoikeutta. Niinpä kuluvan vuoden puolue- ja neuvostokongressit (liittovaltion mittakaavassa) vielä kerran lausuiivat, että on **päätävästi taisteltava tiheitä maanjakoja vastaan**, jotka ovat maalakien kodeksin vastaiset, ja jotka ehkäisevät viljelystavan voimaperäistytämistä ja nykyaikaistuttamista.

Entä maankäyttömuotojen valintavapaus?

Maalakien kodeksin mukaan on talonpojilla täysi vapaus valita, minkälaisen viljelysmuodon he tahtovat, joko itsenäis-tilan tai yhteistalouden. Kun kuitenkin eräät maavivastot ovat käyännössä asettuneet itsenäis-tilojen suhteen kylmäkiskoiselle kannalle, avustaan mieluummin yhteistalouksien muodostumista, niin viimekeväinen 3:s Neuvostojen Liitokongressi katsoi olevan syytä päättää asiasta seuraavaa:

„On ankarasti suojeltava maankäytön valintavapautta maalakien kodeksin mukaan, eikä ole hallinnollisesti ehkäistävä itsenäis-tilojen (huutorien ja otrubien) muodostumista. Samalla kertaa on ryhdyttävä sensuuntaisiin toimenpiteisiin, että kasvaisivat sellaiset maankäyttömuodot, jotka ovat suosituimmat maatalouden koneellistuttamiselle ja sen osuustoiminnan avulla yhdistämiselle

(siirtokylät, uutiskylät, uutistalot jne.).

Maanjakotoitten joustavuus on nykyisissä oloissa, joita on kuvattu tämän kirjutuksen alussa, luonnollisesti maataloudellisen edistyksen ensi ehtoja. Neuvostovalta onkin ryhtynyt suuriin ponnistuksiin vähälukuisen maamittarijoukon lisäämiseksi. Sarja muitakin toimenpiteitä on toteutuksessa. Viimeinen Liittovaltojen neuvostokongressi päätti myöntää 3 miljoonaa ruplaa avustusta maamittaustöitten suorittamiseksi köyhimmissä talouksissa. Samalla päätettiin huojistaa luottoehtoja maamittaustöitä haluaville talouksille, alentaa maamittaustaksoja jne. **10 vuotta** asetettiin määräajaksi, jonka kuluessa maanjakotyöt on loppuun suoritettava.

Mainitut kuluvan vuoden kongressit muuttivat maalakien kodeksia siihen suuntaan, että palkkatyön käyttö maataloudessa sallitaan, ja että maanvuokraus sallitaan niinkään. Palkkatyön käyttö ja maan vuokraaminen on tähän asti näet maataloudessa ollut suurten rajoitusten alainen, vaikkeikään aivan kielletty.

Tällä tavalla nyt taloudellinen toiminta pääsee suuresti edistymään. Tunnusasanana on — „Nep“ maaseudulle kuten se on kaupungeissakin.

„Rikastukaa“, sen tunnussanan antoi tov. Buharin viime keväänä talonpojille.

Samassa yhteydessä mainittakoon, että viime kevään kongresseissa jyrkästi torjuttiin hallinnolliset pakko-toimenpiteet rikkaiden talonpoikiin eli kulakkeihin nähden. Päätettiin, että kulakkien eli kyläporvariston kanssa pitää käydä taloudellista kilpailusta ennen kaikkea osuustoiminnan avulla.

Mitä tulee maatalousluottoon, on sitä alettu Neuvostovallassa kehittää sängen voimakkaasti. Valtio antaa maatalouspankeille suuria summia (esim. viimeisessä neuvostokongressissa 100 miljoonaa ruplaa). Maatalouspankeilla on maaseuduilla laaja luot-

toyhdistysten verkko, jossa talonpoikia on runsaasti jäseninä. Luottoyhdistysten kautta saavat talonpojat lainoja hevosen ostoa, uuden karjatalon rakentamista, siementen ostoa, peltokoneitten ostoa, niitynviljelystä, maamittauskuluja ym. varten. Suonviljelys - osuuskunnat saavat luottoa aina 5 vuoteen saakka ja 6 prosentin korolla. Muita tarkoituksia varten ovat lainat lyhytaikaisempia ja korkeakorkoisempia.

Karjalassakin on luottoyhdistysten verkko tunkeutunut kaikkialle. Maataloudellisista yhdistyksistä on Etelä-Karjalassa levinneet varsinaiset maatalous-osuuskunnat, sonniyhdistykset jne. Mutta Keski- ja Pohjois-Karjalassa on liike vasta alussa, ja on siellä perustettu suuri joukko suonkuivatus - osuuskuntia (melioratiivi - arteleita). Sen lisäksi on luottoyhdistysverkko toimittanut suuret määrät hevosia. Yleensä on maatalous-osuustoiminta Karjalassakin varsin ilahuttavassa alussa, ja talonpoikain harrastus siihen on huomattavan suuri.

Maatalous-uudistus käytännössä.

Täten olemme tarkastelleet suuren maatalous - uudistuksemme edellytyksiä, ja huomanneet, että Neuvostovalta on ne täydelleen toteuttanut. Entä, meneekö uudistus käytännössä eteenpäin?

Meidän on muistettava, että valtakunnan puhjetessa oli Euroopan-puoleisen Venäjän 14 miljoonasta talonpoikaistaloudesta 13 miljoonaa sekasarkaisuuden tilassa, s. o. heidän peltopalansa olivat sekaisin, ja valalla oli yksinomainen viljanviljelys kolmivuorjärjestelmiseen, — samantapaiset olot siis, joita tämän kirjoituksen alussa kuvattiin. Ja muistettava on niinkään, että oikeastaan vasta pari kolme vuotta on ollut mahdollisuus tosilla yrittää.

Kaikesta huolimatta on uudistus kuitenkin mennyt jo huimaavaa vauhtia eteenpäin. Missään eivät

maamittarivoimat riitä maanjako-toimitusten suorittamiseen, siinä painavat talonpojat väliin toimeen uudistuksia omin voimin. Viimemainittu käy siten, että kyläkunta, joka on päättänyt siirtyä monivuoroviljelykseen, tekee sen yhteisviljelyksen muodossa siirtyen yksityisten talojen peltopaloja yhteensulattamalla suurempiin ja yhtenäisesti viljeltyihin vainio - aloihin.

Maatalouskoneitten, kylvöheinän ja juurikasvien siementen, maitotalouskoneitten, siitoseläinten, apulantojen ym. nykyaikaisen maatalouden tarvikkeitten kauppa on kasvanut tavattomasti. Etelän aavoilla viljelysmailla on tänä kesänä ollut talonpoikien hallussa käytännössä jo 10 tuhatta traktoriakin.

Esittämättä tilastoja maatalousuudistuksen eteenpäinmenosta, mainittakoon vaan, että esim. Luoteisella alueella on lehtitietojen mukaan siirrytty monivuoroviljelykseen 1 miljoonan desjatiinan suuruisella pelto - alalla.

On mielenkiintoinen kysymys, minkälaiseen talousmuotoon talonpojat yleensä siirtyvät, yksinäistalo- vaiko yhteisviljelys - muotoon. Kummallakin suunnalla on kannatusta. Viimemainittu maankäyttömuoto olisi tietenkin edullisempi koneelliseen suurviljelykseen siirtymiselle. Mutta tässä suhteessa ei käytetä mitään painostuskeinoja, kuten jo ylempänä selvisi.

Maitten suuri järjestelytyö, joka on perusehto maatalous - uudistukselle, suoritetaan pääpiirteissään loppuun lähimmän 10 vuoden kuluessa.

Neuvostovaltan kansallisrikkaudet tulevat uudistuksen tapahduttua suunnattomasti kasvamaan. On näet helppo asia jo pienemmillään uudistuksilla (siemenen puhdistamisella jne.) lisätä satomääriä silloin kun desjatiinan alalta on saatu ainoastaan 40 puutaa viljaa kuten yleensä oli tsaarin - Venäjällä laita.

Entä sosialismi?

Nyt tullaan ja sanotaan:

— Tästä kaikesta selvinnee, miksi talonpoikaisväestö on Neuvostovaltaan tyytyväinen. Mutta missä se sosialismi on maataloudessa, kun kaikki tämä lisää vaan talonpoikaista yksilöllistä tavarantuotantoa.

Sosialismi maataloudessa, — mitä se merkitsee? Tieteellisillä perusteilla lepäävää, koneellistutettua suur- tuotantoa yhteiskunnallisesti s. o. proletariaatin diktatuurin kautta järjestettynä.

Siitä on meillä osoitettavana vasta alkeita. Neuvostotiloja, maakommu- neja, osuustoiminnallisia yhteisvilje- lyksiä — ja sitte erinomaisen no- peasti paisunut maatalous- osuustoiminta.

Osuustoiminta yhdistää hajanaiset pikku talonpoikaistaloudet, kohottaa niiden tuotantotapaa, luo suurta- lou- den perusteita maataloudessa.

Kaikkivoittavana, jättiläismäisenä liikkeenä esiinpurkautuvaa talon- poikaiskumousta, joka perimmältä pohjaltansa oli pikkuporvarillista, ei luonnollisesti voitu käden kään- teessä ja pakosta vääntää sosia-

lismiin. Jotta uudistus voi tapahtua ja tuotantovoimat paisua, oli toteu- tettava Nep myöskin maaseudulla.

Mutta samalla suoritamme myös uuder tuotantotavan perus'eitten luomista, suoritamme sitä pikku ta- varantuottajain osuustoiminnallisen organiserauksen kautta. Tov. Lenin sanoi v. 1922:

„Itse asiassa valtion valta kaik- kiin suortuotannon välineisiin, val- tiovalta proletariaatin käsissä, pro- letariaatin liitto monimiljoonaisten pikkutalonpoikain kanssa, tällä pro- letariaatilla taatusti johto talon- poikaistoon nähden jne, — eiköhän siinä ole kaikki, mitä tarvitaan, jotta osuustoiminnasta, yksistään osuustoiminnasta, jota ennen aikaan halveksimme kaupusteluhommana, ja jota meillä vissiltä puolen on oikeus halveksia nytkin Nepin aikana, — eiköhän siinä ole kaikki välttämätön täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseen? Se ei ole vielä sosialistisen yhteiskunnan rakennus, mutta siinä on riittävästi kaikkea välttämätöntä tuota raken- nusta varten“.

L. Letonmäki.

Kun työtätekevät ja riistetyt luokat ensikerran maailmassa, imperialistisen sodan eristäminä ulkomaisista veljistään, muodostivat omia neuvostojaan, kutsuivat valtiolliseen rakennustyöhön ne luokat, joita porvaristo oli sortanut, näännyttä- nyt, tylsistyttänyt, ja itse alkoivat raken- tauutta, proletarista valtiota, alkoivat kiivaan taistelun tuoksinassa, kansalais- sodan tulella haahmoitella sellaisen valtion perustavia määritelmiä, missä enään ei ole riistäjiä, silloin ovat kaikki porvaris- ton konnat, koko verenjuojien joukkio säästäjineen, Kautskyineen alkaneet parkua «mielivallasta» — Lenin, kirjassaan «Prole- taarin vallankumous ja luopio Kautsky».

„Jokaisessa luokassa, jopa mitä valis- tuneimman maan olosuhteissa, jopa kaik- kein kehittyneimmässä ja hetken tilan- teen vaikutuksesta kaikkien hengenvoi- mien poikkeuksellisen korkeaan nousuun saatetussa, on aina — ja, niin kauvan kuin on olemassa luokkia, niin kauvan kuin ei ole täydelleen lujittunut, vakavoitunut, omalle perustalleen kehittynyt luokaton yhteiskunta, ehdottomasti tulee olemaan — ajatuksettomia ja ajatteluun kykenemät- tömiä luokan edustajia. Kapitalismi ei olisi joukkoja sortavaa kapitalismia, ellei näir olisi“ — Lenin kirjassaan „Va- semmistolaisuus“ lastentautina kommu- nismissa“.

8 vuotta vallankumouksen taloutta.

Kun Venäjän proletariaatti bolsheviikkien johdolla kahdeksan vuotta sitten otti vallan ja vastuuun yhteiskunnan hoidosta, ei se heti päässyt taloutta rakentamaan. Ensin täytyi ensin saada voitto sotarintamalla, jotta saisi mahdollisuuden ryhtyä järjestämään siirtymistä sosialismiin. Ja yli kolme vuotta täytyi Neuvostovallan tiukasti tapella ennenkuin kapitalistien oli pakko tunnustaa „vallankumouksen oikeus“, lopettaa avoin aseellinen taistelu Neuvostovaltaa vastaan ja antaa sille mahdollisuus ryhtyä rakentamaan siirtymiskauden talouttaan.

Tuo aseellisen taistelun—kansalaissodan—kausi oli samalla taistelua kapitalististen suhteiden hävittämiseksi: porvaristo pakkoluovutettiin kutakuinkin puhtaaksi. Näin puhdistettiin alaa sosialistisille muodoille.

Mutta tuo kausi ei ollut vielä talouden elimellisen rakennustyön aikaa uusilla perusteilla. „Sotakommunismiin“ ajan talouspolitiikka istutti kyllä Neuvostovallan talouteen sosialistisia periaatteita, mutta se tapahtui supistuvan tuotannon pohjalla—ja sitä tietä ei sosialismiin päästä. „Sotakommunismiin“ päätehtäväksi tuli säilyttää teollisuuslaitokset parempiin aikoihin asti ja pitää käynnissä teollisuuden ne osat, joita ilman työväen vallan puolustaminen olisi ollut mahdoton:

Vasta v. 1921 sai Neuvostovalta porvariston „vakuutetuksi“ siitä, että porvaristolla ei nyt riitä aseellisia voimia kukistaakseen Neuvostovaltaa, ja kansalaissota avoimessa muodossaan päättyi. Samalla sai Neuvostovalta vihdoinkin mahdollisuuden siirtyä sellaisiin talouden rakentamistyön muotoihin, ryhtyä ajamaan sellaista talouspolitiikkaa, joka lujitti Venäjän vallankumouksen kahden pääluokan, työväen ja työtäte-

kevän talonpoikaiston poliittista ja taloudellista liittoa.

Siirtyminen uuteen talouspolitiikkaan oli samalla perääntymistä, luopumista useista sosialistisista otteista, joita sotakommunismiin aikana oli tehty (kaikkien taloudellisten arvojen kirjaaminen, rahan syrjäyttäminen, maksuttomat yhteiskunnalliset palvelukset, maksuttomat asunnot jne.). Mutta se oli välttämätöntä perääntymistä, se oli tarkoituksenmukaista perääntymistä sille ainoalle tielle, joka vie kohden sosialismia.

Jo imperialistinen sota oli rappeuttanut Venäjän talouden, köyhdyttänyt maan. Kansalaissota rappeutti taloutta yhä enemmän. Koko teollisuuden tuotanto ei kansalaissodan päättyessä noussut edes viidenteen osaan siitä mitä se oli ollut ennen maailmansotaa. Useilla teollisuuden aloilla oli lasku vielä suurempi (puuvillakehräämöjen tuotanto 5.1%, puuvillakutomojen 6.6%, metallurgisen teollisuuden vain 2.4%, metalliteollisuuden 6.7% rauhan ajan tuotannosta).

Teollisen tuotannon rappio uhkasi rikkoa työväen ja talonpoikain suhteet, kaupungin ja maaseudun suhteet. Mistään „oikeasta sosialistisesta vaihdosta“ niiden välillä ei voinut olla puhettakaan. Kommunistiselle puolueelle oli selviö, että vallankumouksen luoma yhteiskuntajärjestys oli säilytettävissä vain työväen ja talonpoikain liiton avulla ja että tämän liiton muodot muuttuvat vallankumouksen vaiheiden muuttuessa. Heti vallankumouksen ensi päivinä lujitti liiton maan antaminen talonpoikaistolle; kansalaissodan vuosina piti sitä yllä yhteinen taistelu kapitalisteja ja kartanoherroja vastaan. Kun kansalaissota päättyi eikä kartanoherrojen ja kapitalistien valtaan palaaminen enää ollut välittömästi uhkaamassa, ei liiton entinen perusta enää riittänyt. Täytyi löytää uusi perusta, sellainen, joka antaisi

talonpojalle mahdollisuudet taloutensa vaurastuttamiseen vallankumouksen parantamien edellytysten pohjalla ja samalla säilyttäisi proletariaatin käsissä ne talouden voimavivut, joiden avulla se voisi ohjata talouden kehityksen sosialismin uomaan. Sellainen perusta löytyi uusi talouspolitiikka.

Ensi askeleena siinä oli pakko-oton vaihtaminen luontaisveroon ja sen yhteydessä kaupan salliminen, vapaiden markkinoiden salliminen. Vapaa kauppa päästi eri taloudet hedelmöittävimmin vaikuttamaan toinen toiseensa, päästi pikku talonpoikaisessa maassa tuotantovoimat valloilleen. Samalla se merkitsi kapitalismin kehityksen vaaraa. Mutta kun proletariaatin käsiin jäivät ne välineet, joiden avulla talouden kehitystä hallitaan vapaiden markkinoiden oloissa—valtiovalta, suurteollisuus, liikennelaitos, finanssilaitos, ulkomaankauppa—niin voitiin kapitalismin kehitys pitää vississä aisoissa.

Teollisuuden alalla oli katkottava ne sotakommunismin siteet, jotka estivät teollisuuden kehitystä. Ensi tehtävänä oli sentähden tuotanto- ja hallintotehtävien epäkeskittäminen samalla kuin suunnittelu- ja säännöstelytoiminta oli yhä enemmän keskitettävä. Valtion taloudellisten keskuselinten tehtäväksi jätettiinkin vähitellen pelkästään talouden säännöstely, tuotanto- ja hallintotoimet siirrettiin itsenäisille talouselimille, trusteille. Valtion teollisuus- ja kauppayritysten toiminnan perustaksi tuli taloudellinen kannattavuus.

Tuotannon ja jaon säännöstelyssä turvautui Neuvostovalta markkinametoodeihin: kilpailuun. Suurimpana tuottajana, suurimpana myyjänä ja ostajana on Neuvostovaltio vaikuttavin tekijä markkinoilla. Mutta sikäli kuin markkinoilla esiintyy myöskin tavaton määrä pikku tavarantuottajia ja valtion teollisuuden tuotteiden ostajia, on valtion teollisuuden ja kaupan mukauduttava markkinain

vaatimuksiin, tarkoin seurattava kysynnän ja tarjonnan vaihteluita ja järjestettävä tuotantonsa ja kauppaelimensä niiden mukaan samalla kun määrätietoisesti vaikuttaa niihin.

Kun kauppa sallittiin, järjestettiin vapaat markkinat, nousi myöskin kysymys vakavasta vaihdon välineestä, arvonsa säilyttävästä rahasta. Jotta rahan arvo voitaisiin vakaannuttaa on ensimmäinen ehto, että valtion budjetin vajuusta ei täydetä paperirahaemissionilla. Neuvostovaltion budjetin vajuus oli kuitenkin uuden talouspolitiikan ensi vuotena tavattoman suuri eikä se ollut heti poistettavissa. Mutta järjestämällä maksullisiksi kaikki valtion suorittamat palvelukset, säätämällä rahaveroja, muuttamalla valtion laitosten finansseerausjärjestyksen ja laskeamalla liikkeeseen kotimaisia valtiolainoja sai neuvostovaltio finanssiasiat niin hyvin järjestetyksi, että jo v. 1924 voitiin rahareformi suorittaa lopullisesti. Ollen itse talouden voimakkaan nousun tulos se helpotti suuresti markkinain valvonta- ja säännöstelytyötä, edisti tavarankierroa ja siten tuotannon nousua sekä kehittymistä sosialismia kohden.

Proletaariselle valtiolle jäi teollisuuden ja kaupan aloilla kaikki suurliikkeen edut kilpailussa yksityiskapitalismia vastaan. Niihin on lisättävä valtion käsissä oleva liikennelaitos, jonka avulla valtio edistää omien tuotanto- ja kauppalaitostensa sekä osuustoiminnan kehitystä myöntämällä alennuksia kuljetusmaksuissa, varaamalla ensi sijassa kuljetusvälineitä jne. Samoin keskitetty, suunnitelman mukaisesti toimiva finanssikoneisto, joka on voimakas ase taistelussa kapitalismia vastaan.

Neuvostovalta ei voi tulla muusta (kapitalistisesta) maailmasta eristettynä toimeen. Kaikkea taloudessa tarvittavaa ei saada SSSR: alueelta. Ja nostaakseen nopeammin teollisuutensa ja maataloutensa tuotantoa täytyy SSSR: n käyttää apunaan kor-

kealle kehittyneiden kapitalististen maiden tekniikkaa, ostaa niiltä koneita, joita SSSR:ssä ei vielä valmisteta lainkaan tai valmistetaan riittämättömässä määrässä. Toisaalta, SSSR:ssä tuotetaan erinäisiä tuotteita paljon enemmän kuin kulutetaan (esim. viljaa, karjan tuotteita, puutavaraa, turkiksia, käsi-työn tuotteita) ja niille täytyy saada menekki kapitalistisissa maissa. Sentähden on neuvostovaltion täytynyt ja tuotannon lisääntyessä täytyy yhä enemmän järjestää kauppasuhteita kapitalististen maiden kanssa. Mutta jotteivät muiden maiden kapitalistit pääsisi tyrehtytämään neuvostovaltion talouden sosialistista kehitystä ja ostamaan polkuhintaan neuvostomaan tuotteita, on ulkomaankauppa julistettu valtion monopoliksi, s. o. keskitetty valtion elimen, ulkomaankaupan kansankomissariaatin käsiin. Siten on ulkomaankauppakin pantu palvelemaan maamme talouden sosialistiseen suuntaan kehittämistä.

Mutta kun yhteys maailmanmarkkinoiden kanssa yhä lisääntyy tuotese myös mukaan uusia suuria vaaroja: kapitalistisen talouden pulat heijastuvat yhä voimakkaammin neuvostovaltion talouteen. Niiden tuhoiset vaikutukset voidaan kyllä estää neuvostovaltion talousjärjestyksen, talouden suunnitelmallisuuden avulla. Mutta kuitenkin on tarkoin seurattava maailmanmarkkinoiden vaihteluita, jotta aina voitaisiin ajoissa reagerata niihin.

Tavaton etu kapitalistiseen taloudenhoitoon verraten on SSSR:ssä se, että taloutta hoidetaan suunnitelmallisesti. Eri tuotantoalojen ja tuotannollisten yksiköiden edut alistetaan kokonaisuuden etujen alaisiksi. Kapitalistisessa taloudessa määrää voitto sen, mitä tuotetaan ja kuinka paljon tuotetaan. Meillä ei enää kunkin alan antama voitto määrää, mitä tuotetaan ja kuinka paljon tuotetaan, vaan sen määrää

yhteiskunnallinen tarve, ja tuotannolliset mahdollisuudet.

Suunnitelmallisessa taloudenhoidossa on päästy nopein askelin eteenpäin. Ensimmäinen suuri saavutus oli koko maan sähköistämissuunnitelma, jonka toteuttaminen on mennyt ripeästi eteenpäin (nyt on sähköenergiaa käytettävissä jo yli kolme kertaa enemmän kuin ennen sotaa). Sähköistäminen laskee uuden, korkeamman teknillisen pohjan koko teollisuudelle ja maataloudelle sekä liikenteelle. Sähköistämissuunnitelma oli kytketty yleiseen perspektiiviseen tuotannon laajentamissuunnitelmaan. Sitäpaitsi on kullakin talouden alalla ollut omat perspektiiviset suunnitelmansa (jotka päättyneenä talousvuonna tulivat miltei poikkeuksetta ylitetyiksi), mutta ne eivät tähän saakka ole olleet riittävässä määrin toisiinsa kytketyt. Sii ä on johtunut, että niiden toteuttaminen on ontunut. Nyt on päästy jo niin pitkälle, että eri alojen suunnitelmat on sovitettu toisiinsa koko talouden yleissuunnitelmassa, jonka Valtion Suunnittelukomitea on laatinut. Ja se on iso askel tuotannon nousua sosialismin uomaan ohjattaessa.

Suunnitelmallisuuden toteuttaminen kohtaa kuitenkin tavattomia vaikeuksia. Sosialistisen talouden kehitys kytkeytyy kiinteästi maatalouden kehitykseen. Ja sitä ei voida vielä sanottavasti säännöstellä. Sen tuotanto riippuu vielä enemmän luonnosta kuin ihmisestä. Vasta sitä mukaa kuin maatalous saadaan voimaperäistetyksi, suoritetuksi siinä teknillinen vallankumous ja muutetuksi kollektiiviseksi taloudeksi, vasta sitä mukaa käy koko talouden suunnitelmallinen hoito ja kehittäminen helpommaksi.

Millaaisia tuloksia on taloudessa jo saavutettu?

Uuden talouspolitiikan aikana on neuvostomaan talous nopeasti nous-

sut. Suurteollisuuden tuotanto lähenee isoin askelin vuoden 1913 ta-

soa, kuten seuraavat numerot osoittavat:

Talousvuonna 1922/23 tuotti suurteollisuus 23 % vuoden 1913 tuotantomäärästä

”	1923/24	”	”	31,7 %	”	”	”
”	1924/25	”	”	40 %	”	”	”

” 1925/26 nousee suurteollisuuden tuotanto Valtion suunnittelukomitean laatiman suunnitelman mukaan jo 94 %:iin v. n 1913 tuotannosta. Syyskuussa oli tuotanto jo 80 % v. 1913 keskimääräisestä kuukausituotannosta. Ja kuluvan vuoden lopulla ylittää suurteollisuuden tuotanto vuoden 1913 tuotannon. Eräiden teollisuusalojen tuotanto on jo nyt suurempi kuin v. 1913.

Maatalouden tuotanto nousee kuluvaan talousvuonna 89 %:iin v. 1913 tuotannosta.

Tässä on otettava huomioon, että vuosi 1913 oli sekä teollisuuden että maatalouden alalla ennätysvuosi (erinomainen sato).

Tuotannon kokonaismäärä ei kuitenkaan kuvasta todellisia saavutuksia. Proletariaatti pyrkii kehittämään taloutta sosialistisesti, ohjaamaan tuotannon ja jaon sosialismin

uomaan, joka johtaa kommunistiseen yhteiskuntaan. Mitä tuloksia on tällä alalla saavutettu jo nyt? Se on tärkein kysymys.

Tilasto osoittaa, että suunnitelmallisesti hoidettu valtion teollisuus (sosialistinen tuotanto) tuottaa yhä suurenevah osan koko teollisuuden tuotannosta. Toveri Buharin esittää kirjassaan „Kansainvälinen porvaristo ja Karl Kautsky, sen apostoli“ seuraavat numerot:

	Valtion teollisuuden tuotanto %/0	Yksityiskapit. teollisuuden tuotanto %/0	koko tuotannosta
Talousvuonna 1922/23	64.4 %	33.2 %	
1923/24 ensi puolisk.	67.3 %	30.6 %	
” toisella ”	71.3 %	26.6 %	
1924/25 ensi ”	76.2 %	21.4 %	

Näemme, kuinka nopeasti sosialistinen tuotanto vallottaa alaa, tunkee syrjään yksityisen, kapitalismin kehittävän tuotannon. Ja yksityisen, teollisuuden taloudellista voimaa arvioitaessa on vielä otettava huomioon se, että noista 21.4 %:sta oli yksityisen keskisuuren ja suurteollisuuden tuotantoa vain vähän yli 4 %, loput — valtavasti suurin osa — hajallaan olevan käsityön ja pikku teollisuuden tuotantoa. Ja tuohon vankimpien ryhmään on laskettu mukaan myöskin konsessioinit. Samaan suuntaan käy kehitys kaupan alalla: valtion kauppaliikkeet ja osuusliikkeet tunkevat yhä enemmän syrjään yksityispääoman kaupan alalla, ensin tukkukaupan, sitten vähittäiskaupan alalla. Eivät

siis lainkaan pidä paikkaansa Kautskyjen väitteet, että bolsheviikit, epäonnistuttuaan yrityksissään toteuttaa „kommunistisia haaveitaan“, ovat alkaneet myydä Venä-än kansan riistämisoikeuksia kapitalisteille, että sosialismi perääntyy kautta linjan ja kapitalismi vallottaa siltä alueen toisensa jälkeen. Tosiasiat osoittavat kehityksen kulkevan aivan päinvastoin: sosialistiset talousmuodot tunkevat yhä enemmän syrjään kapitalismin, kautta linjan perääntyy kapitalismi menettäen kaikilla aloilla alueen toisensa jälkeen.

Tähän asti on teollisuuden kohottamisessa pyritty saavuttamaan vuoden 1913 tasoa. Nyt alkaneena talousvuonna se saavutetaan. Kulu- neet neljä nepin vuotta ovat olleet

pääasiassa entisen koneiston käyntiin ja kuntoon panoa. Uttakin on tietysti rakennettu, mutta uuden rakentaminen on ollut sivuilmiö, eikä pääasia. Nyt astuu esiin kysymys koko teollisuuden vähitellen rakentamisesta uusia oloja, uutta yhteiskuntajärjestystä vastaavaksi: teollisuuden eri alojen välissä suhteita on muutettava, tuotanto standardisoitava, tuotteiden tarpeeton lajirikkaus poistettava, tuotanto keskitettävä suuriin laitoksiin, ne sijoitettava yhteiskunnan kannalta edullisimmille paikoille, tekniikkaa jatkuvasti ja nopeasti parannettava. Se on suuri työ, sen ehtona on

työtätekevän väen kulttuuritason kohottaminen paljon nykyistä tasoa korkeammalle. Mutta sitä tehdään proletaarisen valtion yhä kasvavilla voimilla tieteellisesti perustellun suunnitelman mukaan maailman valppaimman ja voimakkaaimman puolueen, VKP:n johdolla. Ja elleivät imperialistit pääse SSSR:n kimppuun hyökkäämään antaa tämä työ jo lähivuosien kuluessa tuloksia, joita on yhtä vaikea nyt arvioida liian suuriksi kuin neljä vuotta sitten talouselämän nousua neuvostovallassa näiden neljän vuoden aikana.

V. Ojanen.

Kansalaissota.

Jokainen vallankumous on vallan väkivaltaista siirtymistä yhdeltä luokalta toiselle. Valtaapitävät, kansaa sortavat luokat heitetään valtasatulasta. Tilalle astuu uusi elinvoimaisempi luokka. Näin kävi Venäjäläkin lokakuussa v. 1917. Venäjän sankarillinen proletariaatti, joka oli liitossa työtätekevän talonpoikaiston kanssa, riisti vuosisatoja kestäneen taloudellisen ja poliittisen herruuden kapitalisti- ja tilanherrain luokalta palvelijoiheen ja palkkarenkeinen. Vanhan järjestyksen tilalle muodostuu työtätekevien Neuvostovalta.

On selvää, että valtansa menettäneet tilanherrat ja kapitalistit eivät rauhallisina voineet katsella uuden vallan muodostumis- ja lujittumisprosessia. Sitä ei ole mikään kukistettu luokka koskaan tehnyt eikä tule tekemään. Niinpä Venäjänkin porvaristo alkoi heti lokakuun vallankumouksen jälkeen koota voimiaan antaakseen proletaariselle valtiovallalle kuoletavan iskun ja anastaakseen uudelleen vallan käsiinsä.

Mutta vallankumouksen kehdoissa — Pietarissa ja Moskovassa — ja Venäjän keskilääneissä, missä talonpoikaisto oli köyhää ja vallankumouksellista, porva-

riston kokoamat taantumukselliset joukot helposti lyötiin. Vallankumouksen luoma punakaarti kulki voitosta voittoon. Ja itse asiassa, eihän Venäjän porvaristosta — entisistä tehtailijoista, tilanherroista ja armeijan ylemmästä upseeristosta — olisi proletaariselle vallankumoukselle ollut suurtakaan vaaraa, jolleivät mensheviikit, maaseudun kulakki-ainekset ja kaikki horjuvat ja vähätietoiset pikkuporvarilliset ainekset olisi kulkeneet porvariston mukana.

Taisteluissa tappiolle joutuneet valkokaartilaiskenraalit, maansa ja tehtaansa menettäneet tilanherrat ja kapitalistit, koko porvarillinen roskaväki, virkamiehistä alkaen aina santarmeihin saakka pakenivat raja-alueille, varsinkin eteläisille raja-alueille. Siellä Kaledin, Kornilov, Aleksejev y. m. muodostavat iskujoukkojaan. Toiminnan pääpaikaksi tulee Donin kivihiihtalue. Porvaristo käsitti, että Donin kivihiihtalueen irrottaminen Neuvostovallasta jo sinänsä merkitsee sille kuolettavan iskun antamista. Nuori valta joutuisi kärsimään ankaraa polttoainepuutaa. Samaan aikaan tuo porvarillinen roskaväki harjoittaa voimakasta provo-

katsionia raja - alueiden kansojen keskuudessa. Ja provokatsioonilla oli suuret menestymisen edelytykset. Sillä olihan (samojen herrojen etuja ajava) tsarismi sortopolitiikallaan vuosisatoja lietsonut kansallisuusvihaa ja herättänyt kansoissa vapauden kaipuun. Ja nyt nämä samat konnat käyttävät tätä kansojen vaistovaraista vapauspyrkimystä hyväkseen, tekevät siitä työtätekevien rintaman murtamisaseen.

Surullisen kuuluisaksi tässä suhteessa tuli Ukraina. Tsarismin kukistuttua helmik. v. 1917 muodostettiin Ukrainasta tasavalta Rada-nimisine hallituksineen. Tämä hallitus ajoi kiihkeästi Ukrainan itsenäisyyspolitiikkaa. Se oli työtätekevien vallan leppymätön vastustaja, kukistaen alueellaan verivirtoihin työläisten ja talonpoikain vapauspyrkimykset. Mutta Radan toiminta ei rajoittunut tähän. Se teki kaikkensa vahingoittaakseen syntynyttä Neuvostovaltaa, Rada kielsi neuvostojoukoilta läpikulun Donille keskittyneitä valkokaartilaisia vastaan ja neuvostojoukkojen viljalla varustamisen. Tuki Kaledinia ja vastavallankumouksellista porvaristoa. Teki liiton Ranskan ja Donilla olevien valkokaartilaiskenraalien kanssa, sitoutuen varustamaan Rumanian rintaman viljalla ja Donin hiilellä. Ja vihdoin alkoi hyökätä Neuvostovaltaa vastaan. Mutta Radan joukot eivät kestäneet punakaartin antamia iskuja. Punaiset valloittavat Kievin helmik. alkupäivinä v. 1918. Ukrainassa pystytetään Neuvostovalta.

Tämän jälkeen taistelu Kornilovin joukkoja vastaan edistyy nopeasti. Rostov valloitetaan helmik 24 p:nä. Maalis-huhtikuun aikana Kornilovin armeija tuhoaan perinpohjin.

Kapitalistinen maailma katseli levottomuudella tätä Neuvostovallan menestystä, punakaartin voittoja. Olihan jo itse työtätekevien Neuvostovallan muodostuminen ja senjälkeen jokainen sen menestys ankara isku ei ainoastaan Venäjän tilanherroille ja kapitalisteille, vaan myöskin kansainväliselle kapitalismille. Siksi imperialistinen porvaristo ei voinut jäädä sivusta katselijaksi. Ententen vallat alkavat rahallisesti ja aseellisesti tukea Neuvostovaltaa vastaan taistelevia vastavallankumouksel-

lisiä, estääkseen yksityisrauhan solmimista Neuvostovallan ja Saksan välillä. Itäinen rintama on säilytettävä hinnalla millä hyvänsä ja siksi Neuvostovalta täytyy kukistaa. Saksalle taas itäisen rintaman likvidoisimisesta oli suuri etu. Silloin se voisi heittää kaikki voimansa länsirintamalle ranskalaisia, englantilaisia ja amerikalaisia vastaan. Toisaalta taas Saksalle oli vilja - alueitten valloittaminen tullut yhä välttämättömämmäksi, sotajoukkojensa varustamiseksi elintarpeilla.

Ententen valtojen ensimmäisenä palkkarinkin esiintyy Rumania. Se valloittaa Bessarabian ja kuljettaa joukkonsa yli Dnestrin Neuvosto-Ukrainaa vastaan. Tämä ensimmäinen yritys sekaantua Neuvostovallan sisäisiin asioihin päättyi lyhyeen. Helmik. 26 p:nä v. 1918 Neuvostojoukot löivät hajalle rumanialaisen armeijan, jonka oli peräännyttävä Dnestrin toiselle puolelle.

Helmikuun puolivälissä alkavat saksalaiset hyökätä pitkin rintamaa. Aiheen siihen antoivat tov. Trotskin kieltäytyminen allekirjoittamasta rauhaa Saksan sanelemilla ehdoilla ja Neuvostovallan muodostuminen Ukrainassa. Vallasta syösty Ukrainan porvarillinen Rada teki yksityisrauhan keskusvaltojen kanssa ja anoi niiltä apua valtansa palauttamiseksi. Rada siis möi Ukrainan saksalaiselle imperialismille. Saksalaisten hyökkäys uhkasi kaikkia siihenastisia vallankumouksen saavutuksia. Saksalaiset joukot etenivät nopeasti, valloittivat Vähä - Venäjän, Itämeren maat, laskivat joukkojaan Suomen niemimaalle, missä kukistivat työvään vallankumouksen, sekä samosivat Ukrainan vilja - alueille. Punakaarti - osastot eivät kyenneet estämään näiden säännöllisten ja hyvin aseistettujen joukkojen etenemistä. Vallankumousta uhkasi mitä suurin vaara. Rauha oli saatava. Se solmittiinkin maalisk. 3 p:nä v. 1918 Brestissä.

Mutta rauhan solmiminen ei estänyt saksalaisten joukkojen jatkamasta hyökkäystä Ukrainassa. Huhtik. 7 p:nä ne valloittavat Harkovin ja toukok. 9 p:nä marssivat Rostoviin. Neuvostot kukistettiin armotta kaikkialla. Mutta kavaltaijainkaan — Radan ilo ei ollut pitkäaikainen.

Kesällä v. 1918 saksalaiset pistimet hajottivat sen ja asettivat Ukrainan diktaattoriksi hetmanni Skoropadskin. Nyt alkaa Ukrainassa porvariston riemutanssi. Kaikki entiset tilanherrat ja kapitalistit palaavat takaisin. Työläisten ja talonpoikain joukkoteurastukset tulevat päiväjärjestykseen. Verellään ja hengellään työläiset ja talonpojat saivat maksaa pikkuporvarillisten kansalliskiihkoiljain kavalluksen.

Saksalaisen Imperialismin turvissa valkokaartilaiset lujittivat asemiaan. Raja-alueilla he lakkaamatta muodostivat joukkoja, jotka ahdistelivat Neuvostovaltaa. Työläis- talonpoikaisen valtion asema kävi päivä päivältä yhä tukalammaksi. Oli vain yksi keino suoriutua voittajana taistelussa: luoda mahtava, säännöllinen ja kuriin alistuva, yhtenäisen kiinteän sotilasjohdon alaisena toimiva vallankumouksellinen armeija. Sen luomisen välttämättömyyttä oli jo selvästi osottanut saksalaisten hyökkäys. Mutta tehtävä ei ollut helppo. Lukemattomia vaikeuksia täytyy voittaa. Kunniallisesti siitä suoritettiin. Punainen armeija lujittui ja kasvoi alinomaisessa taistelussa.

Lähiaika osoitti, että Neuvostovaltan v. 1918 ensimmäisinä kuukausina tekemät aloitteet armeijan luomiseksi olivat aivan välttämättömät. Jo toukokuussa englantilais-ranskalainen pääoma järjesti suuren hyökkäyksen Neuvostovaltaa vastaan. Tällä kertaa sen asianajajana esiintyivät Venäjällä olevat tsekko-slovakialaiset joukot. Saksan hyökkäyksen aikana nämä joukot kieltäytyivät puolustamasta työtätekevien valtaa Saksaa vastaan. Nyt ne Ranskan agenttien kiihottamina kiinteästi vaativat lähettämistään Ranskaan. Tässä ei sinänsä ollut mitään vaaraa ja Neuvostovalta teki kaikkensa niiden matkan järjestämiseksi. Mutta tultuaan Volgan varrelle tsekko-slovakit—ennenkaikkeaa esserrien agiteeramina—alkoivat kukistaa neuvostoja niissä kaupungeissa, joiden kautta he kulkivat, riisua aseista punakaartin joukko-osastoja, muodostaa vastavallankumouksellisista—sosialipettureihin saakka kokoonpantuja hallituksia. Nämä hallitukset toimivat läheisessä yhteydessä kaikkien Neuvostovaltaa vastaan hyökkäävien rosvojoukkojen staabien kanssa. Touko-

kuussa tsekko-slovakien kapina sai Neuvostovaltalta vaarallisen luonteen. Tsekko-slovakit nimittäin valloittivat tärkeitä rautatieasemia linjalla Pensa—Samara—Tseljabinsk—Irkutsk. Tähänkään heidän toimintansa ei pysähtynyt. He käänsivät aseensa suoraan Neuvostovaltaa vastaan ja alkoivat asemistaan hyökätä. Muodostumisprosessin alainen Punainen armeija ei palavasta vallankumouksellisesta kiihkostaan huolimatta kyennyt estämään tsekko-slovakien etenemistä. Elokuuhun mennessä tsekko-slovakit olivat valloittaneet Volgan keskijuoksun kaupunkineen: Kasan, Simbirsk ja Samara.

Mutta englantilais-ranskalainen pääoma oli vakavasti päättänyt kukistaa sille vaarallisen Neuvostovaltan. Yllämainitun kapinan järjestäminen ei sille riittänyt. Kesäkuun 1 p:nä v. 1918 laskettiin Muurmannilla maihin englantilaisia, ranskalaisia ja amerikalaisia joukkoja. Nämä valloittivat Muurmannin rautatien pohjoisosan ja kesäkuun 8 p:nä Kemian kaupungin. Elokuun 2 p:nä joutui Arkangeli niiden haltuun. Kaikkialla tuhottiin työläisten ja talonpoikain neuvostot.

Näin Neuvostovalta elokuussa v. 1918 oli vastavallankumouksellisten lahtarijoukkojen kokoonpuristamassa tulienkaassa. Lännessä ja Ukrainassa isännöivät saksalaiset. Donilla kasakkakenraali Krasnov saksalaisten avustamana kokosi mahtavan armeijan, jolla hyökkäsi Tsaritšynin kaupunkia vastaan, pyrkien liittymään tsekko-slovakkeihin. Kubassa ja pohjois-Kaukasiassa huseerasi Englannin ja Ranskan ostama kenraali Denikin tuo kuuluisa työläisten ja talonpoikain teurastaja. Grusiassa saksalaiset pistimet nostivat vallan kukkuloille mensheviikit, jotka häikäilemättä pauhasivat Neuvostovaltaa vastaan. Aserbeidshan julistautui „riippumattomaksi“ sen jälkeen kun Turkin sulttaanin sotajoukot olivat vereen hukuttaneet Aserbeidshanin työläisten ja talonpoikain vapauspyrkimykset. Volgan keskijuoksulla riehuivat tsekko-slovakit ja Uralin alueella ja Astrahanin läänissä Dutovin kasakkalaumat. Siperiassa nostaa päätään amiraali Koltšak, jota Englanti ja Ranska voimakkaasti tukevat. Vladivostokissa

hääräilevät japanilaiset, pyrkien myöskin saaliin jaolle.

Näinollen Neuvostovallalta oli riistetty kaikkein tärkeimmät vilja-, hiili- ja rauta-alueet sekä puuvillasta rikas Turkestan. On selvää että näissä oloissa taloudellisen elämän kohottaminen oli mahdotonta. Koko Neuvostovaltaa ja varsinkin keskustaloutta uhkasi nälkä ja taloudellinen vararikko.

Täydentääkseen antamaansa iskua englantilais-ranskalainen pääoma järjesti Neuvostovallan sisällä vastavallankumouksellisten kapinoita, vallankumouksen johtajien murhia ja murhayrityksiä. Ja esserrät ja mensheviikit nöyrinä englantilais-ranskalaiselle pääomalle suorittivat näitä katalia tekoja, muuttuen vastavallankumouksen aseeksi taistelussa työläisiä ja talonpoikia vastaan.

Neuvostovalta oli siis kansainvälisen pääoman mustien sota- ja rosvojoukkojen ympäröimänä. Suuri oli vallankumouksen vaara. Mutta vaara vältettiin. Kuumeisella kiireellä toimittiin Punaisen armeijan lujittamiseksi. Punaisia joukkoja yhdistettiin armeijoiksi. Tuhansia kommunistisen puolueen jäseniä lähetettiin rintamalle. Ja ponnistukset kantoivat hedelmän.

Ensimmäiset iskunsa kohdisti Punainen armeija vaarallisinta vihollistaan, tsekko-slovakkeja vastaan. Hyökkäyksensä se alkoi syysk. 8 p:nä v. 1918. Jo kahden päivän kuluttua olivat punaiset joukot valloittaneet Kasanin. Sen jälkeen armeija kulki nopeasti voitosta voittoon. Syyskuun 12 p:nä tsekko-slovakkien täytyi jättää Simbirsk, lokak. 4 p:nä Sysran ja lokak. 7 p:nä Samara. Askelelta tsekko-slovakkien oli perään nyyttävä. Ja helmik. v. 1919 punaiset joukot tuhosivat tsekko-slovakkien ja Samarassa aikaisemmin toimineen esserräläisen hallituksen viimeiset vastavallankumoukselliset joukot. Vastavallankumouksellisten rautainen rengas oli murrettu. Punaiset liput hulmusivat valloitetuilla alueilla.

Punaisen armeijan päävoimien taistelussa itäisellä rintamalla pysäyttivät toiset osastot sankarillisella taistelullaan englantilaisten, amerikkalaisten ja ranskalaisten hyökkäyksen pohjoisessa.

Läntisen ja luonaisen rintaman kohdalla ratkesi Neuvostovallalle edulliseen suuntaan. Marrask. v. 1918 Saksan työväketekevät kukistavat keisari Vilhelm II:sen sotilasdiktatuurin. Jo sitä ennen oli Neuvostovallan alueilla olevissa saksalaisissa joukoissa havaittavissa kurin höltymistä. Mutta nyt niitä ei enää pidättänyt mikään. Kotimaan kaipuu oli rajaton. Ja toiselta puolen niiden asema kävi tukalammaksi päivä päivältä, sillä edustaen Saksan imperialismiin rautaista sotilaskorkkoa oli niitä vastassa joka hetki kapinaan valmiit raja-alueiden työtätekevät. Saksalaisten joukkojen poistuttua leimahtaa kapina ilmielikkäin. Punainen armeija etenee paikallisten työläisten ja talonpoikain tukemana. V. 1919 alussa pystytetään Latviassa, Virossa ja Valko-Venäjällä Neuvosto-tasavalta.

Myrskyisemmin kehittyvät tapahtumat Ukrainassa. Siellä saksalaisten poistuttua Englannin ja Ranskan hallitukset ottavat Skoropadskin suojelukseensa. Lähetävät hänen avukseen kreikkalaisia ja neekeri-rykmenttejä. Mutta Ukrainan kaikilla kumilla puhkeaa työtätekevien kapinoita. Nämä helpottavat Punaisen armeijan etenemistä. Tammik. 3 p:nä v. 1919 punaiset valloittavat Harkovin ja helmik. 5 p:nä Kievin. Toukokuussa Ukraina oli puhdistettu valkokaartilaisista aina Mustalle merelle saakka. Ukrainassa pääsivät työtätekevät uudelleen valtaan.

Lepoaikaa kapitalistiset vallat Punaiselle armeijalle eivät antaneet. Jo tsekko-slovakkien kapinan aikana amiraali Koltshak otti vallan käsiinsä Siperiassa. Hän alkoi koota joukkoja hyökkäystä varten Neuvostovaltaa vastaan. Imperialistiset suurvallat asettivat toiveensa häneen. Antoivat hänelle rahaa, varustivat hänet aseilla, vaatetuksella, sotajoukoilla y. m. Nojaten entisistä upseereista, junkkareista ja Neuvostovallan kukistamista kiihkeästi toivovista aineksista kootuihin iskujoukkoihin Koltshak alkoi mobilisoida Siperian talonpoikia. Tämä mobilisointi toimitettiin kaikella julmuudella. Sotapalveluksesta kieltäytyneitä ammuttiin, niiden omaisuus ryöstettiin ja poltettiin. Tällä tavalla kokoonhaalimallaan armeijalla tämä „Venäjän ylin hallitsija“, joksi

hän itsensä julisti, lähti liikkeelle, kulki Uralin yli ja alkoi maalisk. v. 1919 hyökkäyksensä sisä-Venäjällä. Aikaisemmissa ankarissa taisteluissa nääntynyt Punainen armeija ei kyennyt estämään Koltshakin armeijan etenemistä. Maalisk. 10 p:nä hänen joukkonsa valtaavat Birskin. Pian sen jälkeen Permin ja uhkaavat Vjatkaa. Jos Koltshak olisi saanut vielä muutamia voittoja, olisi hänen joukkonsa päässeet yhtymään pohjoisella rintamalla toimiviin valkokaartilaisiin. Siksi sitä oli pyrittävä estämään. Neuvostovalta panee liikkeelle kaikki voimansa. Kommunistinen puolue lähettää parhaat voimansa rintamille. Samoin tekevät ammattiliitot. Nyt Koltshakin joukkojen vuoro tuli perääntyä. Niiden voimat hupenevat päivä päivältä. Väliä sotilaitten ja valkokaartilaiden upseerien välillä jatkuvasti kärjistyvät. Väkivallalla upseerit pakottavat sotilaita pysymään ketjussa. Mutta mikään ei autanut. Punaisen armeijan vahvistuessa valkoinen heikkenee ja hajoaa.

Huhtikuun lopulla v. 1919 alkanut Punaisen armeijan hyökkäys tuhosi Koltshakin armeijan kokonaan. Osa tästä työstä lankeaa valkoisten selkäpuolella toimiville punaisille sissijoukoille, jotka kaikin tavoin vaikeuttivat valkoisten toimintaa ja perääntymistä.

Helmik. 7 p:nä v. 1920 Koltshak ammuttiin vallankumoustribuunin määräyksestä. Voitto Koltshakista lopullisesti lujitti Neuvostovallan Idässä.

Samaan aikaan kun Punainen armeija menestyksellä suoritti Idän kansojen vapauttamistyötä, hyökkäsivät Neuvostovaltan kimppuun sen viholliset kaikilta puolilta. Länsimaiselle imperialismille — varsinkin englantilaiselle — tuotti suurta huolta Itämeren maiden, Viron, Latvian, Valko-Venäjän ja Liettuan Neuvostotasavallat. Nämä tasavallat olivat tuskin ehtineet alkaa oman sisäisen elämänsä järjestämistyön kun näiden maiden porvaristo kapitalististen maiden johdolla ja avulla kulakkiaineksista luomilla armeijoillaan, joihin Venäjän valkokaartilaisjoukkoinkin liittyivät ja joita Englanti laivastollaan tuki, alkoi huhtik. v. 1919 vyöryä vielä heikkoja tasavaltoja vastaan. Punaisen armeijan pienten joukko-osas-

tojen täytyi perääntyä. lukumäärältään suurempien ja paremmin aseistettujen vihollisten edestä. Sitkeiden taistelujen jälkeen valkokaartilaiset maalisk. - toukokuun aikana valloittivat Latvian ja Viron tärkeimpine kaupunkeineen. Mutta ulkomaalaisen pääoman ryöstöhalu ei vielä tullut tyydytettyä. Kaiken aikaa se kiireellä valmistautui Punaisen Pietarin kukistamiseen. Työn suorittajaksi se tällä kertaa nimittää kuuluisan tsaristisen kenraalin Judenitshin. Varoja hänen varustamiseensa Englannin hallitus ei säästä. Ja toukokuun puolivälissä v. 1919 valkoiset alkavat hyökätä. Punaisen armeijan oli taisteltava vaikeissa oloissa. Usein siltä puuttui välttämättömpiä elintarpeita. Alueen maanlaatu soineen, jokineen ja metsineen sen lisäksi vaikeutti sotatoimintoja. Tällaisissa oloissa, ankarissa taisteluissa heikentyneiden punaisten joukkojen oli jätettävä aseman jälkeen. Toukok. 24 p:nä Judenitsh valloitti Kaporjen ja marssi Oranienbaumia ja Krasnaja Gorkaa vastaan. Pietarin asema kävi yhä tukalammaksi sen johdosta, että Suomen lahtarit kesäk. 5 p:nä v. 1919 englantilais-ranskalaisen pääoman määräyksestä alkoivat marssia Aunukseen. Tämän lisäksi lahtarit järjestivät kapinan Krasnaja Gorkassa ja luovuttivat tämän tärkeän linnoituksen valkoisille.

Mutta hädän ollessa suurimman osoitautuivat vallankumoukselliset voimat ehtymättömiksi. Pietarin työläiset riensivät punaisten joukkojen avuksi. Samoin tekivät Kronstadtin matruusit. Valkoisten täytyi luopua Krasnaja Gorkasta. Ja valloitettuaan elok. 5 p:nä Jamburgin, punaiset työntävät Judenitshin joukot Viron alueelle.

Mutta imperialistit eivät menettäneet toivoaan. Käyttäen hyväkseen syyskuun puolivälissä Viron ja Neuvostovallan välillä alkaneita rauhanneuvotteluja englantilaiset uudelleen järjestivät hyökkäyksen Pietaria vastaan. Judenitshin armeijaa vahvistettiin. Apujoukkoja tuotiin laivoilla Arkangelista. Viron hallitus pakotettiin toimeenpanemaan yleinen mobilisointi. Tankkeja ja ilmalaivoja toimitettiin Judenitshin käytettäväksi Englannin sotalai-

vosto tuki valkoisen armeijan vasenta siipeä ja eskaaderi oli valmiina pommitamaan Kronstadtia. Valkoisten ilmalaivat leijailivat Pietarin ja Kronstadtin yläpuolella pudottaen sinne tänne pommejaan.

Englantilaiset ja valkokaartilaiset olivat niin voitonvarmoja, että muutamia päiviä ennen Judenitshin hyökkäystä englantilaiset lehdet puhuivat Pietarin valtauksesta.

Etuvariotiaistelut päättyivät Judenitshin tappioon. Mutta lokak. 11 p:nä v. 1919 valkoiset avasivat ankaran tykkitulen Jamburgia vastaan ja tankkien suojassa alkoivat hyökätä. Punaisten rintama murtui. Judenitsh eteni Hatshinaa ja Lugaa kohden. Samaan aikaan alkoi Englannin laivaston hyökkäys Suomenlahden rantaa pitkin Krasnaja Gorkaa vastaan. Vaikeaa asemaa täydensi VII:n armeijan päällikön kavallus. Hän antoi Judenitshille tarkat tiedot kullakin paikalla olevista punaisten joukkojen voimista ja johti puolustusta sillä tavalla, että punaiset joukot tulisivat lyödyiksi.

Tällaisen tilanteen vallitessa punaisten joukkojen puolustuskyky luonnollisesti oli heikko. Menestyksellä ne pitivät puoliaan ainoastaan Krasnaja Gorkassa. Jo 16 p:nä lokak. Judenitsh valloittaa Krasnoje Selon ja Lugan. Valkoiset lähenevät Detskoje Seloja ja Hatshinaa. Judenitshin tarkoitus on eristää Pietari muun Venäjän yhteydestä, katkaista Pietariin tulevat rautatiet ja vaikeuttaa siten apujoukkojen kuljettamista.

Tyhjiin raukesivat Judenitshin suuret unelmat. Vallankumouksen reservi oli ehtymätön. Samoin kohoaa kuvaamattomaksi vallankumouksellisten taistelukiikko. Pulkovan kukkuloilla taittaa Judenitsh peitsensä. Nyt tuli punaisten vuoro hyökätä. Hyökkäyksessään jo käyttivät Putilovin tehtaan työläisten valmistamia ensimmäisiä tankkeja. Suuresta mieshukasta huolimatta punaiset etenevät. Judenitsh tekee ankaraa vastarintaa, suorittaa vastahyökkäyksiä ja hävittää paetessaan kaiken. Marrask. 14 p:nä punaiset valloittavat Jamburgin. Judenitshin armeijan jätteet painuvat Viron rajan yli. Viron kanssa alettiin rauhanneuvotteluihin

jotka päättyivät rauhansopimuksen allekirjoittamiseen helmik. 2 p:nä v. 1920.

Tammikuussa v. 1920 Latvian porvaristo pakoittaa armeijansa kulkemaan Neuvostovallan rajan yli. Vähälukuisten punaisten osastojen täytyy perääntyä. Valkokaartilaiset valloittivat muutamia kaupunkeja. Siihen pysähtyikin niiden eteminen. Tammik. 30 p:nä solmittiin Latvian kanssa välirauha. Rauhansopimus allekirjoitettiin elok. 14 p:nä v. 1920.

Valkoisen Suomen kanssa tehtiin välirauha elok. 13 p:nä v. 1920.

Näinollen sotatila lakkasi näillä rintamilla.

Samalla kun Neuvostovallan kädet oli sidottu itään ja länteen, uhkasi sitä suuri vaara etelästä. V. 1918 lopulla ja 1919 alussa olivat kenraali Krasnovin kasakka-laumat vaarallisimpana vihollisena. Mutta askel askeleelta niiden täytyy perääntyä. Helmik. v. 1919 punaiset joukot valloittivat Tsaritsynin ja nopeasti lähenivät vastavallankumouksen keskustaa Rostovia. Näytti siltä, että valkokaartilaispesän Donin viimeinen hetki oli lyönyt.

Mutta samaan aikaan alkoi Koltshakin hyökkäys. Punaisen armeijan päävoimat oli siirrettävä itäiselle rintamalle. Sen lisäksi tuhottujen kasakkaosastojen avuksi riensi Englannin ja Ranskan tukema, Kuban alueella valkokaartilaisjoukkoja kokoava kenraali Denikin. Toimintansa hän aloitti hyökkäämällä pohjois-Kaukaasiaan. Keskuksesta eristetty Kaukaasian Punainen armeija, kärsien ampuatarpeiden puutetta, tuli lyödyksi. Denikinin armeijaan liittyivät Kubanin ja Terekin alueiden taantumukselliset kasakat. Kaikkien etelä-Venäjällä olevien lahtarijoukkojen ylipäällikkyyks annettiin Denikinille.

Keväällä v. 1919 Denikinin komennettavana oli suuret lahtarilaumat, joista suuren osan muodostivat kasakat. Toukokuun alussa alkaneen hyökkäyksensä hän kohdisti ensimmäiseksi niitä punaisia joukkoja vastaan, jotka uhkasivat Rostovia, ja Neuvosto-Ukrainaa vastaan. Taistelun keskipistökseksi tuli Donin kivihiihtialue. Siitä käytiin sitkeää taistelua vaihtelevalla ennalla Monet kaupungit, kuten esim. Lugansk, siirtyivät monta kertaa käsistä käsiin.

Ukrainan Punainen armeija ei voinut keskittää riittävästi suuria voimia Donin rintamalle. Sen käsiä sitoi taistelu Ukrainan kansallisen hallituksen sotajoukkojen jätteitä ja rumanialaisia vastaan. Tämän lisäksi nousee keskellä hurjia taisteluja atamani Grigorjev rosvojoukkoineen kapinaan, valloittaa kaupunkoja, tuhoaa neuvostoja sekä teurastuttaa kommunisteja ja puna-armeijalaisia. Kapinan kukistamiseen täytyy ottaa sotajoukkoja rintamalta. Toinen atamani Mahno suorastaan pettää punaiset joukot. Taistelun aikana hän joukkoineen jättää asemansa ja avaa laajalti rintaman hyökkäävälle viholliselle.

Näissä oloissa Ukrainan vielä lujittumaton ja säännölliseksi armeijaksi järjestymätön Punainen armeija ei voinut kestää rynnistystä. Työläisten ja talonpoikain ankarimmatkaan voiman ponnistukset eivät voineet pelastaa asemaa. Kansainvälinen pääoma oli voimakkaampi. Sitkeästi ja urhoollisesti taistellen punaiset joukot perääntyvät. Elokuun 21 p:nä heidän täytyi jättää pääkaupunki Kiev vihollisten käsiin. Menestyksellisesti Denikin eteni Volgan suunalakin. Punaisen oli luovuttava Tsaritsynista, jonka edustalla Krasnovin kasakkajoukot monta kertaa olivat joutuneet tuhon omaksi.

Elokuun puoliväliin mennessä Denikin oli valloittanut melkein koko Ukrainan. Hänen mukanaan palasivat entiset tilanherrat ja kapitalistit. Maat otettiin talonpojilta, tehtaat työläisiltä. Julma oli porvariston kosto. Kommunisteja, työläisiä ja talonpoikia hirtettiin ja ammuttiin ilman minkäänlaista oikeuden käyntiä. Riitti kun oletettiin, että he olivat vallankumouksen kannalla. Tämä ei voinut olla synnyttämättä vihaa työläisissä ja talonpojissa valkokaartilaisia kohtaan. Muodostui punaisia sissijoukkoja valkokaartilaisien selkäpuolella. Alinomaisilla hyökkäyksillään ne vaikeuttivat Denikin armeijan toimintaa. Mutta Denikin oli vielä liian voimakas. Hän tahtoi kukistaa Neuvostovallan kokonaan ja valmistautui hyökkäykseen Moskovaa vastaan. Tähän hänen valkokaartilaisjoukkonsa eivät riittäneet. Hän toimeenpanee ylisen mobilisoinnin.

Alussa Denikin hyökkäys Neuvostovaltan keskustaa kohtaan menestyy. Hänen

joukkonsa valloittavat Voroneshin, Kurskin ja Orelin, josta ne jo välittömästi uhkasivat Tuulaa ja Moskovaa. Tämä pakotti Neuvostovallan jännittämään kaikki voimansa. Yhä uusia ja uusia joukko-osastoja muodostetaan. Ammattiliittojen ja Kommunistisen puolueen parhaimmat voimat heitetään tuleen. Vähitellen armeija täyttyy vallankumouksellisella hengellä, kuri uudelleen lujittuu, armeijan taistelukuntoisuus kasvaa nopeasti. Pitkälle rintamalle hajotetut Denikin voimat eivät kestäneet punaisten rynnistystä. Ensimmäisen vastoinikäymisen jälkeen ne alkoivat horjua. Mobilisoidut talonpojat siirtyvät punaisten puolelle. Vihollisten selkäpuolella kapinaan nousseet työläiset ja talonpojat jouduttivat Denikin tuhoa. Kevääseen mennessä v. 1920 denikiniläisyys oli lopullisesti likvideerattu. Ainoastaan rippeet Denikin armeijasta pelastuivat Krimille. Täällä ne otti suojelukseensa Englanti ja Ranska, nimittäen niiden päälliköksi kenraali Vrangelin.

Helppoa ei ollut taistelu pohjoisella rintamalla. Talvella ankara pakkaneen valtavine lumikenttineen. Keväällä ja kesällä läpipääsemättömät metsät ja suo- maat. Usein punaiselta armeijalta puutui välttämättömiä elintarpeita ja vaatetuskin. Vaikeuksista ja puutteellisuuksista huolimatta punaiset joukot sankarillisesti estivät vihollisen etenemisen. Helmikuussa v. 1919 tilanne pohjoisella rintamalla kävi uhkaavammaksi. Englannin ja Ranskan painostuksesta Suomen lahtarit ryhtyivät hyökkäämään. Lahtarilaumat tunkeutuivat kauas Karjalan sydämeen. Petrosavodskin edustalla ne lyötiin hajalleen. Helnäkuuhun mennessä Suomen raja oli puhdistettu valkokaartilaisjoukoista.

Menestykset muilla rintamilla v. 1920 alussa antoivat mahdollisuuden siirtää apujoukkoja pohjoiselle rintamalle. Sitäpaitsi englantilaisten ja amerikkalaisten sotilaitten keskuudessa oli voimakasta kuohuntaa. Täten punaisten voiton mahdollisuudet yhä suurenivat. Maalisk. v. 1920 punaiset saivat haltuunsa Muurmanskin. Vihollisen jätteet oli hajoitettu kuin akanat tuleen.

Neuvostovalta oli, tosin suurilla uhrauksilla, maaliskuuhun mennessä v. 1920 tehnyt tyhjäksi imperialistien aiheet. Se oli lyönyt takaisin ja tuhonnut suurvaltojen palkkaamat rosvolaumat ja kartano-koirina toimivien puskurivaltioiden sotajoukot. Kaiken tämän olisi jo pitänyt saada suurvallat vakuutetuiksi siitä, että niiden yritykset kukistaa Neuvostovalta ovat tuloksettomia ja järjettömiä. Niin ei kuitenkaan ollut. Kuumeisella kiireellä järjestettiin uutta hyökkäystä. Leikkipaltona imperialistien käsissä toimi lokakuun vallankumouksen tuloksena itsenäiseksi porvarilliseksi valtioksi muodostunut Puola. Tosin Puola kaiken aikaa oli hyökkäilyt Neuvostovallan kimppuun ja tukenut sitä vastaan hyökkäiviä valkokaartilaisia. Mutta huhtikuun 25 p:nä Englannin ja Ranskan viimeisillä sotilastekniikan saavutuksilla varustamat ja niiden johdon alla olevat Puolan sotajoukot ryhtyivät päättävään toimintaan lounaisella rintamalla, tunkeutuen Neuvosto-Ukrainaan ja pyrkien valloittamaan Kievin. Ukrainan kansallisen puolueen johtaja Petljura liittyy joukkoineen puolalaisiin. Sen lisäksi niitä tuki Krimillä olevat valkokaartilaiset Vrangelin johdolla.

Taistelusta väsyneet punaiset joukot eivät kyenneet estämään vihollisen lukumäärältään suurempien ja terveiden joukkojen etenemistä. Toukokuun 6 p:nä puolalaiset valloittavat Kievin, kulkevat Dneprin yli ja suuntaavat kulkunsa Mustalle merelle.

Neuvostovallalla oli edesään raskaat hetket. Vaikea oli liikenteen ja yleensä koko talouselämän rappeutumisen vuoksi siirtää nopeasti joukkoja länsirintamalle. Mutta vallankumoukselliset työläiset ja talonpojat sankarillisine ponnistuksineen näyttivät jälleen ihmeitä. Toukokuunpuoliväliin mennessä oli rintamalla siksi paljon voimia, että voitiin siirtyä hyökkäykseen. Ankarien, sitkeiden taistelujen jälkeen Neuvostojoukot askel askeleelta etenivät. Kesäkuussa puolalaiset joukot nopeasti perääntyvät toisinaan aivan epäjärjestyksessä. Punaiset eivät anna niille tilaisuutta lujittaa uusiin asemiinsa. Kesäkuun lopulla puolalaiset joukot on työnnetty takaisin niiden hyökkäyksen lähtö-

kohtalinjalle. Sitäkään ne eivät kyenneet puolustamaan. Perääntyessään puolalaiset tuhosivat ja polttivat kaiken. Yhä vaikeammaksi tuli Punaisen armeijan varustaminen ammuksilla, elintarpeilla ja apujoukoilla. Tästä huolimatta punaiset joukot etenevät Warsovan edustalle saakka.

Jo päästeli imperialistinen porvaristo hätähuutoja. Paitsi sitä, että se samoin kuin Puola jännitti kaikki voimansa valankumouksen torjumiseksi, uhkasi Englanti Neuvosto-Venäjää sodalla. Tällöin kapitalististen maiden työväestö tuli Neuvostovallan avuksi vaatien, että Puolan hallituksen sotilaallinen avustus on lopeutettava. Saksan, Itävallan ja Tsekko-Slovakian työläiset kieltäytyivät kulettamasta Puolalle lähetettyjä varustuksia j. n. e.

Kuitenkin maailman porvaristo onnistui eri teitä lujittaa Puolan hajalle lyötyä armeijaa. Kansallismieliset puolalaiset ainekset muodostivat iskujoukkoja. Kaikista kapitalistisista maista virtasi vapaaehtoisia Puolan paanien armeijaan. Täten Puolan armeija päivä päivältä kasvaa ja lujittuu.

Jota lähemmäksi Varsovaa punaiset joukot tulivat, sitä ankarampi ja sitkeämpi oli puolalaisten vastarinta. Elok. puolivälissä puolalaiset ryhtyivät vastahyökkäykseen. Taistelusta uupuneiden, huonosti varustettujen punaisten joukkojen rintama murtui. Sitkeästi taistellen ne perääntyivät Narotsh-Molodetsho-Minskin linjalle. Tähän pysähtyikin puolalaisten eteneminen.

Lokakuun 12 p:nä v. 1920 allekirjoitettiin Puolan kanssa välirauhasopimus.

Tulisten taistelujen käydessä Puolan rintamalla europalainen pääoma pani liikelle Vrangelin armeijan Krimiltä. Hyökkäyksensä Vrangeli alkoi kesäkuussa, valloittaen Dneprin oikean rannan Berdjanskiin asti. Tämän jälkeen hän eteni vaihtelevalla sotaonnella uhaten, valloittamaan syyskuussa Sinelnikovin rautatieaseman, Ekaterinoslavia. Toinen armeijaosasto kulki pitkin Asovan meren rantaa, valloittaen Mariupolin kaupungin ja uhkasi Donia. Tähän päättyikin Vrangelin eteneminen. Saatuaan apujoukkoja Puolan rintamalta vapautuneista, alkoivat

punaiset päättävästi hyökätä lokak. 26 p:nä v. 1920. Seitsemän päivää kestäneiden taistelujen jälkeen punaiset puhdistivat valkokaartilaisista koko sen alueen, jonka valloittamiseen Vrangel oli käyttänyt 4 kuukautta. Vrangel vetäytyi lujin asemiinsa Perekopissa. Antamatta viholliselle aikaa lujan puolustuksen järjestämiseen punaiset ryhtyivät Perekopin valtauksen. Marrask. 9 p:nä oli vihollisten asemat valloitettu. Krimi puhdistettiin nopeasti vihollisista. Vrangel itse uskollisimpine joukkoineen noin 45.000 henkeä, onnistui laivoilla paeta isäntiensä turviin. Sankarillisen kolmivuotisen taistelun tuloksena, lukemattomia vastavallankumouksellisia rosvojoukkoja vastaan, oli Neuvostovalta tuhonnut kaikki vaarallisimmat vihollisensa. V. 1920 lopulla tärkeimmät rintamat oli likvideerattu. Tämä ei vielä merkinnyt sitä, että Neuvostovalta rauhassa olisi saanut jatkua talouselämänsä rakentamis- ja kohottamistyötä. Edelleen sen täytyi puolustautua kaikenlaisia lahtarijoukkoja vastaan. Maailman kapitalisti ponnisti kaikki voimansa järjestääkseen hajalle lyötyjen vastavallankumouksellisten armeijain jätteistä Neuvostovaltaa vastaan hyökkäävän armeijan. Ja ennenkaikkea se pyrki järjestämään vastavallankumouksellisten kapinoita Neuvostovaltan sisällä ja husuttamaan palkkarenkejään sen kimppuun. Tuoreessa muistissa ovat vielä esserrien jär-

jestämä Kronstadtin kapina helmik. lopulla v. 1921 ja saman vuoden lokakuussa alkama suomalaisten lahtarijoukkojen hyökkäys Karjalaan. Tällaisia sekaantumisia oli vv. 1921—22 eri puolilla Neuvostovaltaa.

Vallankumouksen puolustamiseen ja imperialististen valtojen muodostamien ja aseistamien rosvoaumojen tuhoamiseen ottivat osaa Neuvostovaltan eri kansat ja proletaarisesta Neuvostovallasta turvansa löytäneet suuret emigranttijoukot. Niiden joukkoon kuuluivat m. m. Neuvostovallassa asuvat ja Suomen porvariston kostoja pakooneet suomalaisetkin. Omalta osaltaan he sankarillisesti pysyivät vartiopaikoillaan. Pääsiallisesti he toimivat pohjoisella rintamalla, ja taisteluissa Judenitshia ja Puolaa vastaan. Erikoisella antaumuksella he suorittivat tehtävänsä kun oli kysymys päälle hyökkäävien Suomen lahtarien murskaamisesta. Ne ajat ovat kaikilla tuoreessa muistissa.

Näiden 3—4 vuotta kestäneiden taisteluiden päätarkoitus oli saavutettu. Vallankumous oli voittanut. Imperialistisen porvariston aseelliset lahtarijoukot oli tuhottu. Tosin tämä kaikki oli vaatinut paljon uhreja. Mutta mitkään uhraukset eivät koskaan ole liian suuret vallankumouksen voittoon viemiseksi.

V. Lattunen.

Neuvostovaltojen Liiton kansainvälinen asema.

G. Sinovjev.

V. 1925 kesän tapahtumat antavat vakavaa ajattelunaihetta kansainvälisen asemmamme suhteen.

Viime kesän tärkeimpinä tapahtumina täytyy pitää:

- 1) Kiinan tapahtumia.
- 2) Englannin vanhoillisten yritystä katkaista Englannin ja SSSR:n välit ja muodostaa valtaliitto Neuvostovaltaa vastaan.
- 3) Työläislähetystöjen joukkomatkoja Euroopasta Neuvosto -Liittoon.

* * *

1. Kiinan tapahtumat ovat osoittaneet täydellisesti oikeaksi sen, mitä Lenin kirjoituksissaan, jotka muodostavat hänen poliittisen testamenttinsa, on kirjoittanut Idän kysymyksestä.

Kiinan tapahtumat eivät ole voineet olla horjuttamatta sitä puolittaista tasapainotilaa, johon viime aikoina oli päästy kansainvälisellä areenalla. Kiinan tapahtumain historiallinen merkitys on siksi suuri, että niiden seuraukset tulevat tuntumaan kansainvälisessä voimain tasapainosuhteissa ja sitä tuntuvammin, mitä enemmän aikaa kuluu.

Herrojen konservatiivien yritys syyttää Neuvostovaltaa Kiinan tapahtumista ei tietysti perustu mihinkään. Mutta vissiä „log ikkaa“ siinä yhtä kaikki on. Sillä jo pelkkä Neuvostovaltan olemassaolo on propagandaa imperialismia vastaan Idässä. Vaikuttihan jo v:n 1905 vallankumous, johon tsarismi ei vielä sortunut, valtavana herättäjänä Idässä.

Englannin imperialismiin johtajat lukevat Kiinan antamia toukokuun „läksyjä“. Kiinan tapahtumien yhtenä välittömänä seurauksen olivat muutamat — tietysti pienet — myönnetykset Englannin imperialismiin taholta Intian kansallisen liikkeen porvarilliselle „kermakerrokselle“. Mutta on tilanteita, jolloin johtajistolle tehdyt myönnetykset vain kiihdyttävät joukkojen vaatimuksia. Emme epäile, etteikö näin käy Intiassakin.

Liike Kiinassa v. 1925 ei johtanut välittömästi voittoon. Mutta kaikki merkit viittaavat siihen, että liike on levinnyt laajalle ja syväälle, että sen kokemuksia „sulattelee“ nyt Kiinan ja koko Idän kansojen satamiljoonaiset joukot, valmistellen vielä valtavampia tapahtumia.

Muutamat „realistit“, jotka ovat niin samaa maata likvidaattorien kanssa kuin kaksi marjaa, esittävät, että SSSR:n on suhtauduttava „puolueettomasti“ Idän liikkeeseen ja „orienteeraututtava Länteen“. Nuo tietäjät eivät ymmärrä muutamaa pientä seikkaa: 1) että heidän neuvonsa merkitsee leninismin täyttä likvideeraamista, sikäli kuin heidän „linjansa“ sisältää maailmanvallankumouksen taktiikasta luopumisen, 2) että „länsimaisen“ imperialismiin mielestä me itse (s. o. SSSR) olemme Itä — paljon vaarallisempi vain kuin Kiina, ja 3) sellaisissa kysymyksissä, kuin suhtautuminen Idän satamiljoonaiten kansojen liikkeeseen, ei voi olla „puolueettomuutta“, jos sitä tahtoisikin. „Läntinen“ orienteeraus merkitsisi itse asiassa ei puolueettomuutta Idän suhteen, vaan siirtymistä Lännen imperialistien puolelle Itää vastaan. Sitä käyttäisivät imperialistit nujertaaksensa ensin Idän; sitten seuraisi SSSR:n vuoro.

Neuvostovalta on heräävän Idän toivo. Suuri vallankumous, joka muutti Venäjän kansojen vanhilasta tasa-arvoisten kansojen veljesperheeksi, ei voi olla väkky-mättä majakkana Idän orjuutetuille joukoille. Tämä se on SSSR:n suurin voimanlähde kansainvälisellä areenalla. Mutta se se on myös imperialismiin voimain kiihoke mitä nopeimmin Neuvostovaltan kimppuun karkaamiseksi.

II. Se mitä Englannin vanhoilliset puuhailivat kuluneen kesän aikana, merkitsi suoraa välienkataisemispolitiikkaa, suoraa sodan valmistelua Neuvostovaltaa vastaan.

Miksi Englannin vanhoilliset pitävät sellaista kiirettä?

Ulkomaisten lainojen hankinta käy vitkaan. Mutta, että SSSR kykenee tulemaan toimeen noita lainoja paitsikin, on todistettu. Neuvostohallitus oli valmis suuriin myönnytyksiin, jotta olisi saanut 200—300 milj. kultaruplan lainan „toveri“ Macdonaldilta, silloin kun hän oli vielä ministerinä. Siitä ei tullut mitään. Mutta sen sijaan sai neuvostohallitus v. 1925 lainan „toveri“ sadolta paljon edullisemmilla ehdoilla. Neuvostovalta kiinnittää tulevana tilivuonna omista varoistaan 900 milj. ruplaa teollisuuteen. Tosin siitä menee 600 milj. vanhan peruspääoman saattamiseksi entiselleen ja vain 300 milj. uutistoihin, mutta se on jo sekin valtava askel eteenpäin. Neuvostotasavaltajien Liiton taloudellinen mahti kasvaa ilman ulkomaisia lainojakin ja ken tietää eikö tuo taloudellinen kasvu johda siihenkin, että ennen pitkää aletaan lainoja saada.

Kansainväliselle imperialismille käy päivä päivältä selvemmäksi ja kirikkaammaksi se että muutamat seuraavat vuodet ovat ratkaisevia, että neljän, viiden vuoden kuluessa SSSR:n talous vahvistuu niin suuresti, työläisjoukkojen myötätunto sitä kohtaan kasvaa niin valtavasti, sosialistinen Liitto varmistuu ja vahvistuu kaikissa suhteissa sinä määrin, että olisi typerää puhuakin mistään sodasta sitä vastaan. Tähän vielä lisäksi tapahtumat Idässä, jotka yhä enemmän uhkaavat Englannin imperialismiin linnakkeita. „Nyt heti, tai vähän myöhemmin — taikka siten ei koskaan“ — näin päättelevät imperialistisen porvariston johtajat.

Kansainvälisen proletariaatin etujoukon on tämä ymmärrettävä, jos mieli nähdä mistä päin lähi vuosina vaara uhkaa. Vain II Internationalen johtajat, jotka yhä paisuvalla mielihyvällä pukeutuvat imperialismiin livreaan, eivät kykene vielä nykyisessä kehitysvaiheessakaan näkemään, mistä uuden sodan tosi vaara uhkaa.

Englannin vanhoillisten yritys ei onnistunut tänä vuonna.

Minkätähden?

Ennen kaikkea on merkillepantava se, että Englannin imperialismi epäröi toimia omalla riskillään ja asetti toimintansa

riippuvaiseksi eräiden muiden imperialististen valtojen kanssa tehtävien sopimusten onnistumisesta. Englannin imperialismi käsittää, ettei proletaarisen vallankumouksen ja imperialismien välistä koi-tosta ratkaista yhden maan puitteissa, ei sillä, että imperialistinen Englanti ja SSSR mittelevät voimiaan, vaan se ratkaistaan kansainvälisessä mitassa.

Englanti valmistee kansainvälistä imperialistista liittoa Neuvostovaltaa vastaan, valmistee SSSR:n eristämistä, saartoa. Englannin diplomatian vanha koulu osasi toimia äärimmäisen kärsivällisesti ja varovasti, kun se valmisteli jonkin vihollisensa eristämistä. Se saattoi joskus kuluttaa 10—20 vuotta tuollaisen „leikkauksen“ valmisteluun. Nyt ei niin. Englannin imperialismi käsittää mainiosti, että niin pitkän ajan kuin 10—20 vuotta Neuvostovaltojen liitto kernaasti jättää Englannin käytettäväksi, sillä sen ajan kuluttua voimasuhteet maailmassa ovat niin paljon muuttuneet Neuvostovaltan eduksi, kansainvälisen proletariaatin eduksi, että olisi naurettavaa puhuakaan sodasta sitä vastaan. Kas sentähden yritti Englannin imperialismi viime kesänä ratkaista kysymyksen 10—20 viikossa. Kas sen tähden Englannin diplomatian oli visissä määrin „lähdeittävä kaduille“. Kaikki tehtiin peittelemättä. Vaikutusvaltaiset englantilaiset lehdet kirjoittivat aivan avoimesti, että Englannin pankit antavat Saksalle lainan, jos tämä asettuu tukemaan Englannin suunnitelmia Neuvostovaltaa vastaan. Mikä voi olla sen avoimempaa.

Mikä nuo suunnitelmat saattoi raukeamaan kesällä 1925.

Kaikki imperialistiset valtat, joille Englanti ehdotti avointa hyökkäysliittoa Neuvostovaltaa vastaan kieltäytyivät siitä kunniansta toistaiseksi. Ranskan imperialismilla on liian paljon puuhaa omissa vaikeuksissaan: Marokon sota, Syyrian kapina, rahapula. Jaapanin imperialismi tuntee vielä liian väkevästi hiljattain tapahtuneen maanjäristyksen seuraukset ja pelkää selkkauksia heräävän Kiinan kanssa, Amerikan imperialismi koettaa itse hieman „tienata“ Englannin siirtomaissa ja puoli-siirtomaissa käyvän liik-

keen kustannuksella. Ja mikä pääasia: ei yksikään porvarismaa voi nykyään ilman suurta vaaraa yrittää mobilisoida suurta armeijaa Neuvostoliittoa vastaan, ei yksikään niistä voi ilman vakavien poliittisten selkkauksien uhkaa lähteä edes avoimeen SSSR:n saartoon.

Englannin diplomatia järjesti kuninkaan osoittamaan erikoista suosiota sellaisen maan ulkoasiainministerille kuin on—Latvia. Suuressa taloudessa voidaan käyttää nuoranpätkiäkin! Kun on kysymyksessä „pyhä“ sota Neuvostovaltaa vastaan, ei Englannin diplomatia hylji edes tuollaista. Toistaiseksi ei kuitenkaan edes Latvian ulkoasiain ministerin „mahtava“ myötävaikutus ole auttanut Englannin diplomatiaa toteuttamaan hyökkäyssuunnitelmaa SSSR:ää vastaan.

Kas sentähden jouduimme kesän 1925 tavattomien tapausten todistajiksi. Melkein koko maailman nähden Englannin imperialismi ehdotti Ranskalle, Japanille Amerikalle ja muutamille pienemmille valloille, SSSR:ää vastaan tähdätyä hyökkäysliittoa ja koko mailman nähden Englannin imperialismi haukkasi hieman noin niinkuin tyhjää. Kaikki ne vastasivat sangen kohteliaasti: he tietysti ovat valmiit „suotuisammassa“ tilaisuudessa aloittamaan neuvottelut uudelleen ja hyökkäämään Neuvostovallan kimppeun, mutta „toistaiseksi“ on heidän ikävä kyllä pakko „pidättäytyä“.

Juuri tällainen asiointila (lisäksi tietysti itse Englannin työväestön kanta) pakotti Englannin luopumaan toistaiseksi ei ainoastaan hyökkäyssuunnitelmasta, vaan myös diplomaattisten välien katkaisemissuunnitelmasta, luopumaan ei tietystikään ainaseksi, vaan vain sopivampaan hetkeen asti. „Länsimainen“ imperialismi on itseperintäinen ja jäykkä vihollinen. Tuollaiset yritykset tulevat toistumaan kymmeniä kertoja ja meidän hiukankin heiketessä siirrytään sanasta tekoon.

III. Työläisten joukkolähetystöjen käynnillä SSSR:ssä on valtava merkitys työväenliikkeelle yleensä ja erikoisesti taistelulle uuden sodan uhkaa vastaan. Jo nyt on selvää, että sosialidemokraattisen ja puolueettomankin työväestön laajoissa piireissä kasvaa tietoisuus uuden sodan

vaarasta. Proletaarisella vaistolla alkavat Europan ja Amerikan työläisjoukot tuntea tuon vaaran tulevan uudelleen realiseksi. Ei ole epäilystä siitä, etteikö juuri tuo vaara tule edistämään kansainvälisen työväestön rivien tiivistymistä lähiaikoina, että tuon vaaran tajuaminen auttaa työväen yhteisrintaman muodostumista.

Sos. dem. ja puolueettomien työläisten lähetystöt tahtovat omin silmin nähdä, mitä Neuvostoliitossa tosiaan tehdään, rakennammekö täällä sosialismia ja millä menestyksellä. Niiden työläiskerrostien keskuudessa, jotka tähän asti ovat olleet aivan pessimistisiä, joita II Internationaalin johtajat ovat myrkyttäneet epäluottamuksella kommunismiin, kasvaa myötätunto ja luottamus SSSR:ään. Kasvaa myös tietoisuus siitä, että kapitalismin osittainen „vakiintuminen“ johtaa ehdottomasti uuteen imperialistiseen sotaan, elleivät kaikkien maiden työläiset liity yhteen.

Kesällä v. 1925 työskenteli imperialismi kaikin voimin luodakseen, **mustan yhteisrintaman**, luodakseen koalition SSSR:ää vastaan. Ja samaan aikaan koko maailman työläisten etujoukot tekivät työtä työväen rivien tiivistämiseksi, **punaisen yhteisrintaman** luomiseksi maailmaa suojelemaan, sotaa vastaan taistelemaan, ensimmäisen voitokkaan proletaarisen vallankumouksen tueksi.

Ei kumpaakaan yhteisrintamaa saatu lopullisesti muodostumaan. Mutta varmaa on, että meidän punainen yhteisrintamamme muodostuu nopeammin ja menestyksellisemmin kuin mustien yhteisrintama. Ja mikä pääasia: jokainen askel mustan yhteisrintaman vahvistamisessa suurentaa sodan vaaraa ja siten mekaanisesti tiivistää monimiljoonaisia punaisen yhteisrintaman armeijaa uutta imperialistista teurastusta vastaan, kun taas jokainen askel punaisen yhteisrintaman tiivistämiseksi lisää miltei ehdottomasti epävarmuutta ja visseissä olosuhteissa myös hankausta imperialistien leirissä. Kapitalismi on juuri kapitalismia siinä että riita ja kilpailu ei lopu sen omassa leirissäkään. Ja sosialismi on sosialismia lujittaakseen kaikista vaikeuksista huoli-

matta työväen kansainvälistä solidaarisuutta asettaen yhä selvemmin monimiljoonaiset työväen joukot imperialistien joukkiota vastaan. Punaisen yhteisrintaman voitto mustasta siinäkin tapauksessa että viimeainittu saataisiin lopulta syntymään on loppujen lopuksi kiertämätön ja varma.

Tässä valossa saa taistelu kansainvälisen ammatillisen liikkeen yhtenäisyyden puolesta maailmanhistoriallisen merkityksen. Ennen kaikkea on huomattava Venäjän ammattiliittojen ja Englannin trade-unionistien lähentyminen. Yhteisrintamataktiikka, jonka Kominternin III:s kongressi hahmoitteli, alkaa vasta nyt kantaa hedelmää.

1) Taistelu uuden sodan vaaraa vastaan, 2) SSSR:än sosialistisen järjestelmän tukeminen. 3) Taistelu kansainvälisen ammatillisen liikkeen yhteyden puolesta, 4) Idän kansallis-vallankumouksellisen liikkeen tukeminen, 5) työläisten lähentäminen niihin talonpoikaikerroksiin, joilla itsellään on syytä pelätä uutta sotaa ja jotka itse nääntyvät imperialismin talouspolitiikan ikeen alla — kas siinä kansainvälisen työväenliikkeen ja yhteisrintamataktiikan peruskysymykset lähimpänä aikana.

Johtopäätökset?

Ne ovat seuraavat:

1) SSSR:än taloudellisen mahtavuuden kasvu, erikoisesti sen ulkomaan kaupan kasvu, sen konsessiopolitiikka ovat seikkoja, jotka vaikuttavat sotaa vastaan. Mutta samalla juuri SSSR:n taloudellinen voimistuminen, josta ylpeilee koko kansainvälinen proletariaatti, ärsyttää kansainvälistä imperialismia ja saattaa sen varomaan „päästävästä ohi hetkeä“ antaakseen ratkaisevan iskun kasvavalle sosialismille. Kansainvälinen imperialismi yrittää kymmenet ja sadat kerrat vielä tehdä sen, mikä sille ei onnistunut kesällä 1925. Neuvostoliiton on oltava vahva ei ainoastaan taloudellisesti vaan sotilaallisestikin, sitä vaativat ei ainoastaan

SSSR:n proletariaatin vaan koko maailman proletariaatin edut.

2) SSSR:n ulkomaan politiikan, etenkin mitä Itään tulee on pysyttävä sellaisena kuin se oli Leninin aikana. „Puolueettomuus — politiikka Idän kansallisiin vapautusliikkeisiin, läntisen orienteerauksen politiikka (se on, sovittelupolitiikka imperialismin kanssa Itää vastaan) olisi Venäjän vallankumouksen ja maailmanvallankumouksen kavaltaamista.

3) Yhteisrintamataktiikka joutuu ratkaisevaan vaiheeseen. Uusien sotien vaaraa vastaan, ammatillisen liikkeen yhteyden puolesta käytävän taistelun pohjalla kommunistien on osattava, kävi miten kävi, lähetä sos. dem. ja puolueettomia työläisiä. Taistelu työväen (ja sitten myös työläistalonpoikaisten) punaisen yhteisrintaman luomiseksi on koko maailman kommunistien tehtävien tehtävä.

4) Taistelun uusien sotien vaaraa vastaan on oltava Kommunistisen Internationaalen työskentelyn a ja o. Kommunistinen Internationale, itse sotien kohdusta lähteneenä, asettaa erääksi ensimmäisistä tehtävistään ihmiskunnan pelastamisen uusista imperialistisista sodista. Kuuluisassa kirjeessään v: lta 1922 (evästyskirje edustajillemme Haagin kansainvälisessä rauhankongressissa) tov. Lenin perin pohjin selvitti minkätähden nimenomaan ja kuinka juuri taistelua uutta imperialistista sotaa vastaan on valmisteltava **jo kauan ennen sotaa**, valmisteltava juuri nyt. Koko maailman proletariaatti, muistaa ensimmäistä imperialistista sotaa — sanotaan Kominternin säännöissä. Koko maailman proletariaatti muistakaa, että **toinen** imperialistinen sota on tulossa — sanoo Lenin yllämainitussa kirjeessään. Se on yksi tärkeimpiä leninismin neuvoja. Kominternin tehtävänä on raivata tietä näille Leninin ajatuksille laajimpien työväenjoukkojen keskuudessa. Näiden ajatusten muuttuminen teoksi merkitsee ihmiskunnan pelastamista uudesta, vielä helvetillisemmästä imperialistisesta teurastuksesta.

Saavutuksemme, vaikeutemme ja mahdollisuutemme.

Tov. L. B. Kamenjevin selostuksesta VKP : n Moskovan komitean istunnossa syysk. 4 p.

(Jatk. edell. numeroon).

Talonpoikaisto ja sato. Jos yleinen sysäys eteenpäin kehitykselle pohjautuu ensikädessä tämän vuoden satoon, jos meidän valtiona, täytyy realisoida noin 1 miljardi puutaa, niin on välttämättömästi tehtävä kysymys, kenen käsissä tuo vilja on.

Ennen kaikkea on pantava merkille, että se ei suinkaan ole tasan jakautuneena koko talonpoikaiston kesken. Maassamme on 22 miljoonaa talonpoikaistaloutta. 37 % niistä on sellaisia, joilla ei ole viljelyksessä yli kahden desjatiinan. Ne eivät lähetä markkinoille mitään, päinvastoin ovat osittain ostoviljan varassa. Näiden vastakohtana on talonpoikaistryhmä, joka käsittää 14 % talouksista, mutta joka silti laskee kauppaan 61 % koko markkinoille tulevasta viljasta, t. s. 1200 milj. puudasta n. 700 milj. puutaa. Kolmas ryhmä talonpoikia, 49 %, laskee markkinoille loput 29% eli vähän yli 1/3 kauppaan tulevasta viljämäärästä. Yllä olevat luvut antavat vastauksen kysymykseen kenen käsissä vilja on ja kelle joutuvat ne tavattomat rahavarat, koneet ja tavarat, jotka viljan vastikkeeksi virtaavat maaseudulle.

Edelleen on otettava huomioon 40 % talonpojista, ne joilla ei ole hevosta. Me maksamme viljasta määrähinnan satamiin ja rautatieasemille tuotuna. Hevostettoman talonpoijan on joko lainattava rikkaalta naapurilta hevonen tai sovittava hänen kanssaan viljansa kuljetuksesta. Se talonpoika, jolla on hevosia, saa viljastaan täyden hinnan, mutta saako hevostonkin, sitä jo sopii vahvasti epäillä. Vielä toinen etu on rikkaalla talonpojalla: hän saa viljansa markkinoille korkeimpien hintojen aikana.

Meidän on tehtävä itsellemme täysin selväksi se, että hyvä sato, niin suuriarvoinen kuin se onkin kansantaloudellisessa suhteessa, hyödyttää enemmän varakasta talonpoikaa kuin keskivarakasta ja köyhää.

Kaikki eivät ole muodostaneet itselleen täsmällistä käsitystä tämän asiain tilan

merkityksestä. Niin kummalta kuin kuulukaan on itse puolueen lehdistössä esiintynyt yrite hämätä ylläolevien numeroiden merkitystä. Kysytään: miksi se, että 14 % talonpoikaistosta lähettää markkinoille 2/3 osaa koko kauppaan joutuvasta viljasta on niin erikoisesti painettava mieleen? Tovereilla, jotka näin kysyvät, on epäilemättä ollut rehellisesti hyvää tarkoittava aikomus. Mutta tie helvettiinkin on kivitetty hyvillä aikomuksilla. He ovat nähtävästi pelänneet sitä, että korostamalla erikoisesti noita numeroita lietsotaan luokkataistelua maaseudulla ilmieliekkiiin. Mutta ei mikään olisi vahingollisempaa, vieraampaa, ja vastakkaisempaa leniniläiselle politiikalle, leniniläiselle taktiikalle, leniniläiselle johtamispraktiikalle kuin tuollainen talonpoikaiston ryhmittymistä ja kerrostumista osoittavien numeroiden hämääminen. Ummistaa silmänsä siltä mitä maaseudulla tapahtuu yleisen taloudellisen nousun pohjalla, hämätä se, että hyvästä sadosta kuorii kerman ensikädessä varakas väestö vahvistaen siten yhteiskunnallista asemaansa, se olisi epäkommunistista politiikkaa.

Tarkastakaamme samaa kysymystä toiselta kulmalta.

Keskivarakas talonpoika on taloutemme «keskeinen» ilmiö. Osuustoiminta on epäilemättä se tie, jota myöten vain talonpoikaisto voi päästä sosialistiseen, yleisvaltakunnalliseen talouteen. Mutta tuo itse asiassa aivan oikea käsitys ei saa estää meitä arvostelemasta ja analysoimasta osuustoiminnan merkitystä ja käytäntöä nykyisissä oloissa. Ketä se auttaa eniten? Eivät voi kieltää, etteikö se nykyisellään ollen aivan ehdottomasti eniten vakavaraaisia väestökerroksia.

Katsotaan esim. maatalousluoton antoa. Ensimmäinen kysymys, jonka luottolaitoksen johtaja tekee luotonhakijalle on: mitenkäs on takaisinmaksun laita? Takaukset? Tästä kysymys: Olemmeko oppineet järjestämään niin luotonannon kuin osuus-

toiminnankin siten, että ne olisivat keskivarakkaan ja köyhän väestökerroksen nostajia ja organiseeraajia? Täytyy vastata suoraan: opettelemme, mutta emme ole vielä läheskään oppineet. Tekemään osuus- ja luottotoiminta sellaiseksi, että se auttaisi köyhää ja keskivarakasta talonpoikaa vaurastumaan, eikä lujittaisi kulakin taloudellista asemaa, sitä emme ole vielä oppineet, mutta opettelemme sitä pitäen mielessämme tov. Leninin sanat: keskivarakas talonpoika on taloutemme «keskeinen ilmiö». Nuo sanat viittoittavat vielä pitkäksi aikaa puolueemme politiikan suunnan.

Taloutemme eriluontoisten tekijäin kasvu. Kysymykseen sosialististen ja yksityiskapitalististen tekijäin suhteellisesta voimasta vastaa tilasto: Jos otetaan laskuissa huomioon kaikki maassamme löytyvä omaisuus (lukuunottamatta asumuksia), saadaan seuraava jako: yhteiskunnallistutettu omaisuus, 11¹/₂ miljardia, on valtion hallussa: siihen kuuluvat tehtaat, rautatiet, kaivokset, laivat jne. 7¹/₂ miljardia on yksityisten hallinnassa: talonpoikain työvälineet, koneet y. m., käsityöläis-, kotiteollisuus- ja pientuotannon pääomat. Tämän lisäksi 1/2 miljardia osuustoiminta-pääomia. Nuo numerot — voimme niistä ylpeillä — osoittavat taloutemme sosialististen aineiden mahtavuutta ja ovat vakava pohja talouden sosialistiselle kehitykselle. Tilasto ei kuitenkaan anna asiain tilasta täyttä kuvaa. Paitsi tilastollista, tarvitaan myös sosialipoliittista arviointia. Siltä kannalta ovat nuo 7¹/₂ miljardia, joka edustaa talonpoikaista yksityispääomaa, suhteellisen heikko, koska se on pirstoutunena moniin käsiin. Mutta nuo 7¹/₂ miljardia ovat vapaan kiertokulun piirissä, kasvavat kapitalismiin päin, edustavat valtavaa väestöryhmää ja lyövät leimansa maan koko talouselämään. Osuuspääomien suhteellinen heikkous vielä enemmän korostaa tuota seikkaa. Juuri osuuspääomien kasvu tulee vastaisuudessa osoittamaan, miten nopeassa tahdissa sosialismi nitistää kapitalismin nousevat orjat maaseudulla.

Toisaalta, voimme sanoa, että koko tuo 11¹/₂ miljardia, joka on suoranaisesti valtion hallussa, edustaa sosialistista

organisatiota? Ei sitäkään voi vielä sanoa sentähden, että se ei tuota sosialistisen tuotannon ja käytön esineitä, vaan tuottaa tavaroita, sentähden se «elää» oston ja myynnin piirissä, toimii voiton tuottamisen pohjalla, sentähden että eräät kapitalistiset piirteet vaikuttavat meilläkin.

Mikä voidaan sanoa ja pitää sanoa on se, että tuolle vakavalle perustalle me voimme rakentaa ja rakennamme päähän asti tosi sosialistisen talouden. Siksi on valppaasti huomioitava taloutemme eri suuntaisten tekijäin suhteellista kasvua, saatava täsmällinen kuva hallitsevien kukkuloittemme valtavasti paisuvasta voimasta, mutta myös siitä, että paljon on vielä työtä. Työtä helpottaa kuitenkin edullinen sisäinen tilanne.

Jos tarvitsimme vielä joitain todistuksia saavutustemme suuruudesta ja epäamättömyydestä, niin niiksi voisivat kelvata niiden tovereiden lausunnot, jotka ovat viime vuosina vastustaneet ja arvostelleet puolueen politiikkaa. Voimme iloita, että toveri Osinkin jälkeen tov. Trotskikin on virittänyt ylistyslaulun taloudellisten saavutustemme kunniaksi. Kaikki muistavat, mitä yllämainitut toverit puhuivat silloin, kun pääitimme lähteä sille tielle, joka on johtanut nykyiseen menestykseemme. Ennustukset maan tuhosta, sosialististen elementtien muuttamisesta irtokuviksi ovat vielä kaikkien muistossa.

On kulunut kaksi vuotta. Historiallinen yhteenveto voidaan tehdä ja voimme vain iloita siitä, ettei meidän tarvitse rinnastaa tov. Osinkin ja Trotskin synkkien ennustusten kanssa saavutuksiamme, jotka ovat sen politiikan satoa, jonka syksyllä vuonna 1923 taistellen heidän kanssaan panimme alulle ja olemme vieneet läpi.

Se otaksuma, että «sosialistisen talouden todellinen nousu Venäjällä käy mahdolliseksi vasta sitten, kun proletaariaatti on voittanut Europan päämaissa» (Trotski), on kumottu ei ainoastaan teoreettisilla diskussioilla, vaan sen kumoo historia ja tosiperäiset numerot. Samalla joutuu pois päiväjärjestyksestä koko tuo katsantokanta, joka, jos puolue sen olisi maksanut, olisi turmellut mahdollisuudet

ja jarruttanut sosialistista rakennustyötä.

Tässä yhteydessä pari sanaa eräistä muista virtauksista ja mielialoista, jotka tosin ovat puolueelle niin vieraita, että on vaikea ajatella niillä yleensä olevan mitään yhteyttä puolueen kanssa. Vaikkakin voi pitää varmana, että ne ovat vain muutamien harvojen mielipiteitä, ansainnevat ne jonkinverran huomiota. Muistatte työläisoppositioniryhmän, ryhmän joka tahtoi esiintyä tosiproletaarisena vasempana siipinä puolueessa KK:n «talonpoikaiskiihkoista» politiikkaa, porvarillista rämettymistä jne vastaan. Me jo silloin sanoimme, että tuo ryhmä ei edustanut tosi proletaarista vaan tosi muistevististä kantaa. Kuunnelkaamme mitä eräs tähän ryhmään lukeutunut kirjoittaa elokuussa 1925.

Tilanteesta on yksi ulospääsy: «Valankumous on pelastettava sopimalla kapitalistisen Lännen kanssa, Itään on suhtauduttava puolueettomasti, ei saa härnätä Englantia ja samaan aikaan vaatia siltä luottoa. Edelleen Lännen kanssa tehtyjen sopimusten on johdettava lainsäädäntöme muuttumiseen. On muistettava, että Lenin jo 1917 piti mahdollisena perääntymistä porvarillisen demokratian pohjalle».

Erinomäistä, eikö totta! Tuo katsantokanta tähtää suorastaan proletaarisen vallankumouksen likvidoimiseen, sen tehtävistä kieltäytymiseen.

Me toteutamme diktatuuria talonpoikaismaassa. Voimmeko yhtä kaikki pitää tällaisia likvidaatiorisia mielipiteitä puhtaasti satunnaisina. Jos niin olisi, eivät ne ansaitsisi meidän puoleltamme mitään mielenkiintoa. Ikävä kyllä täytyy sanoa, että samoin kuin Leninin kysymyksen asettaminen «kumpi voittaa»? pysyy voimassa, samoin pysyy voimassa Leninin varoitus, että me toteutamme proletariaatin diktatuuria talonpoikaismaassa ja talonpoikain mielialat, jotka eivät voi tulla julki muiden puolueiden kautta, ehdottomasti tunkeutuvat jostain raosta puolueeseemme vaikuttaakseen sisäلتäpäin. Miltä pohjalta tuollaiset virtaukset nousevat on helppo osoittaa. Silmin nähtävän rikastumisen pohjalla

kasvava protesteeraustunne valtion luokkapoliittikkaa vastaan, maaseudun vähäväkisten tukemispoliittikkaa vastaan, kademieli proletariaatin valtiollisen merkityksen johdosta, vauhko suhtautuminen Kominternin politiikkaan, kulakin yhteiskunnallisen voiman kasvua vastaavien lakien voimaansaattamispyrkimys, siinä suunnilleen ne piirteet, jotka luonnehtivat maaseudun kulakkiryhmän ideologiaa. Nuo piirteet liittyvät kaupunkien neppmanniaineksiin, vissiin osaan intelligenssiä jne.

Tätä meille vihamielisten luokkaryhmien ideologiaa ei pidä sekottaa kysymykseen diktatuurin muotojen muuttamisesta ja lieventämisestä. Että diktatuurimuotoja on muutettava ja lievennettävä, sen näki puolue jo v. 1919 sotakommunismin ja kansalaissodan aikana. Monasti siitä huomautti Leninkin. Olisi suurinta tyhmyyttä, ellemme ymmärtäisi sitä, että diktatuurin toteuttamismuotojen on sovellettava muuttuneisiin luokkasuhteisiin. Se suunnaton työ, mitä puolue tekee neuvostojen elävöittämiseksi, laajojen talonpoikaisjoukkojen mukaanvetämiseksi aktiivisesti pohtimaan kaikkia mahdollisia kysymyksiä, sen periaatteen, että neuvostovallan elimet ovat tosiaan valittavia ja vastuunalaisia tekemiseksi eläväksi, valankumouksellisen laillisuuden vakiinnuttamiseksi, paikallisten elinten päätettävissä olevain kysymysten piirin laajentamiseksi, kaikki se osoittaa, että puolue kulkee juuri oikeata linjaa.

Mutta toinen asia on diktatuurin muotojen muuttaminen, toinen asia proletariaatin diktatuurin perusteiden hävittäminen. Ja juuri jälkimäiseen tähtää kulakkiaineksen ideologia. On välttämätöntä että ideologisesti taistellaan tällaisia mielialoja vastaan olletikin mikäli niitä ilmenee puolueemme sisällä.

Tuotantovoimien kaikinpuolinen kehitys maaseudulla. Ensimmäinen johtopäätös, joka johtuu edelläkäsittelystä vaikeuksista on se, että teollisuutemme ei kykene täydellisesti tyydyttämään talonpoikaistomme tarpeita. Tästä ensimmäinen yleinen tunnuslause: teollisuutta kaikin keinoin kehitettävä, talonpojat varustettava tarpeel-

lisilla teollisuustuotteilla valtion pääoman, markkinoiden, valtion pankin ja proletariaatin ohjaaman osuustoiminnan avulla. Se on perustehtävä.

Ei ole hetkeäkään vitkastettava auttaa maaseudun tuotantovoimien kehitystä, mutta ei myös millään ehdolla saa unoh-
taa, että teollisuuden nousun täy-
tyy olla vielä nopeampaa, jotta talon-
poikaisto saisi sen tuotteita ja siten voi-
simme talonpoikaistoa johtaa. Kun talon-
poikaiston perusjoukko täydessä määrin
saa tavaraa valtiolta, kun se saa siltä
tarpeellista luottoa, kun se näkee, että
työväenluokka tosiaan auttaa sitä pane-
maan kuntoon osuustoiminnan, järjestä-
mään hyvän tavaran kiertokulun kaupun-
gin ja maaseudun välillä, silloin ovat maa-
laisväestön keskuudessa käyvät prosessit
aivan vaarattomia. Mutta jos teollisuus
alkaa laskea, ellei maaseudun tavaranäl-
kää tyydytetä ei vain tänä vuonna vain
tulevanakin, jos talonpoika ei saa luottoa
valtiolta, vaan kulakilta jne., niin vaikeu-
det kasvavat suuresti. Teollisuuden autta-
minen ja kehittäminen on ensi tehtä-
vämme.

Työväenluokan aseman parantaminen. Työ-
väenluokan aseman vahvistamisen tulee
kulkea yhtäjalkaa teollisuuden kehityksen
kanssa. Työväenluokka on meillä nykyään
jossain määrin ristiriitaisessa asemassa.
Työpalkat ovat kyllä kohonneet, mutta
keskimäärin eivät ne ole saavuttaneet
ennen sotaa ollutta tasoa. Teollisuuden
nousu on ollut huimaa, työläinen toteaa
sen joka päivä. Kun työpalkka jää nou-
sussa jälkeen hermostuttaa se työläistä.
Tietystikään ei millään muotoa saa työ-
läiselle vatkuttaa tyhjää lupauksia, ei lu-
vata heti kaikkien heidän — ja meidän —
toivomusten täyttämistä. Välttämättömän
palkankorotuksen on oltava yhdenmu-
kaista teollisuuden nousun, hintojen alen-
nuspolitiikan jne kanssa. Mutta kun me
vissin ajan kuluttua pääsemme palkoissa
ennen sotaa vallinneelle tasolle ei se vielä
voi meitä tyydyttää. Monilla aloilla jää
palkkojen korotus senkin jälkeen vaka-
vana päiväjärjestykseen.

Työväenluokan psykologia alkaa yhä
herkemmin reageerata tämälapsiin ky-

symyksiin. Se on luonnollista. Työläinen
näkee maan yleisen ehostumisen ja ajat-
telee myötänsä, miten se alkaa vaikuttaa
hänen aineelliseen asemaansa.

**Neuvostoliitossa tuntuu nyt ensikerran spesia-
listien puute.** Teollisuuden nousu asettaa
ratkaistavaksemme kaksi pulmaa tarvit-
tavan ihmisaineksen suhteen. Ensiksi:
saatava ammattitaitoisia työmiehiä. Niistä
alkaa tuntua puutetta. Päiväjärjestykseen
tulee ammattitaitoisen työvoiman nopea
kouluuttaminen. Se on tärkeimpiä kysy-
myksiä teollisuuden nostamisessa. Toi-
seksi: laajenevaan teollisuuteen on kiin-
nitettävä jatkuvasti spesialisteja. Ensi
kerran alkaa niiden puute meillä tuntua.
Entäs meillä valmistuvat insinöörit?
Liian nuoria, kunhan pari kolme vuotta
ensin työskentelevät tehtaissa, sitten
alkaa asia olla toinen, vastaavat talous-
miehemme.

Tämä johti KK:n tekemään tunnetun
päätöksensä, jonka voi käsittää oikein
vain ottamalla huomioon teollisuuttaan
laajentavan proletarisen valtion todelli-
sen spesialistitarpeen. Ilman spesialisteja
emme voi nopeasti tehdä rakennustyötä
ja niille on maksettava ei vain niin kor-
keita palkkoja, että ne loukkaavat työläi-
sen käsitystä oikeudenmukaisuudesta,
vaan maksettava muullakin tavalla: toi-
senlaisilla työoloilla, lasten -kouluutus-
mahdollisuuden toiveilla jne.

**Työväenluokan on yhä elävämmin tunnettava
valtio omakseen.** Työväenluokan vaikutuk-
sen, merkityksen, taloudellisen hyvin-
voinnin kasvu, sen tuntee kasvu, että
se on neuvostomaassa isäntä, tekee ny-
kyhetken kysymykseksi sen, mitä muo-
toja käyttäen koko työväestö kollektiivi-
sesti voisi vaikuttaa talouden johtoon
välittömästi, voisi osoittaa enemmän mie-
lenkiintoa tuotantoon. On myös otettava
huomioon se, että työväen kantajoukko
loittonee meistä, sikäli kuin sitä täydentää
maaseudulta tuleva uusi aines, jolla ei
ole sitä luokkakouluutusta, takanaan
sitä luokkahistoriaa, mikä on nykyisellä
työläispolvella. On tärkeätä luoda näille
uusille joukoille sellaiset olosuhteet, että
ne tuntevat mielenkiintoa ja harrastusta
tuotantoon ja valtiollisiin.

Työpalkka ja ammattiliittokysymykset tulevat seuraavassa KK:n plenumissa esille ja lähetetään sieltä varmaan puoluekokoukseen. Todennäköisesti saavutamme hyvin pian ennen sotaa vallinneen palkkatason. Eikö Kommunistisen puolueen pitäisi ruveta silloin sovelluttamaan sellaisia työpalkkamuotoja, jotka saattaisivat työväenluokan kollektiivisesti kiintymään tuotannon edelleen kehittämiseen, ja kohottaisivat laajoissa työläisjoukoissa sitä tunnetta, että he ovat valtion teollisuuden todellisia isäntiä.

Tosituntoa siitä, että työläinen, paitsi että hän on palkkatyöläinen, on myös isäntä, ei näytä olevan niin suuressa määrässä kuin toivottavaa ja välttämätöntä olisi. Meillä ei ole muuta termiäkään kuin „palkkatyöläinen“. Eikä muusta voi puhuaakaan, ennenkuin olemme päässeet työpalkoissa ennen sotaa vallinneelle tasolle. Mutta heti sen jälkeen nousee kysymys: jatkammeko edelleen nostamalla henkilökohtaisia palkkoja, vai koetammeko täydennykseksi uusia muotoja, jotka kannustavat ei vain yksityistä työläistä, vaan koko työväestöä tuotannon kohottamiseen.

Asiallisesti olisi kai kysymystä harkittava suunnilleen seuraavaan suuntaan: Eikö olisi paikallaan, silloin kun aletaan ylittää ennen sotaa vallinnut palkkataso, koettaa visseissä rajoissa saattaa työläiset osallisiksi tuotantolaitosten voitosta siten, että jos tuo osa voitosta olisi sanokaamme esim. 1,000 ruplaa, niin 500 (tai 700) käytettäisiin henkilökohtaisten palkkojen kohottamiseen ja loppu 500 (tai 300) koko sen tuotantoalan työläisten kollektiivisiin tarpeisiin: kooperatiivien parantamiseen, työväenasuntojen rakentamiseen, lastenseimien kuntoonpanemiseen, sivistystarpeisiin jne. Se olisi eräs tapa, miten työläiset joutuisivat osallisiksi laitosten tuotannosta voitosta, mutta kollektiivisesti, koska voitto-osuus tulisi työväenluokan yhteisten tarpeitten tyydyttämiseksi.

Se kytkeisi työläisen kiinteämmin sosialistiseen tuotantoon, kohottaisi hänen isännystunnettaan, lähentäisi häntä sosialistiseen tuotantoon ja samalla sen johtajaan sosialistiseen valtioon. Ja juuri

sentähden, että meillä on maaseutukulakkiainesta, joka ei pidä meidän valtiota omanaan, on välttämätöntä, että työväenluokka yhä enemmän alkaa tuntea sen omakseen ei vain puheissa, ei vain neuvoston jäsenenä, ei vain kansalaisena, vaan arkipäiväisessä tuotannollisessa työssään.

Ammattiliittojen yhteys joukkoihin ei ole vielä kyllin elävä. Kaikessa ylläesitetystä on tietysti ammattiliittojen kulettava etunenässä. Ammattiliittojen vastuunalaisista johtajista тов. Tomski ja Andrejev ovat aivan viime aikoina osoittaneet puheissaan ammattiliittojen edessä olevat tehtävät ja huomauttaneet puutteista, jotka täytyy ehdottomasti korjata, jotta ammattiliitot voisivat menestyksellä ratkaista ne tehtävät, jotka yleinen nousu, työväenluokan asema, työläisten aktiivisuuden kasvu jne. eteemme asettavat.

Puheissaan ovat тов. Tomski ja Andrejev todenneet, että ammattiliitot ovat jääneet jossain määrin jälkeen, että yhteys ammattiliittojen johtavan aineksen ja joukkojen välillä oi ole vielä läheskään niin elävä kuin sen pitäisi olla. Siksi on meidän kiinnitettävä suurta huomiota ammattiliittotyöhön. Jos on kysymys työväenluokan aktiivisuuden kohottamisesta ja sen ja valtion välisten suhteiden lähentämisestä pikkuporvarillisia virtauksia vastaan taistelemiseksi, niin sen voi tehdä paitsi puolueen kautta, ensisijassa juuri elävöittämällä ja laajentamalla ammattiliittotyötä.

Valtion merkitys. Meidän on otettava lähtökohdaksi se, että emme vielä ole oppineet järjestämään osuus- ja luottotoimintaa köyhimmän ja keskivarakkaan talonpoikaiston auttajaksi ja organiseraajaksi. Ellemme maaseudun tavara-kapitalististen suhteiden vallitessa itse, tietoisesti käännä peräsintä siihen suuntaan, menee luonnollisesti kaikki niille, jotka muutenkin ovat taloudellisesti vauraampia.

Jos kysyy osuustoimintamieheltä, kelle tosiasiaassa lankeaa se apu, minkä osuustoiminta voi ja täytyy tarjota, niin saa vastauksen: jäsenille. Mitä tarvitaan jäseneksi pääsyyn? Maksaa osuusmaksu. Mutta vähävaraisimmat taloude' eivät

jaksa sitä suorittaa. Jotta osuustoiminta kasvaisi oikeaan suuntaan on valtion tultava maaseudun taloudellisesti heikkojen aineiden avuksi. Jos asia jätetään vaistovaraisista voimista riippuvaksi, niin talonpoika, jos hänellä on 10 rpl. lunastaa osuuden ja tulee osuustoimintaan mukaan, kun taas 10 ruplan puuttuessa hän saa tyytyä lukemaan julkaisemaamme pikku kirjasta: «Osuustoiminnan kautta sosialismiin». Valtion täytyy ottaa omaksi asiakseen auttaa vähä- ja keskivaraista talonpoikaista pääsemään kooperatiivien jäseniksi antamalla apua jäsenmaksun suorituksessa. Ei ole epäilystäkään, etteikö asiaa teknillisestikin voida järjestää, jos vain tahdomme. Ainakin on puolueen politiikan kulettava siihen suuntaan. Viimeisissä puolueen edustajakokouksissa on tehty päätöksiä, joissa korostetaan osuustoiminnan merkitystä ja edellytetään vähävaraisen maalaisväestön avustamista osuustoimintaan liittymiseksi. Nyt, kun vuodentulo on ollut erinomainen, nyt jos milloin on näitä päätöksiä ruvettava käytännössä toteuttamaan.

Oikea politiikka maasendulla. Maaseutu vaurastuu ja rikastuu. Jos tuo vaurastuminen kohottaisi kaikki 22 milj. talonpoikaistaloutta heti samalle tasolle, niin olisi se erinomaisen hyvä ja politiikan johtaminen maaseudulla olisi helppoa: kaikki kohoaisi yhtä rintaa. Mutta niin ei ole. Kylässä on vielä kapitalististen ja esikapitalististen suhteiden perintöä. Sellaisten suhteiden vallitessa käy yleinen nousu ristiriitaisissa muodoissa ja nousu itse kärjistää kulakin ja köyhän vastakohtaisuuksia. Puolueen ei pidä siis edistää vain yleistä nousua, vaan myöskin visusti pitää silmällä sitä, missä määrin vaurastuu varakas, missä määrin köyhä; tasoittuuko vai suureneeko niiden välinen ero ja minkälaisiksi muodostuvat kehityksen pohjalla heidän suhteensa.

Maaseutumme on yleensä köyhä ja teknillisesti takapajuinen. Keinolla millä hyvänsä on sitä koetettava nostaa. Muuten emme saavuta mitään. Mutta emme saa nostaa vain yhtä talonpoikaistryhmää ja sallia sen nylkeä toisia. Emme me niinkään voimattomia ole maaseudulla

tapahtuvan luokkiinjakaantumisen edessä Päinvastoin. Meillä on joukko hyvin vaikuttavia keinoja, joilla voimme kulakkiaineksen paisumisen pitää vississä rajoissa: köyhän ja keskivarakkaan avustaminen vaurastumaan. Sen saamme aikaan säännöstelemällä veropolitiikkaa, luottopolitiikkaa, järjestämällä kooperatiivien kautta vissejä alennuksia jne jne. Sitä tietä me voitamme keskivarakkaan ja köyhän sosialismille. Mutta jotta tämän voimme tehdä on maaseutu ja sen ryhmittymiset tunnettava, eikä niistä vaiettava. Meidän maassamme, missä talonpoikaisto painaa leimansa niin ideologiaan kuin käytäntöönkin, olisi sellainen käsitys kaikkein vaarallinen.

Maaseudun tuotantovoimien kehittämispolitiikkaa, joka on ainoa oikea ja mahdollinen politiikka, on täydennettävä sellaisilla toimenpiteillä, jotka auttavat keskivarakasta ja köyhää nousemaan ja järjestymään, ja pelastumaan rikkaan nylkemisestä. Tietysti meille on selvää, emmekä saa sitä unohtaa, että rikaskin talonpoika on niin paljon takapajulla taloudellisesti esim. amerikkalaisesta farmarista, kuin meidän tekniikkamme Amerikan tekniikasta. Mutta vaikka hänen taloudellinen tasonsa onkin suhteellisen alhainen on hän kuitenkin kulakki hevosettoman talonpojan rinnalla, emmekä voi ajaa sellaista politiikkaa, joka auttaa häntä rikastumaan köyhän kustannuksella. Jos tässä suhteessa teemme yksiä tai toisia myönnytyksiä — niitä olemme tehneet, ja aivan oikein, sillä ne evät olleet välttämättömiä — niin meidän täytyy selvittää myös että myönnytys on aina myönnytys ja että myöntymällä yhdellä meidän on samalla vahvistettava asemiamme toisella rintamalla.

Tie vaikeuksien voittamiseksi. Puolueemme ei ole tottunut ummistamaan silmiänsä niiltä vaikeuksilta, jotka ovat tiellämme. Ja muuten ei saa ollakaan. Puolue on ottanut johtaakseen valtavan työn. Sen toteuttamiseksi on osattava nähdä ja ennen kaikkea ennakoita nähdä vaikeudet. Saavutuksiimme kuuluu vielä se, että nyt voimme nähdä ennakoita nuo vaikeudet, tajuta ne realistemmin, ottaa ne lukuun.

Suotta on laatia suunnitelmia ja niistä kerskailla, ellei niistä vedä johteita poliitikalle, ellei pyri ennakolta ottamaan huomioon vaikeuksia, jotka niihin sisältyvät. Meillä on suunnitelma ja tiedämme nyt sellaista mitä emme voineet viime vuonna tietää. Mutta vaikeudet näemme myös. Kenen ne pitää tietää? Johtajain, niiden, joiden täytyy nuo vaikeudet selvittää, joiden täytyy ennakolta miettiä miten ne ovat voitettavissa, ja loppujen lopuksi kaikkien työtätekeväin, joiden tulee nuo vaikeudet kestää.

Suurin vaikeus on se, että maamme on agraari. Onko tuo vaikeus sillä voitettu, että tänä vuonna pääsemme jokuinkin ennen sotaa vallinneelle teollisuustasolle? Ei, sillä maa jää silti talonpoikaismaaksi.

Onko proletariaatin diktatuurin ja pirstoutuneiden pikkutalouksien välisten suhteiden probleemi ratkaistu. Ei, vaikka tunnemmekin sen ratkaisemiseksi tien, osuustoiminnan.

Nuo perusvaikeudet, jotka eivät ole poistettut, ilmenevätkin niin proosallisissa asioissa kuin viljan hinnoissa, siinä, miten monta arssinaa karttuunia voi ostaa viljapuudalla, ilmenevät talonpoikaiston kerrostumisessa jne.

Mutta kovin heikkohermoisia täytyy sellaisten ihmisten olla, jotka v. 1925 näiden vaikeuksien edessä joutuvat ymmälle. Mitä sellaisella väellä olisi tehnyt vuosina 1921—1923. Kun olemme voittaneet vaikeudet ja nauraneet synkille „ennustuksille“ vuosina 1921—24, jolloin oli nälkä, puute rahasta, jolloin tehtaat seisovat, työpalkka 30—40 % ennen sotaa vallinneesta, ei nyt, jolloin meillä on erinomainen sato, jolloin työpalkat ovat monilla aloilla rauhanaikaisia korkeammat, jolloin teollisuus ja työväen lukumäärä kasvaa jättiläisaskelin, nyt ei epäröinnille meidän riveissämme saa olla sijaa.

On naurettavaa väitellä siitä voimmekö vai emmekö voi luoda sosialismia, kun me kouriintuntuvasti sen aistimme, kun jokainen uusi tehdas, jokainen uusi krediitti, minkä avaamme teollisuudelle, maataloudelle tai osuustoiminnalle, on uusi punnus sosialismin vaakakuppiin kapitalismia vastaan.

Kun me taistellen kaikkia sivullepoikkeamia vastaan puolustimme kulke- maamme tietä, niin tiesimme puolustavamme oikeata tietä, tietä, jota myöten pääsemme sosialismiin. Mutta mennä takuuseen siitä, että me kolmessa vuodessa saamme teollisuuden ennen sotaa vallinneelle tasolle, että kolmessa vuodessa ras- kaassa teollisuudessa työskenteleväin luku ylittää kaikki aikaisemmat saavutukset, että teollisuus voidaan keskittää siihen määrin kuin Yhdysvalloissa, että rahare- formi toteutetaan, että ilman minkäänlaista ulkomaista apua luomme luoton teollisuudelle ja maataloudelle, että voimme puhua siitä, miten nyt tästä eteenpäin kuu saavutamme ennen sotaa vallinneen tason, mennä takuuseen siitä, että tuo kaikki tehtäisiin kolmessa vuodessa, sitä emme voineet. Nyt näemme sen toteutuneena. Puolueen saavuttama voitto on niin ehdoton, niin selvä, että sokea on se, joka ei sitä näe, joka ei huomaa sen merkitystä mailmanvallankumoukselle.

Eteenpäin oikealla tiellä. Tie sosialistiseen rakennustyöhön se avautuu eteemme nyt leveämpänä kuin koskaan ennen ja epäilemättä se levenee yhä. Totta kyllä se on kivinen, onpa siinä hetepaikkojakin — niistä jo mainitsin. Mutta me näemme ne ja voimme raivata pois tai väistää. Paras tae siitä on se, että johtajana sillä tiellä, kansantalouden organisaattorina, on kommunistisen puolueen johtama proletariaatti.

Meidän sosialistinen kätemme ei johda vain kaupunkia, vaan myös maataloutta, Emme säännöstele vain suurtuotantoa, vaan myös kotiteollisuutta; viljan hintojen avulla reguleeraamme maaseutua ja raivaamme sille tietä sosialismiin.

Nyt näemme, että koko kansantalouden organisaattorina on neuvostovalta jättänyt kaaas taakseen ne muodot, joiden avulla kapitalismi organisoeraa ja alistaa kaikki teollisuudenhaarat, pientaloudet jne. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö sen jälkeen kun olemme saavuttaneet ennen sotaa vallinneen tason, kehityksemme nopeus keskitetyn sosialistisen talouden vaikutuksesta tule valtavaksi, että me emme jää jälkeen sellaisista nopean teollisuuden

nousun klassillisista esimerkeistä kuin Saksan ja Japanin XIX vuosisadalla. Mutta kun meillä on keskitetty johto, kansallistutettu maa, kansallistutettu teollisuus, järjestynyt proletariaatti, uudella pohjalla työskentelevä osuustoiminta, niin vältymme monista vaikeuksista, joita kapitalismi ei voi välttää, ja voimme antaa

kehitykselle sellaisen nopeuden, joka monta kertaa ylittää kapitalistisen.

Vaikeudet voitetaan, jos emme antaudu perusteettoman pessimismin tai sokean itseyytyväisyyden valtaan, vaan kuljemme vakavasti ja tiukasti Leninin osoittamaa tietä selvillä vaikeuksistamme ja varmana voitostamme.

Poliittinen katsaus.

Englannin ammattiliittojen kongressi.

Juuri päättynyt Englannin ammattiliittojen (trade unionien) kongressi oli merkittävä virstantolppa Englannin työväenliikkeen historiassa.

Englannin talouden barometri on jo pitkän aikaa osottanut huonoa säätä. Teollisuuspula ei ota päättyäkseen—päinvastoin. Työttömyys yhä lisääntyy. Kun Englannin kapitalismin asiat ovat huonontuneet on kapitalismi samalla käynyt yhä taantumuksellisemmaksi, alkanut yhä tiukemmin kuristaa työväkeä.

Samalla ovat Englannin työväen massat nopeasti „vasemmistuneet“. Tämä massoissa tapahtunut kehitys vasemmalle kuvastui selvästi ammattiliittojen kongressissa.

Ensi kerran Englannin ammattiliikkeen historiassa päätettiin ammattiliittojen kongressi laulamalla „Internatsionaale“. Tämä oli ensimmäinen kongressi, jossa ei tyydytty pelkkiin pasifistisiin protesteihin imperialismia vastaan, vaan asetettiin konkreettiset vallankumoukselliset vaatimukset siirtomaiden itsemääräämisoikeudesta ja vahvistettiin tämä periaatteellinen päätös käytännöllisellä toimenpiteellä—lähettämällä ammattiliittojen valtuutetut tutkimaan työväenluokan asemaa siirtomaissa.

Vaikka kongressi hyväksyikin useita kommunistien ehdotuksia ja yleensä kallistui vahvasti vasemmalle, kykenivät ammattiliikkeen oikeistolaiset johtajat, Cityn (Lontoon keskiosa, jossa pankit ja suurliikkeet sijaitsevat) siekailemattomat rengit vanhentuneiden vaalitapojen avulla vielä säilyttämään johtopaikkansa järjestössä. Mutta päivä päivältä käy heidän asemansa yhä mahdollottomammaksi, ja jos tilanne kehittyy edelleen yhtä nopeasti, ei ole kaukana hetki, jolloin heidät työnnetään sinne minne he todella kuuluvat—lahtarien leiriin.

Ammattiliittojen kongressi hyväksyi useita kommunistipuolueen laatimia pää-

töksiä, joista tärkeimmät olivat: 1) kansainvälisen työväenliikkeen, ennen kaikkea Englannin ja SSSR:n työväenliikkeen yhtenäisyysperiaatteen vahvistaminen ja 2) päätös imperialismista, jonka kongressi valtavalla äänenemmistöllä hyväksyi. Tässä päätöksessä lausui Englannin proletariaatti kirkaasti, että se pitää imperialistisena maana ennen kaikkea omaa „isänmaataan“ ja että se «tukee Britannian imperiumin kaikkien kansojen itsemääräämisoikeutta, sisällyttäen siihen oikeuden tyyten erota imperiumista».

Kun muistamme että Englannin imperialismin mahti perustuu siirtomaihin niin ymmärrämme tämän päätöksen tavattoman kantavuuden. Englannin proletariaatin tunnettu «luutuneisuutta ja taantumuksellisuutta» on yllä pidetty niillä «yli-voitoilla», joita on ryöstetty Englannin tavattoman laajoista siirtomaista ja joilla sitten on lahjottu työväen huippukerros. Nyt on tuosta Englannin proletariaatin «taantumuksellisesta traditsionista» jäänyt jällel hyvin vähän. Englannin proletarit ovat luopuneet luokkarauhan «pyhistä» periaatteista ja astuneet uudelle tielle—taistelun ja voiton tielle.

Saksan ammattiliittojen kongressi

kävi tyyten toisessa hengessä kuin Englannin ammattiliittojen kongressi. Saksan ammattiliikkeen reformistiset johtajat pitivät jo etukäteen huolen siitä, että kongressi kokoonpanonsa puolesta tulisi mahdollisimman «ehyt». Se kävi heille mahdolliseksi ammatillisten järjestöjen byrokraattisen virkakoneiston avulla. 29 järjestön edustajat kongressiin «valitsivat» näiden järjestöjen keskushallinnot tai keskusneuvostot, vain 11:n ammattiliiton edustajat valittiin yleisissä kokouksissa. Siis 2/4 edustajista oli keskuselinten nimittämiä. Ja noissa 11:ssä ammattiliitossa tehtiin reformistien puolelta kaikki mahdollinen, jottei oppositiosissa olevain tahto pääsisi vaikuttamaan vaa-

lien tulokseen: sellaiset alueet, joilla reformistien parjauksesta huolimatta olisi valittu kommunisteja tai heitä lähellä olevia, pirstottiin ja yhdisteltiin sellaisiin alueisiin, joilla reformistien kannatus oli vankka. Näin saivat haalituksi kokoon joukkion, joka tosiaan ehjänä asettu kaikissa kysymyksissä taantumuksellisen johdon kannalle. Näön vuoksi kyllä «oppositiooni» asetti erinäisissä kysymyksissä vastaehdotuksiaan, mutta sitten äänestyksessä kuitenkin luopui niistä ja kannatti keskusjohtoa.

Jo kongressin istuntosali osotti ettei ole aikomustakaan hioa työväen luokkataistelun aseita: sali koristettu pelkääntään tasavaltalaisilla lipuilla, ei mitään luokkataistelun tunnusmerkkiä. Kutsuvieraina muiden muassa Saksan porvarillisen hallituksen edustajat! Jotteri kongressissa tapahtuisi mitään yllätyksiä, päätettiin, että päiväjärjestykseen tehdyn muutoksen tai lisäysehdotuksen alla pitää olla vähintään 50 nimeä, ennenkuin ehdotus otetaan edes käsiteltäväksi.

Kongressissa kehuivat ammatillisen liikkeen johtoherrat, että he ovat onnistuneet välttämään kaikki suuret yhteentörmäykset, etteivät kertaakaan ole julistaneet suurlakkoa, selittivät röyhkeästi, että suurlakko taistelukeinona on „aasialaisuutta”. 8 tunnin työpäiväkysymystä käsiteltäessä selittivät, että sen menettämiseen ei ole syyppä suinkaan ammatillisen liikkeen johto, vaan työväen eräiden osien egoistiset pyrkimykset. Ammatillisen liikkeen yhtenäisyyskysymystä, joka tällä hetkellä on kansainvälisen työväenliikkeen tärkein kysymys, ei laajemmin käsitelty, rajotettiin vain syyttämään kommunisteja hajotuspolitiikasta. Kuvaavana seikkana mainittakoon, että eräs edustajista vastusti yhteisrintamaa sillä perusteella, että Venäjän työväki on lukutaidotonta. Englannin ammatillisten järjestöjen ottamasta kannasta yhtenäisyyskysymyksessä ei kongressissa puhuttu halaistua sanaa!

Breslaun kongressi oli taantumuksen korkein saavutus työväen ammatillisen liikkeen alalla. Että Saksan ammatillisen liikkeen johtoherrat ovat työväen pettämässä näin pitkälle voineet päästä, sen selittää se, että Saksan työväen asema, niin huono kuin se muiden maiden työväen asemaan verraten onkin, on kuitenkin nyt parempi kuin sodan ja sotaa seuranneen Saksan markan arvon alenemisen aikoina. Mutta sittenkään ei Breslaun kongressi kuvastanut niitä prosesseja, jotka ovat käynnissä työväen massoissa. Nyt jo on eräitä merkkejä, jotka osoittavat että reformistit eivät enää pitkiä aikoja kykene luokkarauhaa säilyttämään eivätkä työväkeä pettämään.

Saksan työväen elintasosta.

antaa tov. Günther Reimann «Die Rothe Fahnen» elok. 23 päivän numerossa seuraavan kuvan:

Saksan työväen palkat ovat paljon maailmantason alapuolella. Kansainvälinen Työtoimisto, joka ei suinkaan ole porvareille vihamielinen laitos, antaa seuraavat tiedot realipalkkojen suhteista eri kaupungeissa (Berlini = 100) lokak. 1 pnä v. 1924:

	ravintoaineissa laskien
Berlini	100
Lontoo	158
Philadelphia (Yhdysv.)	350
Parisi	117
Amsterdam	134
Tukholma	127
Wien	73

Nämä porvarillisen järjestön numerot osottavat, että työläinen Philadelphiassa saa palkallaan ostetuksi noin 3½ kertaa niin paljon kuin työläinen Berlinissä. Itävaltaa lukuun ottamatta ovat realipalkat kaikissa suurkaupungeissa huomattavasti korkeammat kuin Berlinissä.

Ulkomaalaiset teollisuusmiehet, jotka joutuvat kilpailemaan saksalaisten kanssa maailman markkinoilla, hyökkäävät kiukuisina saksalaisten kimpuun sen polkuhintakilpailun vuoksi, jonka saksalaisen työläisen alhainen palkka tekee mahdolliseksi. Saksalaisten alhaisiin palkkoihin vedoten yrittävät ulkomailla polkea työläisten palkat yhtä alas kyetäkseen kilpailun kestämiään. Englantilaisen «Engineer» lehden mukaan maksetaan laivavarveilla Saksassa, Englannissa, Hollannissa ja Yhdysvalloissa seuraavat viikkopalkat dollareissa:

	Saksa (54 t. v.)	Englanti (47 t. v.)	Hollanti	Yhdysvallat
kattilasepille	8.10	20.45	14.28	34.56
sepille	8.10	16.22	14.52	40.28
koneenkäyttäjille	8.10	16.22	14.52	34.56
kirvesmiehille	8.10	16.22	15.24	34.56
mallinveistäjille	8.10	19.04	16.19	38.40
puusepille	8.10	16.22	14.28	34.56
sähkömiehille	8.10	16.22	15.00	34.56
aputyöläisille	6.48	12.69	12.38	23.00
keskimäärin	7.90	16.66	14.35	34.31
% % : ssa	47.5	100	87	206

Pienoisessa Hollannissa maksetaan siis 75—100% korkeammat palkat kuin Saksassa, Englannissa 100—150% korkeammat ja Yhdysvalloissa 300—400% korkeammat palkat kuin Saksassa. Eikä ainoastaan nimellisillä, sillä verrattuna vuoteen 1913

ovat hinnat Saksassa nousseet melkein yhtä paljon kuin muissa maissa:

tukkukauppahinnat (v. 1913 = 100)

	Saksa	Englanti	Hollanti	Yhdysvallat
toukokuu 1925	131,9	159,0	151,2	155,2
kesäkuu	133,8	157,7	153,0	157,2
heinäkuu	134,8			

vähittäiskaupan hinnat

	Saksa 1913/14 = 100	Englanti VII. 1914 = 100	Hollanti 1913 = 100	Yhdysvallat 1913 = 100
toukokuu 1925	141,4	166,0	146,0	148,0
kesäkuu	146,1	167,0	—	151,0

Venäjän ammattiyhdistysliikkeen alkuajoilta.

II.

Subatovilaisuuden esiintyminen.

Kärjistynyt taloudellinen taistelu, joka muuttui työväen poliittiseksi nousuksi yksinvaltaa vastaan, herätti eräissä poliisipiireissä ajatuksen luoda laillisia työväenjärjestöjä vaarallisen sosialidemokratian vastustamiseksi (sos.-dem. senaikuisessa merkiksessä). Tällaisia vallankumouksen vastamyrkkyjä on porvaristo yrittänyt keksiä kaikissa maissa. Vasta tulossa olevan luokkataistelukehityksen estämiseksiin tehtaailija v. Wrightkin aikoinaan rupeasi Suomessa perustamaan työväenyhdistyksiä ja ammattiosastoja.

Moskovassa antautuivat tällaisen valankumouksen ehkäisykeinoon rakentamiseen kaupungin ylin poliisimestari Trepov ja Moskovan ohranan päällikkö Subatov. Eräissä selostuksessaan toteaa Trepov, että taistelussa saavutetut voitot kasvattavat työväestössä luottamusta omiin voimiinsa, opettavat sille käytännöllisiä taistelutapoja, kasvattavat ja antavat sille kykeneviä toimitsijoita, luovat työväestön vakaumuksen kollektiivisten otteiden mahdollisuudesta ja tarpeellisuudesta, tekevät selväksi luokkataistelun välttämättömyyden j. n. e., ja pitää välttämättömänä vastamyrkyn antamista sosialidemokratian poliittiselle vaikutukselle.

Vaikka näin on, vaativat saksalaiset teollisuusherrat edelleen palkkoja alennettäväksi. Väittävät etteivät muutoin kykene kilpailemaan ulkomaisen teollisuuden kanssa, että vienti pienenee ja siten osa tehtaista jää seisomaan ja niiden työväki työttömäksi. Se on röhkyä veruke. Sillä saksalaisten työläisten kehnojen palkkojen vuoksi saavat ulkolaiset kapitalistit saksalaisia tavaroita paljon halvemmalla kuin itse kykenevät tuottamaan. Mutta korkeat tullit muissa maissa tekevät saksalaisten kilpailun tehottomaksi. Alentamalla palkkoja eivät Saksan teollisuusherrat saa ulkomaille viennin vastaavasti laajenemaan. Mutta heidän pyrkimyksensä onkin saada jokaisesta tavarayksiköstä mahdollisimman suuri voitto ja hyötyä siten työväen ja välikerrosten köyhtymisen kustannuksella.

Moskovassa muodostuu ohranan välittömän johdon ja suojeluksen alaisena koneenrakennustyöläisten yhdistys. Samoin perustaa santarmpäällikkö Vasiljev Minskiin ja Schajevitsch Odessaan hallitukselle uskollisen järjestön.

Ohranamiesten koko toiminta suuntautui työväestön harrastuksen kiinnittämiseen keskinäiseen avustustoimintaan ja heidän vieroittamiseensa poliittisista kysymyksistä. Mutta tässä yrityksessään joutuivat he kokemaan perin epämieluisia yllätyksiä: niinkauan kuin heidän tekeleensä olivat pieniä suljettuja yhdistyksiä, eivät ne tuottaneet mitään harmia, mutta niin pian kuin suuret työväenjoukot virtasivat niihin, tuli niistä työväen taloudellisen taistelun tukikohtia. Tämän Venäjän työväenliikkeen poliisiepisodin kirjoittaja professori Oserov, toteaa, että niin pian kuin esim. kutomatyöläiset olivat ohranamiesten aloitteesta perustaneet avustuskassan, lähettivät he lähetystön vaatimaan tehtaan hallinnolta palkankorotusta. Odessassa perustettu yhdistys ryhtyi suureen lakkoon, johon otti osaa kymmeniä tuhansia työläisiä. Ohranan yritykset tukea työväen taloudellisia järjestöjä aiheuttivatkin vastalauseita työnantajien taholta, jotka näkivät tässä maa-aatelihallituksen halun nostattaa työläiset porvaristoa vastaan. Moskovasta tuli lakkaa-

matta valituksia Pietariin, finanssiministeri asetui loukkaantuneiden teollisuusherrojen puolelle ja ohranapäällikkö Subatov karkoitettiin Vologdaan.

Taloudellinen tilanne vuoden 1905 vallankumouksen edellä.

Vuosien 1900 — 1902 talouspulan vaikutuksia ja seurauksia ei oltu vielä saatu poistetuksi, kun jo alkoi uuden pulan aiheuttaja, venäläis-japanilainen sota, vuoden 1904 alussa. Vielä havaittiin teollisuudessa lamaanusta, ja jotta se olisi saatu nostettua «levostaan», olisi tarvittu pääomia.

Mutta juuri silloin mobilisoi hallitus kaikki rahavarat, mitä vain irti sai ulkomaisina ja kotimaisina lainoina, sotataroituksiin. Vuosina 1904 — 1906 keräsi hallitus tällä tavoin yli 2,200 miljoonaa ruplaa. Tämä saattoi kaupan ja teollisuuden uudelleen pulatilanteeseen. Ei auttanut hyvä satokaan eikä sekään, että mobilisointi esti työttömyyden nousemasta kovin suureksi. Maatalouden ja käsityöteollisuuden alalla taas mobilisoinnin vaikutukset osoittautuivat pian hyvin tuhoisiksi. Moni talous jäi ilman työläisiä, rappeutui ja menetti ostokykynsä. Teollisuuden ala toisensa jälkeen sai sen tuntea ja pian oli metalli- ja hiiliteollisuudenkin tila aivan heikko. Siitä huolimatta tuhoitiin sotarintamalla jatkuvasti taloudellisia arvoja.

Kauppa- ja teollisuuspula, joka vaikuttanut tuhoisasti työväen taloudelliseen tilaan ja aikaansai yhä laajenevaa työttömyyttä, nostatti työväestön liikehtimään sotaa vastaan ja vei lopulta vallankumoukseen.

Gaponilaisuudesta luokkatietoisuuden veriseen selkenemiseen.

Teollisuusherrat olivat siis aikaansaaneet subatovilaisen liikkeen lopettamisen. Mutta kun työväenliike vastustuksesta huolimatta yhä kasvaa, tapaamme hallituksen vuoden 1904 lopulla uudelleen etsimässä tukea työväen keskuudesta. Sisäasiain ministeri Plehven ja metropoliitta Antoniuksen suojeluksessa syntyi «Pietarin kaupungin venäläisten tehdastyöläisten yhdistys», jonka tehtävänä oli,

kuten eräs sääntöjen pykälä kuului, «herättää ja vahvistaa venäläistä kansallista itsetietoisuutta». Tämän yhdistyksen johon asetui pappi Gapon; hän perusti kaikkiaan 11 osastoa, joista järjestäjänsä poliisillisesta alkuperästä huolimatta tuli Pietarin työväenliikkeen keskus. Se alkoi joukon mielenosoituksia ja lakkoja, jotka päättyivät vuoden 1905 tammikuun 9 päivän veriseen teurastukseen.

On syytä katsoa, miten kehitys tähän pisteeseen kulki.

Kaikki objektiiviset seikat olivat omiaan jo tällöin tekemään Pietarista vallankumouksellisen liikkeen keskuksen: suuret ja koneellisessa tekniikassa korkealle kehittyneet, juuri pääkaupunkiin keskittyneet metallitehtaat olivat valmistaneet huomattavan suuria joukkoja perinnöllisiä palkkatyöläisiä, joita yhdisti toisiinsa vain tehdas; laaja tekniikan käyttö muunkin tuotannon alalla oli omiaan vetämään maaseudulta verraten suuria työläisjoukkoja kaupunkiin; suurten työläisjoukkojen kerääntyminen yhteen kaupunkiin, jossa samalla oli joukko suuria mitä keskiteyimpiä tuotantolaitoksia; siinä perustekijät, jotka asettivat Pietarin proletariaatin vallankumouksen keskeisimmäksi voimaksi.

Voimakas kuohuminen alkoi jo vuoden 1904 lopulla. Kipinän liikkeen syttymiseen antoi neljän työläisen erottaminen Putilovin tehtaalta sen vuoksi, että he kuuluivat Gaponin yhdistykseen. Työläiset vaativat erotettujen takaisin ottamista ja lisäksi erään mestarin eroittamista. Kun hallinto ei määrättyyn hetkeen mennessä suvainnut antaa vastaustaan, seisahtui koko tehdas. Samalla työläiset esittivät joukon vaatimuksia, kuten: työpäivä 8-tuntiseksi, ylityöt poistettava, työläisille oikeus valita tehdaskomitea, alin hyväksytty työpalkka sekatyöläisille, parempi lääkäriavun saanti, ei ketään erotettava lakon vuoksi j. n. e.

Tammikuun 4 p.:nä pysähtyi Ranskalaisvenäläinen tehdas, viidentenä Nevan laivaveistämö ja 7:ntenä kaikki Pietarin tehtaat.

Työläisten keskuudessa alkoi vallita puute ja kurjuus. Gaponin päähän pisti «etsiä oikeutta» keisarilta. Työväenjoukot

hyväksyivät tuuman, sillä vaikka he näkivätkin, että heidän taloudelliseen taisteluunsa liittyy aina poliittinen taistelu, niin uskoivat he, että tsaari on politiikan ulkopuolella, että hän auttaa heitä, jos hän itse saa tietää asioiden surkean tilan työväen keskuudessa. Juhlamielen vallassa mentiin Talvipalatsin edustalle... laukausryöpyt pamahtivat, verta, ruumiita... Mutta vallankumouksellinen tietoisuus nousi veriuhrin kirkastamana, vuosisatainen usko ja harhausko tsaariin oli hajoitettu näillä laukauksilla ja työväenluokka asettui vallankumouksen johtoon—itsevaltiutta ja kapitalismia vastaan.

Vallankumouksellinen nousu ja ensimmäiset ammattiyhdistykset.

Tammikuun 9 päivän tapahtumilla oli suunnaton vaikutus kaikkiin kansankeroksiin, ennen kaikkea ne olivat valtavan vallankumouksellisen kuohunnan lähtökohtana. Vuoden 1905 lakkoliikkeen voimaa voimme paremmin arvioida verratesamme sitä vuoden 1903 lakkoihin. Silloin oli lakossa 550 liikettä (3,21% kaikista) ja 86,832 työläistä (eli 5,1% kaikista työläisistä), mutta vuoden 1905 kuluessa oli lakkojen luku 13,995 (eli 93,2% kaikista liikkeistä), lakossa olleiden työläisten lukumäärä oli 2,863,173 (s. o. 163,8% koko työläisten lukumäärästä, toisin sanoen, useat työläiset olivat lakossa useampia kertoja). Lakkoja puhkesi milloin siellä, milloin täällä. Poliittiset lakot liittyivät taloudellisiin; edellisten määrä on laskettu 48%:ksi, jälkimäisten 52:ksi. Kuohunta oli niin voimakas, että tsaarihallituksen piti ummistaa silmänsä näille «laittomille» työläisesiintymisille.

Tammikuun tapahtumain aikaansaamaa voimakasta lakkoliikettä ja sen luomaa tilannetta käyttivät työläiset hyväkseen luodakseen ammatillisia järjestöjään. Nyt eivät olleet hereillä ainoastaan teollisuustyöläiset, vaan sellaistenkin palkkatyöläisten ryhmät, jotka eivät sitä ennen olleet ottaneet osaa työväenliikkeeseen. Nämä olivat palvelijoiden ja käsityöläisten ryhmät. Ensimmäisenä muodostuu Pietarissa kirjaltajain yhdistys. sen jälkeen toimistoapulaisten ja kirjanpitäjain yhdistys. Kauppa-apulaiset toimivat aluksi sa-

laisissa piireissään, mutta sitten ryhtyivät julkisesti järjestämään liittoaan. Julkiseen toimintaansa mennessä se oli jo koonnut riveihinsä 2000 jäsentä. Salaisessa kokouksessa syntyivät alkukesästä kelloseppien, rääteläin, ajurien ja suutarien ammattiyhdistykset. Niiden oli vaikea toimia, kun vastarinnassa olivat sekä heidän isäntänsä että poliisit.

Samoin kuin Pietarissa alkoi Moskovasakin ensimmäisenä toimintansa kirjaltajain yhdistys. Salaisena järjestönä oli se toiminut jo vuodesta 1903, jolloin Moskovon kirjaltajilla oli ollut lakko. Jo ennen vuotta 1905 oli se liittynyt sos.-dem. työväenpuolueen osastoksi. Bolshevikkien aloitteesta saadaan keväällä 1905 aikaan leipurien puolueosasta, joka ryhtyy johtamaan tämän laajan ammattialan järjestötoimintaa.

Vuoden 1905 loppuun mennessä oli Moskovassa ammatillisia järjestöjä 50, Pietarissa 44. Myöskin maaseudulla alkoi ammatillinen liike järjestyä jo ennen lokakuun suurlakkoa. Mutta koko maata käsittävässä mittakaavassa ja kaikilla tuotannon aloilla muodostuivat ammatilliset järjestöt yleensä vasta lokakuun jälkeen. Pyrkimys järjestäytymiseen oli niin voimakas kaikkien palkkatyöläisten keskuudessa, että tuskin oli sitä alaa, jolla ei olisi puhuttu järjestöä. Näin jatkui Moskovon työläisten joulukuun kapinan kukistumiseen asti, jolloin taantumus otti aloitteen käsiinsä ja ryhtyi hyökkäykseen työväen ammatillisiakin järjestöjä vastaan. Mutta tappioista huolimatta kasvoi työväen ammatillinen järjestäytyminen, ja vasta keväällä 1906 hyvin useat suurteollisuusalan ammatilliset järjestöt syntyivätkin.

Niillä liitoilla, jotka olivat muodostuneet ennen syksyn tapahtumia, oli suurlakon aikana tärkeä organisatoorinen tehtävä. Liike alkoi Moskovon kirjapainotyöläisten keskuudessa, jotka julistivat yleisen kirjapainolakon. Lakon johtoa varten valittiin sos.-dem. kirjaltajain yhdistyksen johdolla kirjapainotyöläisten edustajain neuvosto. Lakosta johtui katumielenosoituksia ja aseellisia yhteenottoja poliisien kanssa. Kirjapainotyöläisten jälkeen rupesivat lakoon erään suuren leipomon työläiset,

Poliisin ja sotaväen kutsuminen lakkolaisia vastaan kiihdytti Moskovan työläisiä ja oli omiaan laajentamaan lakkoliikettä. Lokakuun 7 pnä syntyi lakko Moskovan — Kasanin rautatiellä. Moskovasta lakkoliike siirtyi Pietariin, jossa ensimmäiseksi kirjaltaajat alkoivat myötätuntoisuuslakon moskovaalaisten toveriensa puolesta.

Tämä valtava lakkoliike, joka aluksi oli poliittinen, valmisti lokakuun yleistä poliittista suurlakkoa, jonka tuloksena oli 17 päivän manifesti perustuslaillisuusluopauksineen. Liikkeen vaikutuksesta järjestyi Pietarin työläisten edustajain neuvosto, „neuvostojen isä“, kuten sitä on nimitetty.

Muutammat ammatilliset järjestöt muodostuivat välittömästi taloudellisten lakkojen jälkeen, toiset taas niiden toimeenpanoa varten. Mainitsimme jo edellä, että järjestäjänä oli joissakin tapauksissa puolue, useimmin kuitenkin työläisten aloterhmät, edustajien neuvostot, tehdaskomiteat ja ammatillisten järjestöjen keskustoimistot. Niinpä esimerkiksi Pietarin työläisten edustajain neuvosto edisti puutyöntekijöiden, tupakkatyöläisten, satamatyöläisten, kutomotyöläisten, metallityöläisten, suutarien ja räätälien liittojen muodostamista.

Tapahtunutta kehitystä katsellessamme nousee vielä eräs kysymys. Kysymys on se, että miksi eräät pientuotannon ryhmät olivat ennen suurteollisuuden työläisiä luomassa ammatillisia järjestöjä. Venäjän ammatillisen liikkeen historioitsija D. Antosehkin vastaa tähän, että nämä ensimmäiseksi järjestyneet ryhmät olivat tähän asti olleet kaikkein sorretuimmassa ja riistetyimmässä asemassa. He työskentelivät pieninä hajanaisina ryhminä eivätkä voineet ajatellakaan menestyksellistä työtaistelua. Suurteollisuustyöläisiä sensijaan yhdisti jo itse tehdas, ja siellä oli monia spesiaalaloja, joiden käyntiinsaattamisesta ei voinut olla puhuttakaan rikkurivoimilla. Kun nämä työläisryhmät panivat lakon toimeen, niin tehdas seisoi kerta kaikkiaan ja tuotti suunnattomia tappioita. Kapitalistin oli syytä edes vähän kuulla työläistensä vaatimuksia, tahtoiapa hän sitten tai ei. Mutta pientuotannon työläiset olivat eläneet isäntiensä

täydellisen mielivallan alaisuudessa. Vasta nyt, kun työväen luokkataistelu järkytti koko kapitalistista yhteiskuntaa, uskalsivat nämäkin joukot lähteä liikkeelle ja tekivät sen niin kiireesti kuin voivat.

Pyrkimys toiminnan keskittämiseen.

Uusien, pelkästään jäseneksi ilmoittautumisen pohjalla syntyneiden ammatillisten järjestöjen rakenne oli hyvin erilainen ja tarve yhteisen keskusjärjestön aikaansaamiseksi niin voimakas, että jo kesällä 1905 kokoontunut Harkovin paikallisten ammattiyhdistysten konferenssi päätti kutsua koolle yleisvenäläisen ammattiyhdistyskonferenssin. Niin saatiinkin syyskuun ja lokakuun vaihteessa tämä kokous koolle. Kokouksessa oli edustettuna 36 yhdistystä. Tärkein kysymys oli ammatillisten järjestöjen yleisvenäläisen edustajakokouksen koolle kutsuminen. — Alote ammatilliseen järjestäytymiseen koko maata käsittävässä mittakaavassa oli siis tehty ja kaikesta vainosta ja vastarinnasta huolimatta kehittyi ammatillinen liike niin, että toiseen neuvottelukokoukseen mennessä, helmikuulla 1906, oli ammatillisesti järjestyneitten työläisten lukumäärä 200.000.

Tämä oli laajaan Venäjään nähden tosin hyvin pieni määrä; vain työväestön kaikkien etumaisimmat, tietoisimmat kerrokset olivat järjestyneitä. Mutta siitä huolimatta ammattiyhdistykset olivat, kuten M. Tomski sanoo kirjassaan „Piirteitä Venäjän ammattiyhdistysliikkeestä“, järjestöllisiä keskuksia, joiden toimintaa järjestymätön työväestö valppaasti seurasi. Niiden ympärille kerääntyivät järjestymättömät työläiset varsinkin taloudellisten taisteluiden aikana. Hyökkäävä taantumus asetti uudet kysymykset päiväjärjestykseen: vuoden 1905 taloudellisten saavutusten ja itse järjestöjen olemassaolon puolustamiseen. Mistään suunnitelmallisesta järjestöjen kehityksestä ja niiden koneiston laajentamisesta ei poliisin puristuksessa ja vainon alaisuudessa tietysti voinut olla puhuttakaan.

Taistellen on Venäjän ammattiyhdistysliike raivannut tiensä, taistellen se on kasvanut, kasvanut terveeksi, voimakkaaksi Neuvostovallan työntekijäksi.

K. V. S.

Kemiallinen sota.

Jokaisen aikakauden sodankäyntitavat vastaavat aikakauden tekniikan ja tieteiden kehitystä.

Tarkastaessamme kemiallisen sodan historiaa näemme, että aikaisemmin sotatarkoituksiin käytetyt kemialliset aineet (myrkyt) olivat saadut sellaisinaan suoraan luonnosta tai olivat ne yksinkertaisia sekoituksia. Sparttalaiset käyttivät Plateumin ja Beleumin kaupunkien piirityksissä (Sparttalais-Ateenalais sodassa v. 439—404 e. a. a.) pien ja rikin palaessa sytyvää tukehduttavaa savua, jonka tarkoituksena oli myrkyttää kaupunkien puolustajat ja täten vähentää heidän taistelukuntoisuuttaan. Tämän jälkeen esiintyy historiassa pikeä ja rikkiä sisältävä tukehduttava ja sytyttävä kreikkalainen tuli, johonka slaavit tutustuivat Igerin retkellä Konstanttinopolia vastaan v. 491. Pimeänä keskiaikanakin tietää aikakirjat kertoa Pietari Deenin (noin II vuosisadalla) käyttäneen pien, rikin ja palavan aineen sekoituksella täytettyjä metallisia pulloja, jotka sytytettyinä heitettiin kaupungin muurin sisäpuolelle, jossa ne aiheuttivat paljon hämminkiä puolustajain keskuudessa.

Vieläpä niinkin myöhään kuin 1855 (Krimin sodan aikana) esitti englantilainen amiraali Don Donald käyttäväksi rikkikaasua venäläisten karkoittamiseksi eräistä Sevastopolin linnakeista. Tätä suunnitelmaa ei yritettykään toteuttaa käytännössä sillä esitystä tutkimaan asetettu komitea antoi lausunnon, jonka mukaan esitys vastaa sille asetetut toiveet, mutta jos suunnitelma toteutetaan ovat tulokset siksi kauheita, että sitä ei voi käyttää yksikään «kunniallinen» vihollinen. Komitea määräsi hävitettäväksi kaikki asiaa koskevat paperit, mutta niitä ei hävitettykään koskapa ne julkaistiin v. 1908. ¹⁾

Ennen mailmansotaa oli ranskalaisilla käytännössä 26 mm. kanuunissa etyylibromi-azetoni ($\text{CH}_2\text{Br COOC}_2\text{H}_5$) ammuksia joilla oli tukahduttava ja kyyneltävä (ei

tappava) vaikutus. Varsinaisessa sodassa ei näitä, ainakaan ranskalaisten tietojen mukaan, ole käytetty, vaan käytettiin niitä muihin tarkoituksiin.

22 p-vä huhtik. päästivät saksalaiset liikkeelle ensimmäisen kaasuaallon ranskalaisten rintamaa vastaan Iperin kaupungin luona Flanderissa. Tuloksena tästä ensimmäisestä kaasuhyökkäyksestä jäi kentälle yli 5.000 ruumista, suuri määrä vaikeasti myrkytettyjä ja 50 ranskalaista tykkiä. Nämät tulokset eivät kylläkään olleet suuria saksalaisille, kun ottaa huomioon sen, että hyökkäys oli ranskalaisille vallan odottamatonta. Edellisenä päivänä saksalaisten puolelta tullut karkuri kertoi kyllä hyökkäyksen valmisteluista mutta sitä ei uskottu. Jos tämä uusi ase oli uutta ranskalaisille oli se sitä samaa myöskin saksalaisille, eivätkä he osanneet käyttää hyväkseen kaikkia sen tuomia etuja.

Intialaisten yli 3.000 vuotta vanhassa Many laissa kielletään käyttämästä myrkytettyjä nuolia. 17 vuosisadalla tekivät saksalaiset ja ranskalaiset Strasburgissa sopimuksen, jossa kieltäytyivät myrkyjen käytöstä ammuksissa y. m. Nopeasti kehittyvä kemia pakotti suurvallat tekemään keskenään sopimuksia, joilla koettiin turvata itsensä kemialliselta (kaasu) sodalta. Vuoden 1899 Haagin rauhan konferenssissa pääsivätkin sopimukseen, jossa sopimuksen allekirjoittaneet vallat sopivat olemaan käyttämättä sodassa myrkyjä ja myrkytettyjä aseita. Sopimuksen kirjoittivat alle useimmat suurvallat, Saksa muiden mukana syyskuussa 1900. Ainoastaan Pohjois-Amerikan Yhdysvaltain edustaja amiraali Mahon kieltäytyi allekirjoittamasta hallituksensa nimessä tätä sopimusta, perustellen kieltäytymistään seuraavasti: «ne syytökset, jotka täällä ovat lausutut esitettyjen ammusten yhteydessä, lausuttiin jo aikoja sitten tuliaseiden ja miinain käytön yhteydessä ja kuitenkin käytetään niitä nykyään,

¹⁾ A. Frains ja K. West. Himizeskaja voinaa.

ilman pienimpiäkään omantunnon tuskia. Epäloogilliseksi ja epähuumaniseksi tulee täällä esiintynyt hemmotteleva tunne, tuhotessa ihmisiä kaasulla kun katsotaan sallittavaksi puhkaista yöllä panssarilaivan pohja ja heittää mereen 4-500 ihmistä hyvin pienillä pelastumisen toiveilla ¹⁾.

Nykyään esiintyy verrattain yleisenä mielipide, jonka mukaan kemiallinen ase on humanisin sota-aseista. Niinpä Pitsburgin kaupungin yliopiston rehtori amerikkalaisten kemistien konferenssissa v. 1921 lausui: «jos sota syttyy niin valmistumme käymään sitä kemiallisella aseella s. o. vaikuttavammalla ja samalla kaikkein «humanisimmalla tavalla». Tällaisen mielipiteen kannattajia on useita Amerikan ja Englannin sodan ja politiikan miehissä.

Yleensä perustavat he kaikki tämän «humanisuuden» niihin numeroihin, joita on julkaissut Pohjois-Amerikan Yhdysvaltain Sota-asiain Debarmentti, maailmansotaan osaaottaneiden amerikkalaisten joukkojen tappioista. Näiden tietojen mukaan oli yleisestä kuolleiden ja haavottuneiden lukumäärästä 258,338-sta, 187,786 tykistö- konekivääri- tai käsigranaattitulesta johtunutta ja kemiallisesta vaikutuksesta ainoastaan 70,552 henkilöä. Kaikkiaan kuoli 47,940 ja näistä 1,221 kemiallisten aineiden vaikutuksesta, s. o. 1,73%. Kuolevaisuus muiden aseiden haavoittamista oli 24,87%. Rampoja tuli kemiallisen myrkytyksen saaneista 3,62% ja toisten aseiden haavoittamista 12,67%.

Edellä olleiden numerojen perusteella tuli jokaisesta 100-sta kaasumyrkytyksen saaneesta 1,73 kuollutta, 3,62 invalidia ja 94,65 parantunutta. Vastaavat numerot

¹⁾ A. Frains ja K. West. Himizeskaja voinaa.

haavottuneista ovat 24,65 kuollutta, 12,67 invalidia ja 62,78 parantunutta ²⁾.

Tällainen oli suhde Amerikan joukoissa, ja voi näihin nähden vallan hyvin todeta kemiallisen aseiden olevan «humanisen». On kuitenkin otettava huomioon, että amerikkalaiset joukot olivat varustetut hyvin kaasuja vastaan. Vallan toisin on asian tila joukkojen ollessa varustettuna heikosti sotakemiaa vastaan tai tämän varusteen puuttuessa kokonaan. Tätä kuvaavat ne tappiot joita venäläiset joukot kärsivät v. 1915 Varsovasta länteen olevilla asemilla, jolloin saksalaisten touko-kesäkuulla suorittamain kaasuhyökkäysten jälkeen jäi kentälle 5,000 ruumista ja koko tappiot nousivat aina 25,000 mieheen. Eräästä siperialaisesta rykmentistä, jossa ennen hyökkäystä oli 4,000 sotilasta ja 40 upseeria, jäi 20 minuutin kuluttua riveihin ainoastaan 400 sotilasta ja 40 upseeria s. o. tappiot 90% ³⁾.

Mikä toinen ase voi ollakaan tähän määrin «humaninen»? Jos kemiallisen aseiden vaikutus on tällainen sotilasjoukoissa, niin minkälaisen vaikutuksen se saakaan aikaan kaupunkien ja muiden tiheästi asuttujen paikkain asukkaiden keskuudessa ellei ole aikoinaan ryhdytty asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Edellä olevasta käy selvästi ilmi mitä se sotakemian «humanisuus» on. Täydellä syyllä voi yhtyä тов. Trotskin Dobrohimin perustavassa kokouksessa lausumiin sanoihin, että: «sotakemia on helvetillisen kauhea, pirullinen sota-ase, joka on kaiken sen barbaarisuuden nostattama, mikä on luokka-ihmisyhteiskunnan luokaluonteessa ³⁾».

¹⁾ Jisman, Gaasovaja voinaa.

²⁾ Major Viktor Defebjur. Sagatka Reina.

³⁾ Dobrohim v. 1924.

Tykkimies.

Sanoja voimakkaampi.

Tehtaan hiomaosaston erottivat isosta työhuoneesta lasiset seinät. Kuiva smirkelin ja teräksen pöly oli laskeutunut ikkunarauduille ja tehnyt ne himmeiksi. Ei näkynyt yhtään mitä siellä tehtiin. Tulenkipinät valaisivat äkisti lasisen kopin ja ikkunoilla kiiti miltei ihmisten, miltei aaveiden varjoja. Lakkaamaton kumu kuului kopista.

Kuivassa teräksen pölyssä kestivät vain harvat.

Jo puolen vuoden kuluttua ihmiset näyttivät puolikuolleilta. He olivat käyneet kalpeiksi ja puhumattomiksi. Inhimillisenä ja elävänä heissä pysyi ainoastaan paha. Korkeintaan oli vuosi kulunut, kun jo kaikki olivat jättäneet työnsä. He kokosivat työkalunsa, täyttivät kIROUSTEN TULLA koko lasikopin, syljeksivät ja vaativat lopputiliään.

Vain yksi kesti. Tämä oli jo vanhus. Luunsa oli hänellä Herkuleksen, kasvunsa harvinaisen kookas, rintansa leveä.

Nyt hänellä oli vielä samat Herkuleksen luut, mutta lihaksensa olivat kuivuneet, rinta painunut kokoon. Hänen päänsä oli ruvennut harmahtamaan, pöly oli syönyt harmahtavaa tukkaa ja nyt se oli kuin tuhka.

Työnjohtajalla oli tapana käväistä työhuoneessa juuri ennen tehtaan pillin vihellystä: hän vaati, että työt oli lopetettava minuutilleen, täsmälleen kahdelta-toista.

Hän sattui kerran pistäytymään hiomakoppiinkin. Sulki oven ja... jäi kivettyneenä seisomaan. Hänen edessään oli aave: pitkä jättiläinen, kokonaan harmaa—harmaat vaatteet, harmaa pää, harmaat kasvot ja kädet. Silmissä oli mustat silmälasit.

Ihmisen, joka on tottunut tehtaan pauhuun, voi rautaisen jyskeen lävitse kuulla oven hiljaisen narahduksen: vanhus keskeytti työnsä ja otti pois silmälasinsa. Työnjohtaja näki hänellä kyöneleet.

— Te itkette?

Vanhus pudisti päätään ja osoitti pölyä.

— Ah, tuo myrkyllinen... — puheli työnjohtaja. — Oletteko jo kauan ollut työssä?

Vanhus oli jo muutamia vuosia ollut kokonaan puhumatta kenenkään kanssa: työ oli opettanut hänet vaikenemaan, kuiva rinta vastasi yskällä jokaiseen vanhuksen sanaan.

— Kolmekymmentäviisi... — sai hän puserretuksi kurkustaan.

Hänen äänensä tuntui työnjohtajasta peloittavalta. Hänessä välähti heti ajatus: tämä on yksi niistä, joita pidetään tehtaassa agitatsiona varten. He värväävät ihmisiä liittoon ja puolueeseen, he puhuvat kokouksissa, tällaiset ihmiset voivat saada miljoonat kiihdyksiin tuollaisella haudantakaisella äänellään.

— Sanokaahan, ettekö te vuonna yhdeksäntoistasataa viisi esiintynytkin katukokouksissa?

— En... — repi vanhus kurkustaan.

— Ja ettekö te ollut delegaattina?

— En saa ääntä...—tuli kiitisten vastaus.

Työnjohtajan epäilykset hävisivät.

Yskivä vanhus lausui jotakin, mutta työnjohtaja ei ymmärtänyt sitä.

— Teidän pitäisi päästä lepäämään... — koetti työnjohtaja lähennellen. — Minä hommaan teille elinikäisen eläkkeen tehtaasta.

Vanhus pudisti päätään.

Hän yritti puhua, muttei voinut.

Vihdoin hän voitti rintaansa salvanneen hengenahdistuksen ja lausui kuuluvasti:

— Minä olen delegaatti.

— Kenen? — kysyi työnjohtaja säikähtyneenä ja ihmeissään.

— Noiden, — osoitti vanhus maahan.

— Minkä noiden? Kenen valitsema?

— Niiden, jotka ovat menneet...

— Minne!

— Tuonne... — osoitti vanhus maahan, — työ koneensa alle, hautaan...

Koneiden remmit vavahtivat, niiden ääni hiljeni.

Tehtaan pilli rupesi vinkumaan.

Vanhus riisui työpuseronsa.

Tehdas seisahtui. Kuului poiskiiruhtavan joukon huutoa, puhetta ja naurua.

Vanhus lähti työnjohtajan läsnäolosta välittämättä kiireesti kopista.

Hitaatsi poistui hänen jäljessään työjohtaja.

Vanhus kulki joukon keskitse, hän oli koko päätään sitä pitempi.

Heti oli huuto ja nauru häipynyt.

Tehdas oli vaihi ja sen holveissa kieri ja kolkutti ukon yskä kuten hautaholvissa.

Hän jyskytti niin kaikuvasti ja kumeasti, että hänen yskänsä tuntui kaikkein todellisimmilta sanoilta, niiden sanoilta jotka olivat menneet pois, jotka makasivat haudassa.

Ja sinä silmänräpäyksenä tuntui siltä kuin tehdas ei olisikaan pysähtynyt pilin vinkunasta, vaan olivat rattaat jähmettyneet toisiinsa tästä yskästä.

Yksi ainoa, yhteinen huokaus kohosi joukosta. Huokasi tehdasjättiläinen ja teräksen pöly, joka oli päässyt tunkeutumaan ulos kopista, laskeutuu hiljaa joukon päitten päälle. Joukko liikkuu vaieten, ikäänkuin se olisi siinä silmänräpäyksessä kadottanut nuoruutensa. Sen askeleet, hitaat ja epätasaiset, puhuvat siitä, että elämässä saattaa joskus kaikkein tavallisin kulku muuttua hautajaissaatoksi.

Vanhus yski tällä kertaa niin, ettei ollut koskaan yskinyt.

Hän alkoi tukehtua ja kaatui joukon ympäröimänä.

Ja kuoli ilman kamppailua.

Vanhus haudattiin kahden päivän päästä.

Mustan esikaupungin kaikki tehtaot seisovivat.

Ei muillakaan aloilla tehty työtä.

Hiljaa, vain tulen säilyttämiseksi palovälikammiot uunit. Niiden piiput suitsusivat tasaisesti ja seisovivat taivaan taustassa ikäänkuin pääoman tempelin sammuksiin puhallettuina kynttilöinä. Kattokorokkeet, mykät ja mustat, näyttivät suurelta kumarapäisiltä jättiläisiltä.

Työväen saattojoukko kulki ilman lauluja ja rukouksia, ikäänkuin vaikenemaan tuomittu.

Ei ainoatakaan sanaa sanottu, ei ainoatakaan puhetta pidetty.

Ei ollut yhtäkään seppelettä; kaikki tiesivät, että teräksen pöly, jota vanhus rinnassaan kantoi, on jo huomenna huokunut haudan lävitse, tukahduttanut kukkaset ja saattojoukon sydän saisi vielä kerran kolauksen.

Haudalle asetettiin sama kivi, jonka ääressä vainaja oli työskennellyt: tämä oli hänen viimeinen tahtonsa.

Kiveen leikattiin timantilla allekirjoitus: Mustan esikaupungin agitaattorille, joka ei sanoja kaivannut.

A. Gastev.

Uutta kirjallisuutta.

KUSTANNUSOSUUSKUNTA „Kirjan“ uusia tuotteita on meillä nyt mainittava useampia. Ensinnäkin on Lenin-sarjassa ilmestynyt hyvin hyvä teos „Nuorisosta“. Leninin kirjoituksia ja puheita. Näissä kirjoituksissa ja puheissa тов. Lenin meille selvästi osoittaa, mikä merkitys meidän tulee antaa nuorisolle ja miten on suhtauduttava kysymyksiin, jotka koskevat nuorisoa. Puheessaan Nuorisoliiton tehtävistä 3:nnessä V. K. N. L.:n edustajakokouksessa тов. Lenin määrittelee mm. kommunistisen moraalin, johon kaikkien puolueen jäsenten ja muidenkin kysymyksestä intresseeratuiden on välttämätöntä tutustua. Kirja, joka sisältää 72 sivua, on arvokas lisä meidän Lenin-kirjallisuuteemme. Suomennos on hyvää ja helposti tajuttavaa. Kirjan hinta on ainoastaan 45 kopeekkaa.

Toinen erinomaisen hyvä teos on S. Kanatshikovin «Työväenpuolue ja Talonpoikaisto». Sivuja 80; hinta vain 35 kop. Teos on tarkoitettu laajoille joukoille antamaan käsityksen talonpoikaiston asemasta ennen tsaarivallan kukistumista, sen vaistovaraisista kapinayrityksistä ja siitä kuinka talonpoikaisto vasta proletaarisen, kommunistisen puolueen johdolla saavutti vapautumisensa tilanherroista. Opintopiireissä välttämätön kirja ja samalla kirja, jonka tulisi levitä laajalti talonpoikaiston keskuuteen.

Läpileikkauksen puolueemme nykyhetken politiikasta antaa тов. Stalinin, puolueemme pääsihteerin kirjoittama proshyyri «VKP:n XIV Puoluekonferenssi». Ja tämä koskee ei ainoastaan puolueemme politiikkaa SSSR:n rajojen sisällä, vaan koko kansainvälistä politiikkaa. Avartaa jokaisen näköpiiriä, joka proshyyriin lukee, ymmärtämään maailmanpolitiikan ja meidän sisäisen politiikkamme — sosialismin rakentamisen mielessä — kysymyksiä. Proshyyri ansaitsee joukkolevikin, johon mahdollisuuden antaa sen halpuuskin; maksaa vain 17 kop.

Rinnan edellä mainitun proshyyrin kanssa täydentää tietojamme nykyhetken politiikasta „Yhteenveto SSSR:n III:n Neuvostokongressin työstä“. Tässä proshyyriissä тов. Jenukidse lyhyesti kuvaa viimeisen neuvostoliittokongressin päätösten sisällön. Neuvostoelementien ja smytshkajärjestöjen tulisi levittää tätä proshyyriä ilmaiseksi väestön keskuuteen. Hinta 15 kop.

Iltaohjelmien järjestäjät ovat paljon valitelleet lausuttavaksi kelpaavien runojen puutetta. Tätä «pulaa» lieventää «Kirjan» nyt julkaisema kokoelma «Kumouksen kuohuista». Sisältää 7 toverien Mäkelän, Vikmanin ja Laukkanen kirjoittamaa voimakasta vallankumousrunoa. Proshyyriin hinta 20 kop. — Samoin juhlaohjelmia järjestettäessä on yleensä puutetta sopivista näytelmäkappaleista. «Kirja» on tälläkin alalla julaissut uutuuden — тов. V. Unhan kirjoittaman yksinäytöksisen «Rajalla». Sopii esitettäväksi pienimmillään näytännöllä. Juoni nykyaikainen, yhtenäinen ja kiintoisa. Hinta 1 rupla.

Terveydenhoidon kannalta on jokaiselle tärkeätä tutustua «Kirjan» julkaisemaan тов. A. Toivolan toimittamaan proshyyriin «Taisteluun sukupuolitauteja vastaan». Proshyyriin on koottu se vähin, mitä jokaisen tulee tietää sukupuolitaudeista ja niiden hoidosta. Hinta 15 kop.

Ensimäiset oppikirjat ovat nyt myöskin ilmestyneet alkanutta oppikautta varten. Ensiasteen työkoulun kolmatta vuosikurssia varten on ilmestynyt Sjentshenkon ja Emenovin kirjoittama «Elämä ja tieto luvuissa» I osa. Esimerkkikirja matemaattisia tehtäviä varten. Sivuja 61. Hinta 45 kop. — Neljättä vuosikurssia varten on ilmestynyt Kavunin «Alkeisgeometrian» I osa. Sivuja 84; hinta 75 kop. Kumpaakin näistä oppikirjoista voi käyttää paitsi työkouluissa myös sellaisissakin oppilaitoksissa kuin neuvostopuoluekouluissa ym.

A — a.